UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Københavns Universitet

Fiskeriets økonomi 2008

Economic Situation of the Danish Fishery 2008

Andersen, Jesper Levring; Sørensen, Lars-Christian; Nielsen, Max; Nielsen, Rasmus

Publication date:
2008

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Andersen, J. L., Sørensen, L.-C., Nielsen, M., & Nielsen, R. (2008). *Fiskeriets økonomi 2008: Economic Situation of the Danish Fishery 2008*. Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet. Fiskeriets økonomi Bind 2008

Download date: 17. nov.. 2026

Fødevareøkonomisk Institut

Fiskeriets Økonomi 2008

Economic Situation of the Danish Fishery 2008

København 2008

ISSN 1601-5568 (tryk, Fiskeriets Økonomi)
ISSN 1601-7846 (on-line, Fiskeriets Økonomi)

Indholdsfortegnelse

Forord 7

Sammenfatningen 9
- Fiskerigrundlaget 9
- Fiskerflåden 10
- Fangst og indtjening i fiskeriet 2008 12
- Prisudviklingen på fiskeprodukter 15
- Fiskeforarbejdningssektorens struktur 16
- Produktion og økonomi i 2008 17
- Fiskeengrossektorens struktur 18
- Historisk salg og økonomi 19

1. Fiskerigrundlaget 21
   - 1.1. Kvoteudviklingen 21
   - 1.2. Kvoteudnyttelse 24

2. Fiskerflåden 29
   - 2.1. Fiskerflådens størrelse og kapacitet 30
   - 2.2. Fiskerflådens aktivitet 32
   - 2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse 34
   - 2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse 37

3. Fangst og indtjening 41
   - 3.1. Fiskeriets fangstmængde 42
   - 3.2. Fiskeriets fangstværdi 45
   - 3.3. Fiskeriets driftsomkostninger 49
   - 3.4. Fiskeriets indtjeningsevne 55
   - 3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning 58
   - 3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud 61
   - 3.7. Fiskeriets rentabilitet 64

4. Prisudviklingen på fiskeprodukter 67
   - 4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2008 67
   - 4.2. Metode 69
   - 4.3. Skøn over prisudvikling i 2008 for artsgrupper 72

4.3.1. Torsk ... 72
4.3.2. Andre torskefisk ... 73
4.3.3. Dyre fladfisk ... 73
4.3.4. Almindelige fladfisk ... 74
4.3.5. Sild ... 74
4.3.6. Makrel ... 74
4.3.7. Laksefisk ... 75
4.3.8. Rejer ... 75
4.3.9. Jomfruhummer ... 75
4.3.10. Muslinger ... 76
4.3.11. Industrifisk ... 76

5. Fiskeforarbejdning ... 79
5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur ... 79
5.2. Historisk produktion og økonomi ... 85
5.2.1. Produktion ... 85
5.2.2. Bruttoindtægt ... 88
5.2.3. Driftsomkostninger ... 91
5.2.4. Indtjening ... 93
5.2.5. Arbejdskraftaflønning ... 93
5.2.6. Kapitalaflønning ... 94
5.2.7. Rentabilitet ... 96
5.3. Produktion og økonomi i 2008 ... 97
5.3.1. Underbranchen torske- og fladfisk ... 97
5.3.2. Underbranchen sild og makrel ... 98
5.3.3. Underbranchen rejer og musling ... 99
5.3.4. Underbranchen laksefisk ... 99
5.3.5. Underbranchen blandet forarbejdning ... 100
5.3.6. Underbranchen fiskemel og olie ... 100

6. Engroshandel med fisk ... 103
6.1. Fiskeengrossektorens struktur ... 105
6.2. Historisk produktion og økonomi ... 115
6.2.1. Salg og bruttoindtægt ... 115
6.2.2. Driftsomkostninger ... 119
6.2.3. Indtjening ... 120
6.2.4. Arbejdskraftaflønning ... 121
6.2.5. Kapitalaflønning ... 122

6.2.6. Rentabilitet 124
6.3. Konklusion 126

English summary 2008 149
The basis of the fishery 149
The fishing fleet 151
Catches and earnings in 2008 152
Price development of fish products 155
Structure of the fish processing sector 156
Historical production and economic performance 156
Production and earnings of the fish processing sector 157
Structure of the wholesale sector of fish and fish products 158
Historical production and economic performance 158

Forord

Fiskeriets Økonomi 2008 belyser den forventede økonomiske situation for dansk fiskeri i 2008.

Publikationen om fiskeriets økonomi tager sit analytiske udgangspunkt i de rammer, der fastlægges af de vedtagne "Total Allowable Catches" (TAC'er) og fiskekvoter for 2008. Den anvendte struktur for den danske fiskerflåde er baseret på fartøjsoplysninger og oplysninger om fiskeriet i tidligere år. På grundlag af de senest tilgængelige regnskabsoplysninger for den danske fiskerflåde, som indsamles af Statistisk Afdeling på Fødevareøkonomisk Institut, og skøn over den forventede prisudvikling for fiskeprodukter, foretages der beregninger over fiskeriets forventede økonomiske resultater i 2008.

Den første udgave af Fiskeriets Økonomi blev publiceret i 2001. Dengang var der fire faste kapitler, hvoraf de tre omhandlede den primære del af erhvervet, mens det sidste vurderede prisudviklingen på fiskeprodukter. Yderligere et kapitel blev tilføjet i 2005 omkring den landbaserede fiskeindustri. I dette års publikation sættes der endnu et led i kæden for at fuldende værdikæden fra "frisk fanget fisk til køledisk". Årets specialkapitel omhandler således den danske engroshandel med fisk og fiskeprodukter, og dette kapitel vil fremover indgå som et fast kapitel i Fiskeriet Økonomi.

I kapitel 1 analyseres fiskerigrundlaget for den danske fiskerflåde i 2008, herunder de tildelte kvoter og den forventede kvoteudnyttelse. Efterfølgende analyseres i kapitel 2 fiskerflådens størrelse, dens fordeling på økonomiske størrelsesklasser og en række af flådens karakteristika. Kapitel 3 belyser fiskerflådens forventede fangst og indtjening i 2008 for den samlede flåde og for den kommercielle del af flåden. Kapitel 4 belyser den forventede prisudvikling i 2008 på fiskeprodukter. Udviklingen i den landbaserede fiskerindustri er belyst i kapitel 5.

Afdelingen for Fiskeriøkonomi og -forvaltning har stået for udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi 2007. Arbejdet er koordineret af Jesper Levring Andersen, og bidragydere til de enkelte kapitler er Lars-Christian Sørensen, Max Nielsen og Rasmus Nielsen. Elsebeth Vidø har stået for redigeringen, mens Carsten Lynge Jensen har læst korrektur.

Fødevareøkonomisk Institut, april 2008

Direktør, Søren E. Frandsen

Sammenfatningen

Fiskerigrundlaget

Historisk reformproces

En historisk reformproces af den danske fiskeriregulering blev indledt i 2003 og er nu ved at være tilendebragt. Dette har medført en øget anvendelse af individuelle fangstrettigheder. Det pelagiske fiskeri efter sild og makrel plus hovedparten af industrifiskeriet er reguleret med individuelle omsættelige kvoter, mens hovedparten af de danske kvoter i det demersale konsumfiskeri overdraget til fiskerne i form af fartøjskvoteandele. Derudover reguleres specialfiskerier efter blandt andet muslinger, hesterejer og østers ved anvendelse af licenser.

Uansat udformningen af den danske fiskeriregulering fastlægger EU's fælles fiskeripolitik de grundlæggende betingelser for det danske fiskeri. Centralt i denne overordnede ramme er fastlæggelsen af "Total Allowable Catches" (TAC'er) og den efterfølgende fordeling på medlemslandene efter princippet om relativ stabilitet.

Fortsat havdageregulering

Derudover er der ligeledes på EU-niveau vedtaget at anvende indsatsregulering til direkte at regulere de enkelte fartøjers fiskeri, som et led i genopretningsplanerne for de vigtige torskebestande i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Reguleringen specificerer på grundlag af det anvendte redskab og maskestørrelsen et antal dage, som det enkelte fartøj må være på havet (havdage). Der er løbende sket tilpasninger i havdagereguleringen.

Faldende industrikvoter, stadig usikkerhed om tobis

I 2008 er den samlede kvotemængde for industrifisk på ca. 531 tusinde tons, hvilket er en fremgang på lidt mere end 6 % i forhold til 2007. Der er fortsat usikkerhed omkring kvoten for tobis, idet denne først fastsættes i løbet af maj. Derfor er det antaget, at tobisfangsterne i 2008 er lig det realiserede i 2007.

Den samlede mængde af konsumkvoter falder markant

Der sker et markant fald i den samlede mængde af konsumkvoter fra 2007 til 2008. Samlet er faldet på godt 42 tusinde tons svarende til en nedgang på 17 %, og der er således i 2008 i alt godt 212 tusinde tons kvoteret konsumfisk til rådighed for danske fiskere.

Årsagen til tilbagegangen skal primært findes i reducerede kvoter for sild, som falder med godt 33 tusinde tons eller 26 %. Også torskekvoterne i Kattegat og Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø falder i 2008 med 30 %, mens kvoterne stiger for østlig Østersø, Nordsøen og Norskehavet samt Skagerrak. Samlet er fangstmulighederne for torsk i 2008 på godt 24 tusinde tons, hvilket er 10 % lavere end i 2007.

Reduceret fiskerflåde påvirker ikke kvoteudnyttelsen

Den nye demersale regulering har medført en betydelig reduktion i den danske fiskerflåde, og forventes om end i mindre grad fortsat at medføre reduktioner i den danske fiskerflåde i løbet af 2008. Dette forventes dog kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen, når størrelsen af flådens samlede fysiske kapacitet sættes i forhold til kvoternes størrelse.

Grundet den specielle situation omkring tobisfiskeriet er udnyttelsen for "tobiskvoten" i 2008 sat til 100 % i beregningerne, hvor kvoten er sat lig fangstniveauet i 2007. Idet udnyttelsen af de andre industriarter generelt har været på et højt niveau, er den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet nu omkring 74 %, hvilket også forventes at være niveauet i 2008 med 76 %.

Fortsat høj udnyttelse af konsumkvoterne

Den samlede kvoteudnyttelse forventes ligeledes høj i konsumfiskeriet, baseret på de historiske erfaringer. En række af de vigtigste kvoter forventes udnyttet 100 %. Set over alle konsumkvoter formodes en udnyttelsesprocent på 86 at være realiserbar i 2008.

Fiskerflåden

Flåden reduceres fortsat

Den danske fiskerflåde blev fra 2006 til 2007 reduceret med 169 fartøjer, således der ved udgangen af 2007 var 2.968 fartøjer.

Dermed fortsætter de tidligere års udvikling, og antallet af fartøjer er reduceret med 43 % eller 2.200 fartøjer siden 1995.

Fysisk eksisterende og potentiel kapacitet

Der skelnes i Fiskeridirektoratets fartøjsregister mellem kapacitet tilknyttet fysisk eksisterende fartøjer, og kapacitet der potentielt kan blive aktiveret ved om- eller nybygning af fartøjer. I 2007 var ca. 90 % af kapaciteten målt i tonnage og motorkraft tilknyttet eksisterende fartøjer, mens de resterende ca. 10 % var kapacitet, som potentielt kan aktiveres. Den potentielle kapacitet var således på 9.889 BT og 28.465 kW i 2007 mod 4.941 BT og 15.338 kW i 2006.

Fysisk eksisterende kapacitet reduceres fortsat

Den samlede fysisk eksisterende tonnage var i 2007 på 76.566 BT, hvilket er en reduktion på 23 % siden 1995. Tilsvarende var den samlede eksisterende motorkraft på 279.376 målt i kilowatt svarende til en nedgang på 35 % siden 1995.

Kommercielle fartøjer udgør 29 % af flåden

Flåden er i lighed med tidligere år opdelt i økonomiske størrelsesklasser baseret på de fangstværdigrænser, som anvendes i Fiskeriregnskabsstatistikken udarbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Fartøjerne i den danske fiskerflåde kan således i 2007 inddeles i følgende grupper: 1) fartøjer med fangstværdi over 252.720 kr., 2) fartøjer med en fangstværdi mellem FOI-grænsen og momsgrænsen på 50.000 kr., 3) fartøjer med en fangstværdi under momsgrænsen på 50.000 kr., og 4) fartøjer uden fangst.

Beskæftigelsen falder fortsat…

Den samlede beskæftigelse i den kommercielle flåde blev reduceret fra 2.340 personer i 2006 til 1.751 personer i 2007. Siden 1995 er det samlede fald i beskæftigelsen for den kommercielle flåde på 61 %.

…mens kapitalen pr. beskæftiget stiger

Sammenholdes den gennemsnitlige besætningsstørrelse og forsikringsværdi for de kommercielle fartøjer fås et udtryk for kapitalintensiteten. Denne er stigende med fartøjets størrelse. I 2007 havde et fartøj under 12 meter i gennemsnit en kapitalintensitet på 562 tusinde kroner, mens et fartøj over 40 meter havde en kapitalintensitet på 6.165 tusinde kroner. Den gennemsnit-

lige kapitalintensitet for alle kommercielle fartøjer var på 1.989 tusinde kroner pr. beskæftiget. Dette er den højeste kapitalintensitet observeret siden 1995, hvor den var på 1.016 tusinde kroner.

Fangst og indtjening i fiskeriet 2008

Alle fartøjer er omfattet af fangstprognosen

Prognosen for fiskeriets økonomi omfatter hele den aktive del af den danske fiskerflåde. Selvom de ikke-kommercielle fartøjer har en vis betydning for fiskeriet på enkelte centrale konsumkvoter, svarer de kommercielle fartøjers andel af de samlede fangster fortsat til over 99 % af mængderne og godt 98 % af værdien i 2007.

Lille stigning i fangstmængder i 2008

Den samlede fangstmængde i 2008 er beregnet til 680 tusinde tons, hvilket er en stigning på mere end 4 % i forhold til 2007, men fortsat næsten 130 tusinde tons under gennemsnittet for 2005-2007. For de kommercielle fartøjer forventes en samlet fangstmængde på 677 tusinde tons i 2008, svarende til en stigning på 6 % i forhold til mængderne i 2007. I lighed med sidste år hersker der usikkerhed omkring tobis- og i nogen grad sperlingefiskeriet, hvilket potentielt kan påvirke fangstmængderne væsentligt.

Usikkerhed omkring bl.a. tobisfiskeriet

Prisudviklingen forventes at påvirke den samlede fangstværdi…

Hvis prisniveauet i 2008 svarer til det observerede i 2007 vil fangstværdien i 2008 for alle fartøjer stige med 1,3 % til 2.755 tusinde kroner. Tages der hensyn til den forventede prisudvikling i 2008 falder fangstværdien til 2.584 tusinde kroner.

…hvilket påvirker de kommercielle fartøjer

Fangstværdien for de kommercielle fartøjer forventes at stige med 112 mio. kr. eller over 4 % til et niveau på 2.695 tusinde kroner, når priserne antages uændret i forhold til 2007. Når der tages hensyn til den forventede prisudvikling vil fangstværdien falde med 57 mio. kr. svarende til ca. 2 %.

Fiskeriregnskabsstatistikken

Prognosen for driftsomkostningerne udarbejdes på grundlag af Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik. På nuværende tidspunkt eksisterer der omkostningsinformationer for

2006 og årene tilbage. Derfor er det nødvendigt at fremskrive for årene 2007 og 2008. Dette gøres ved anvendelse af fiskeriets udvikling, inflationen og brændstofpriserne.

Opdeling af omkostninger

Omkostningerne opdeles i tre hovedgrupper, som er 1) driftsomkostninger før aflønning af arbejdskraft og kapital, 2) aflønning af arbejdskraft, og 3) aflønning af kapital, herunder afskrivninger. I den første omkostningsgruppe udgør brændstof-, vedligeholdelses- og salgsomkostningerne de mest betydende poster.

Brændstofpriserne ventes at stige markant i 2008 …

hvorfor brændstofomkostningerne stiger

Priserne på brændstof var i 2007 stort set på niveau med de observerede priser i 2006. Dette ventes dog at ændre sig markant i 2008, hvor brændstofpriserne forventes at stige fra indeks 152 i 2006 og 2007 til indeks 191 i 2008. Brændstofomkostningerne udgør i gennemsnit omkring 39 % af et fartøjs samlede driftsomkostninger i 2006 mod 28 % i 2003. Som følge af forventningen om stigende brændstofpriser ventes de gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj i 2008 at stige til 545 tusinde kroner mod 432 tusinder kroner i 2007.

Driftsomkostningerne stiger også

Den forventede ugunstige udvikling i brændstofpriserne har en negativ betydning i forhold til størrelsen af de gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj, der ventes at stige i 2008. De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes således at stige til omkring 1.384 tusinde kroner i 2008, når der tages hensyn til den forventes prisudvikling, og til 1.403 tusinde kroner når priserne antages uændret i forhold til 2007. Dette er en stigning på henholdsvis 10 og 12 % i forhold til 2007, og en stigning på 22 % og 23 % i forhold til gennemsnittet for 2004-2006.

Indtjeningsevnen falder i 2008

Indtjeningsevnen angiver overskuddet til aflønning af arbejdskraft og kapital. Denne forventes i gennemsnit pr. fartøj at være på 1.788 tusinde kroner i 2008, når der tages hensyn til prisændringer. Dette er en stigning på 11 % i forhold til 2007, og 26 % i forhold til gennemsnittet for 2004-2006. Forbedringen i indtjeningsevnen forventes at ske for en række fartøjsgrupper med undtagelse af fartøjerne over 40 meter. Årsagen til den negative

udvikling i indtjeningsevnen for fartøjerne over 40 meter skal primært findes i forventningen om mindre industrifiskeri- primært af blåhvilling og hestemakrel i 2008, samt et markant fald i fangsten af sild på 27 % i forhold til 2007.

Fald i aflønningen af besætningen

Aflønningen af besætningerne sker oftest som en procentandel af fangstværdien, eventuelt fradraget visse omkostninger. Idet den gennemsnitlige fangstværdi pr. fartøj forventes at falde i 2008 for de kommercielle fartøjer, betyder dette også et fald i den gennemsnitlige aflønning af besætningen, når der tages hensyn til prisudviklingen. Faldet er på 4 % til 1.255 tusinde kroner i 2008 mod 1.302 tusinder kroner i 2007. Var der ikke taget hensyn til prisudviklingen, ville besætningsaflønningen derimod stige med 3 % i gennemsnit pr. fartøj til omkring 1.338 tusinde kroner, når der ikke tages hensyn til prisudviklingen. Besætningsaflønningen forventes dog uanset forventningerne om prisudviklingen at være væsentlig over niveauet for perioden 2004-2006, hvor denne i gennemsnit var på 1.021 tusinde kroner pr. fartøj.

Indtjeningsevne eller bruttooverskud?

Indtjeningsevnen anses som værende den bedste indikator for den økonomiske udvikling for de små fartøjer under 12 meter, fordi deres lønandel kan være overvurderet grundet deres særlige arbejdskraftsammensætning med en ejer delvis suppleret med en medhjælp.

For fartøjerne over 12 meter er bruttooverskuddet derimod den foretrukne økonomiske indikator. Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften. Dermed haves overskuddet til aflønning af den investerede kapital.

Tilbagegang i bruttooverskuddet i 2008

Bruttooverskuddet forventes at blive reduceret i 2008. I 2006 var bruttooverskuddet således i gennemsnit på 620 tusinde kroner, mens den i 2007 ventes at stige til 696 tusinde kroner. I 2008 ventes det gennemsnitlige bruttooverskud derimod henholdsvis at være på 650 tusinde kroner uden hensyntagen til prisændringer, og 533 tusinder kroner når der tages hensyn til

prisændringer. Bruttooverskuddet er dog fortsat højere end gennemsnittet for perioden 2004-2006, hvor det var på 401 tusinde kroner.

Tilbagegang i rentabiliteten…

Sammenholdes fartøjernes bruttooverskud med deres forsikringsværdi fremkommer et udtryk for rentabiliteten, som således angiver forrentningen af den investerede kapital. Den gennemsnitlige rentabilitet var i 2006 og 2007 på henholdsvis 15 % og 16 %. Denne ventes at falde til 12 % i 2008, når der tages hensyn til prisændringer. Anses en rentabilitet på 7 % som værende minimumsafkastet, og 10-11 % som niveauet for at skabe interesse for investeringer i fiskeriet, og dermed en fornyelse af flåden, er der fortsat grund til optimisme i fiskeriet.

…men rentabiliteten varierer

Selvom den nye regulering af det demersale fiskeri har medført en betydelig tilpasning i den danske fiskerflåde, ventes der således ikke at ske en forbedring i rentabiliteten i 2008. Eventuelle gevinster som følge af den øgede anvendelse af individuelle fangstrettigheder ventes at blive mere end opvejet af faldende priser på fisk og stigende driftsomkostninger. En række fartøjsgrupper har derfor fortsat en rentabilitet på et uholdbart niveau.
Samtidig skal det bemærkes, at der sker en overvurdering af rentabiliteten for fartøjerne omfattet af reguleringen med enten IOK eller FKA. Dette skyldes at anvendelsen af forsikringsværdien som udtryk for kapitalværdien undervurderer de samlede investeringer, der bør omfatte værdien af IOK'erne og FKA'erne.

Prisudviklingen på fiskeprodukter

Priserne på de fleste fiskearter falder

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet. Skønnene over prisudviklingen tager udgangspunkt i det forventede udbud på verdensmarkedet opdelt på grupper af fiskearter. På denne basis vurderes prisen i 2008 på dyre fladfisk og makrel at stige med henholdsvis 10 % og 5 %, hvor prisen på rejer vurderes opretholdt uændret. Priserne på de øvrige arter forventes at falde. Prisen på industrifisk og muslinger forventes at falde med 15 % og torsk med 10 %. Prisen på andre torske-

fisk, almindelige fladfisk, sild, laks, ørred og jomfruhummer vurderes at falde med 5 %.

Vigtigste årsag er styrkelsen af den danske krone

Flere forhold kan forklare prisudviklingen, men især udviklingen i udbud og ikke mindst valutakurser er. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år. Idet prisen for de fleste fiskearter fastsættes på de internationale markeder, får valutakurserne en vigtig indflydelse. Dollarkursen er af afgørende betydning for prisudviklingen. De forventede prisfald på de fleste fiskearter opnås under forudsætning af at den markante udvikling i dollaren i starten af 2008 fortsætter hele året. Svækkes den danske krone i forhold til dollaren i løbet af 2008 er prisfaldene overvurderede.

Fiskeforarbejdningssektorens struktur

126 firmaer i fiskeforarbejdningssektoren

I 2005 var der 126 firmaer i den danske fiskeforarbejdningssektor, hvoraf 120 forarbejdede konsumfisk og 6 industrifisk. Tilsammen beskæftigede fiskeforarbejdningssektoren 4.630 fuldtidsbeskæftigede. 75 % af firmaerne beskæftigede mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede, mens kun 8 % beskæftigede mere end 100.

Faldende antal arbejdssteder og beskæftigelse

Den strukturelle udvikling i fiskeforarbejdningssektoren er karakteriseret ved et fald i antallet af arbejdssteder fra 254 i 1995 til 140 i 2005. Antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt i samme periode fra 6.822 til 4.630. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af fuldtidsbeskæftigede steg til gengæld fra 27 til 33 pr. arbejdssted.

6 underbrancher

I analysen af fiskeforarbejdningssektoren opdeles firmaerne på 6 underbrancher efter anvendelse af fiskearter, samt produktformen for de producerede varer.

Underbranchen ”Torske- og fladfisk” er med en omsætning på 3,3 mia. kr. og 953 fuldtidsbeskæftigede i 2005 omsætningsmæssigt den største. Målt på beskæftigelsen er underbranchen ”blandet produktion” med 1.263 fuldtidsbeskæftigede og en om-

Underbranchen "Torsk og fladfisk" er den vigtigste omsætningsmæssigt

sætning på 2,1 mia. kr. derimod den største. Underbranchen "Rejer og musling" er med en omsætning på 1,2 mia. kr. og 343 fuldtidsbeskæftigede den mindste. Imellem er underbrancherne "Laksefisk" med en omsætning på 1,3 mia. kr. og 1.043 fuldtidsbeskæftigede, "Fiskemelsfabrikker" med en omsætning på 1,9 mia. kr. og 376 fuldtidsbeskæftigede, samt "Sild og makrel" med 1,4 mia. kr. i omsætning og 652 fuldtidsbeskæftigede.

Høj rentabilitet i underbrancherne "Rejer og musling" og "Torske- og fladfisk" i 2005

Rentabiliteten var i 2005 størst i underbrancherne "rejer og musling" samt "torske- og faldfisk" med en forrentning på henholdsvis 22 og 24 % af kapitalapparatets størrelse. Rentabiliteten var lavest i underbranchen "Blandet forarbejdning" samt "Sild og makrel" hvor rentabiliteten var negativ med henholdsvis -2 % og -1 %. Underbrancherne "Laksefisk" og "Fiskemelsfabrikker" havde begge en rentabilitet på 13 %. Underbrancherne "Rejer og musling" og "Torske- og fladfisk" har således usædvanlig høj rentabilitet, hvor "Blandet forarbejdning" og "Sild og makrel" i 2005 har en uholdbar lav rentabilitet.

Udvikling i 2006-2007

Antallet af faglige enheder faldt fra 73 i 2006 til 67 i 2007. Produktionen af konsumfisk følger den samme udvikling med et fald på 16 % i 2007 i forhold til 2006. Produktionen af fiskemel og olie faldt også fra 2006 til 2007 med hele 23 %. I 2007 steg produktioner baseret på laksefisk og fladfisk i forhold til 2006, hvor produktionen baseret på de øvrige arter faldt. Endvidere faldt produktionen af fersk og frosset filet, røgede produkter samt tilberedte og konserverede produkter. Både afsætnings- og råvarepriserne var generelt stigende, råvarepriserne dog mere end afsætningspriserne.

Produktion og økonomi i 2008

Forskellige forventninger til rentabiliteten

Rentabiliteten i fiskeforarbejdningssektoren forventes at udvikle sig forskelligt afhængigt af hvilke fiskearter der er grundlag for produktionen. I underbrancherne "Torske- og fladfisk" og "Blandet forarbejdning" forventes en faldende rentabilitet, hvor rentabiliteten i silde- og muslingeproduktioner forventes at stige. Rentabiliteten forventes ikke ændret væsentligt i underbran-

cherne ”Laksefisk”, ”Fiskemelsfabrikker”, samt i makrelproduktion i underbranchen ”Sild og makrel” og i rejeproduktion i underbranchen ”Rejer og muslinger”.

Forventning baseret på prisudvikling og råvaretilførsel

Disse udviklinger skal ses på grundlag af forventede prisflad på de fleste fiskearter, ekskl. makrel og rejer. Endvidere skal udviklingerne ses på grundlag af at råvaretilførsler af sild og laks forventes at stige svagt i 2008.

Fiskeengrossektorens struktur

317 firmaer i fiskeengrossektoren

I 2005 var der 317 firmaer i den danske fiskeengrossektor, hvoraf 282 er placeret i fiskeengroshandel med konsumfisk, 16 i engroshandel med fisk til foder, 14 var fiskeauktioner, mens 5 var placeret som samlecentraler. Beskæftigelsen i fiskeengrossektoren var på i alt 3.169, hvilket er nogenlunde på niveau med beskæftigelsen i det primære fiskeri, hvor der i 2005 var 2.667 fuldtidsbeskæftigede. Ser man på fordelingen af beskæftigede fordelt på arbejdssteder havde 74 % af firmaerne mindre end 10 fuldtidsbeskæftigede, mens kun 2 % beskæftigede mere end 50.

Faldende antal arbejdssteder

Den strukturelle udvikling i fiskeengrossektoren er karakteriseret ved et fald i antallet af arbejdssteder fra 325 i 2000 til 253 i 2005, mens antallet af beskæftigede nogenlunde var konstant. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af beskæftigede steg til gengæld fra 6,9 til 7,7 pr. arbejdssted.

10 underbrancher

I analysen af fiskeengrossektoren opdeles firmaerne på 10 underbrancher efter anvendelse af fiskearter og hvilken grad de importerer og eksporterer.

De 7 af underbrancherne udspringer af branchen fiskeengroshandel med fisk og fiskeprodukter. De 6 er baseret på handlen med specifikke arter samt en underbranche, hvor firmaerne handler med flere arter. En underbranche inkluderer firmaer, som ikke har større udenrigshandel til og fra Danmark, og hovedaktiviteten ligger således på det danske hjemmemarked. De

sidste 3 underbrancher udgøres af fiskeauktioner, samlecentraler og firmaer der handler med fisk til foder.

Historisk salg og økonomi

Underbranchen "Hjemmemarkedsfirmaer" er den største

Den største underbranche målt på omsætning og beskæftigelse er "Hjemmemarkedsfirmaer", som har en omsætning på 9,1 mia. kr. og beskæftigede 933 personer på fuldtid i 2005. Underbranchen "Engroshandel med fisk til foder " er med 651 beskæftigede og en omsætning på 3,8 mia. kr. den næststørste, mens underbranchen "Rejer" er den tredjestørste med en omsætning på 3,4 mia. kr. og 395 beskæftigede. De mindste underbrancher er "Samlecentraler" med en omsætning på 0,2 mia. kr. og 29 beskæftigede og "Sild og makrel" med en omsætning på 0,2 mia. kr. og 38 beskæftigede.

Rentabilitet på 14 % i fiskeengrossektoren i 2005

Rentabiliteten for fiskeengrossektoren var på 14 % i 2005, hvilket var et fald på 3 %-point i forhold til 2004. Rentabiliteten for underbrancherne "Sild og makrel" samt "Engroshandel med fisk til foder " er de eneste underbrancher, hvor rentabiliteten ligge under de 7 %, som anses for en rimelig forrentning. For de øvrige underbrancher er der en forholdsvis høj rentabilitet, hvilket kan skyldes at kapitalapparatet i engrossektoren er lille sammenlignet med fiskeindustrien. Tallene vedrørende rentabiliteten i de enkelte underbrancher i engrossektoren bør derfor tolkes med forsigtighed.

1. Fiskerigrundlaget

Dansk fiskeriregulering og EU's fælles fiskeripolitik

Den danske fiskeriregulering har i de seneste år undergået en række omfangsrige ændringer, hvor hovedvægten er lagt på tildelingen af individuelle fiskerirettigheder til hovedparten af den aktive danske fiskerflåde. Ændringerne i den nationale danske fiskeriforvaltning ændrer dog ikke ved, at fiskerigrundlaget for dansk fiskeri er fastlagt gennem den fælles fiskeripolitik (som blev revideret med virkning fra 2003), der omfatter de grundlæggende betingelser for fiskeriet i EU's medlemslande.

Overordnet set er dansk fiskeri i 2008 således fortsat underlagt et TAC/kvote-system, kombineret med den fartøjsbaserede havdageregulering.

Fiskerigrundlaget i 2008

Det samlede danske fiskerigrundlag er i 2008 være baseret på 33 kvotearter fordelt på 22 forskellige kvotefarvande. I alt er de danske fangstmængder således begrænset af 69 kvoter fordelt med henholdsvis 12 for industrifiskeriet og 57 for konsumfiskeriet. Dertil kommer fangstmængder i blandt andet blåmuslinge- og hesterejefiskeriet, som fastsættes nationalt.

Nationale forvaltningsprincipper

På nationalt plan er der en række grundlæggende ændringer i fiskerireguleringen. Dette har allerede påvirket flådestrukturen markant i løbet af 2006 og 2007. Tilpasningen forventes i nogen grad at fortsætte i 2008, men formodentlig ikke med den samme styrke som i de tidligere år, idet økonomisk mest fordelagtige tilpasninger efterhånden forventes at være realiseret.

1.1. Kvoteudviklingen

Anvendelse af fangster

De danske fangster af konsumfisk anvendes direkte som spisefisk i fersk eller forarbejdet form. Industrifisk anvendes til produktion af fiskemel og fiskeolie, der anvendes til højkvalitetsfoder i akvakultur og i landbrugets dyreproduktion. Fiskeolien har en række højteknologiske anvendelsesområder inden for animalske olier.

Den samlede kvotemængde og kvotebytter

Den samlede danske kvotemængde er i 2008 på omkring 742 tusinde tons, jf. bilagstabel 1.1. Denne mængde kan dog ændre sig i løbet af året, hvis der foretages kvotebytter efter aftale med andre nationer.

Den samlede kvote for industrifisk stiger med 6 %

Kvoterne for industrifisk giver i 2008 i alt mulighed for at fange 531 tusinde tons, jf. tabel 1.1, hvilket er en stigning på 6 % i forhold til 2007. Selvom kvoten på blåhvilling falder, opvejes dette af stigninger i kvoterne for både hestemakrel og sperling.

Udvikling i kvoterne for industrifisk

Kvoterne for industrifisk har gennem tiden udgjort hovedparten af den samlede danske kvotemængde, og udgjorde 71 % i 2008. Dette skyldes primært et svigtende biologisk grundlag for tobisfiskeriet, men også kvoterne på blåhvilling og brisling er blevet markant reduceret siden 2005.

Tabel 1.1. Kvoter på industrifisk (tons)

	2005	2006	2007	2008
Blåhvilling	155.237	79.909	69.227	36.675
Brisling	329.410	221.960	235.918	245.189
Hestemakrel	14.336	12.368	22.038	40.492
Sperling	4.750	98.663	4.750	41.216
Tobis[1)]	628.267	259.989	167.972	167.792
I alt	1.132.000	672.889	499.905	531.364

Anm.: Der anvendes for 2005 de kendte kvoter pr. 23. januar 2007, for 2006 de kendte kvoter pr. 31. januar 2008, for 2007 de kendte kvoter pr. 6. marts 2008 og for 2008 de kendte kvoter pr. 9. marts 2008.

Noter: [1)] I de foretagne beregninger sættes tobiskvoten lig fangstniveauet for 2007.

Fastsættelse af tobiskvoten

Siden 2006 er kvoten for tobis blevet fastsat på baggrund af et moniteringsfiskeri. Dette er således også tilfældet i 2008. Grundet manglende information om tobisbestandens biologiske situation, antages det i beregningerne, at tobisfangsten i 2008 svarer til fangsten i 2007.

Konsumkvoterne ned med 17

Det samlede kvoteniveau for konsumfisk reduceres med 42 tusinde tons fra 254 tusinde tons i 2007 til 212 tusinde tons i 2008, jf. tabel 1.2. Dette svarer til en reduktion i konsumkvoterne på

17 % fra 2007 til 2008. Hvor industrikvoterne mængdemæssigt er langt de vigtigste for dansk fiskeri, er konsumkvoterne de værdimæssigt vigtigste.

Kvoten for sild ned

Reduktionen i den samlede kvote for konsumfisk fra 2007 til 2008 skyldes primært et fald i kvoterne for sild på 33 tusinde tons, og dermed fortsætter tendensen fra tidligere år. Dette er også tilfældet for kvoterne på torskefisk, som falder med 8 tusinde tons fra 2007 til 2008, hvoraf de godt 3 tusinde tons kan henføres til torskekvoterne. Det resterende fald sker primært for hvilling-, kuller- og mørksejkvoterne.

Tabel 1.2. Kvoter på konsumfisk (tons)

	2005	2006	2007	2008
Torskefisk	52.718	54.353	51.065	43.076
- heraf torsk	29.618	31.912	27.131	24.467
Fladfisk	27.286	27.168	25.604	26.873
- heraf rødspætte	22.174	22.556	20.675	21.737
- heraf tunge	1.706	1.650	1.539	1.302
Sild	173.206	143.551	127.113	94.367
Makrel	23.438	24.225	24.999	25.254
Dybvandsrejer	8.317	8.329	7.893	7.493
Jomfruhummer	5.818	6.890	6.816	6.341
Andre arter[1)]	5.193	5.122	5.051	4.188
Grønlandsrejer	5.524	5.724	5.925	5.300
I alt	301.500	275.362	254.466	212.495

Anm.: Der anvendes for 2005 de kendte kvoter pr. 23. januar 2007, for 2006 de kendte kvoter pr. 31. januar 2008, for 2007 de kendte kvoter pr. 6. marts 2008 og for 2008 de kendte kvoter pr. 9. marts 2008.
Noter: [1)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Torskekvoterne fortsat centrale for dansk fiskeri…

Selvom torskekvoterne er blevet reduceret, er de fortsat af central betydning for dansk fiskeri. Sammen med kvoterne for andre torskefisk og fladfisk i de betydningsfulde flerartsfiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat udgør de et vigtigt indtægtsgrundlag for dansk fiskeri.

men reduceres yderligere i 2008

I lighed med 2007 sker der i 2008 et fald i den samlede torskekvote, jf. tabel 1.3. En svag stigning i torskekvoterne for primært Nordsøen og Norskehavet plus Østlige Østersø modsvares dog af et fald i torskekvoten for Øresund, Bælthavet og Vestlige

Østersø. Samlet set sker der en reduktion af torskekvoten på 17 % fra 2007 til 2008.

Tabel 1.3. Torskekvoterne fra 2005 til 2008 (1.000 tons)

	2005	2006	2007	2008	%-ændring 2005-2008
Nordsøen og Norskehavet (EU)	6.310	5.045	3.484	3.954	-37
Skagerrak	3.128	2.621	2.261	2.544	-19
Kattegat	615	544	451	415	-33
Østlige Østersø (EU-zone)	6.327	8.915	7.222	8.019	27
Øresund, Bælthavet og Vestlige Østersø (EU-zone)	13.238	14.717	13.713	9.535	-28
I alt	29.618	31.842	27.131	24.467	-17

Anm.: Der anvendes for 2005 de kendte kvoter pr.23. januar 2007, for 2006 de kendte kvoter pr. 31. januar 2008, for 2007 de kendte kvoter pr. 6. marts 2008 og for 2008 de kendte kvoter pr. 9. marts 2008.

Fangsten af ukvoterede arter

En række arter er ikke underlagt TAC/kvoter, herunder hesterejer, østers og blåmuslinger. For disse arter antages fangsten i 2008 at være lig gennemsnittet for årene 2005 til 2007.

1.2. Kvoteudnyttelse

En række faktorer kan påvirke udnyttelsen af de respektive kvoter. Generelt kan faktorerne opdeles i tre hovedgrupper: 1) biologiske, 2) politiske og 3) økonomiske.

Biologiske faktorer

Det biologiske rådgivningsgrundlag er generelt behæftet med usikkerhed, som indebærer, at kvoterne i nogle år ikke er i overensstemmelse med de faktiske fiskerimuligheder. Årsager hertil kan eksempelvis være klimatiske forhold og fejlagtig information om fangster.

Politiske faktorer

Det er de enkelte medlemslande, som selv forvalter udnyttelsen af de tildelte kvoter, og som derfor fastlægger og administrerer fangstreglerne gennem året. Den danske regulering baserer sig i høj grad på brugen af individuelle rettigheder. Den enkelte fisker er dog fortsat afhængig af Fiskeridirektoratets udmeldinger af de tilladte fangstmængder. Størrelsen af disse er afhængige af kvoternes størrelse, der kan ændrer sig i løbet af året som følge

af bytter etc. Dette kan påvirke mulighederne for opfiskning af de tildelte kvoter.

Økonomiske faktorer

Økonomiske forhold i fiskeriet kan også påvirke kvoteudnyttelsen. Fiskeren må generelt forventes at søge den størst mulige indtjening fra sit fiskeri, givet priserne på fisk, omkostningerne og eventuelle reguleringsmæssige restriktioner. Idet fiskeriet som hovedregel ikke kan målrettes på en enkelt art, vil kravet, om at hver enkelt kvote ikke må overskrides, føre til, at kvoterne samlet ikke altid kan udnyttes fuldt ud.

Havdage-reguleringen

I tilknytning til de ovenfor nævnte generelle faktorer skal et par specifikke reguleringer nævnes. Den i 2003 indførte havdage regulering i forbindelse med genopretningsplanen for torsk i Nordsøen forventes at påvirke kvoteudnyttelsen af enkelte kvoter i negativ retning. Effekten heraf må dog formodes at være afspejlet i de anvendte data, hvorfor denne regulering ikke vil blive inddraget særskilt.

Udnyttelsen af kvoter reguleret med FKA eller IOK

Det ventes at kvoteudnyttelsen for arterne reguleret med individuelle rettigheder enten i form af FKA eller IOK, vil blive påvirket positivt. Årsagen hertil kan begrundes med en forbedret mulighed for at planlægge sit fiskeri, samt det faktum at fiskerne i højere grad ønsker at udnytte deres tildelte fangstmængder. Dette kan dog påvirkes af de faktuelle fiskeri- og vejrforhold.

Beregning af kvoteudnyttelse

Beregningerne af kvoteudnyttelsen for 2008 er baseret på en af de tre følgende metoder: 1) beregning af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse i de seneste tre år, 2) vurdering af kvotens absolutte størrelse i 2008 i forhold til kvoten og fiskeriets normale omfang i det forudgående år, og 3) kvoteudnyttelsen i det forudgående år. Den første metode anvendes som udgangspunkt. For de bestande, hvor kvoternes absolutte størrelse har ændret sig markant, baseres skønnet over kvoteudnyttelsen i stedet på den anden metode. Den tredje metode anvendes, hvor de aktuelle forhold betragtes som mest betydende. De anvendte forventninger til kvoteudnyttelse for alle bestande er vist i bilagstabel 1.2.

Udnyttelsen af industrifiskekvoterne varierer meget

Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet har før 2006 generelt været omkring 50 %, men der har været meget stor forskel på udnyttelsesgraden af de enkelte kvoter over tid, jf. tabel 1.4. Dette har dog ændret sig i 2006 og 2007, ikke mindst grundet den særlige situation i tobisfiskeriet, hvor udnyttelsesprocenten nu er 100 % mod tidligere 30-40 %.

Små variationer i den forventede udnyttelse

Forventningerne for udnyttelsesgraden i industrifiskeriet i 2008 er baseres i hovedsagen på gennemsnitlige udnyttelsesprocenter for de enkelte bestande i de seneste tre år. Af tabel 1.4 fremgår det, at der kun forventes mindre variationer i den samlede kvoteudnyttelse af industrifisk for 2008, på trods af betydelige ændringer i kvoteudnyttelsen for enkelte arter som for eksempel blåhvilling, brisling og hestemakrel.

Tabel 1.4. Kvoteudnyttelse 2005-2007 og forventet udnyttelse i 2008 for udvalgte industriarter (%)

		2005	2006	2007	Forventet i 2008
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	87	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	100	84	86	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	11	90	94	100
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	44	15	27	65
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	102	87	56	82
	Skagerrak og Kattegat[1)]	113	49	42	68
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	90	98	90	93
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	89	77	56	74
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	101	14	0	38
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	0	43	0	43
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	0	0	0
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)[1)]	25	99	100	0
	Nordsøen (norsk)	43	0	100	100
I alt		47	81	74	76

Noter: [1)] Idet kvoten for tobis er fastsat som værende på niveau med fangsterne i 2007, forventes der en udnyttelse på 100 %.

Høj kvoteudnyttelse for demersale konsumarter

For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj, jf. tabel 1.5. Den samlede udnyttelsesgrad har generelt været omkring 90 %, men var kun omkring 84 % i 2007. Den forventes dog at stige svagt til 86 % i 2008. For det demersale fiskeri er torskekvoterne af central betydning, og udnyttelsesgraden ligger højt i hele perioden. En række andre arter forventes dog også at blive udnyttet fuldstændigt, primært på grund af den nye regulering for det demersale fiskeri, jf. bilagstabel 1.2.

For hovedparten af de vigtigste fiskearter er kvotebegrænsningerne således af central betydning for fiskeriets økonomi, det gælder især for kvoterne for torsk, rødspætter, sild, makrel, tunge, kuller og sej.

Altid luft i kvoterne

Der vil generelt altid være luft i en række kvoter, hvorfor en højere udnyttelsesgrad kan være svær at opnå. Årsagerne hertil kan blandt andet skyldes, at visse arter er sværere at fange end kvoterne tilsiger, at der er samspilsproblemer mellem kvoterne i kombinationsfiskerier, og endelig at forvaltningsreglerne, herunder de tekniske bevaringsforanstaltninger, vil påvirke kvoteudnyttelsen gennem året.

Reduktionen i den danske fiskerflåde, jf. kapitel 2, forventes kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen, som følge af kvoternes størrelse i forhold til flådens samlede fysiske kapacitet.

Tabel 1.5. Kvoteudnyttelse 2005-2007 og forventet udnyttelse i 2008 for udvalgte konsumarter (%)

		2005	2006	2007	Forventet i 2008
Dybhavs-rejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	51	71	57	85
	NAFO-farvande	92	91	85	89
	Nordsøen (norsk)	53	23	10	18
	Skagerrak og Kattegat	67	76	57	57
Jomfru-hummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	67	51	56
	Nordsøen (norsk)	106	83	52	54
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	86	60	72	77
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	80	53	19	51
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	20	42	40	50
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	78	75	34	62
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	25	18	20	21
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)[1)]	0	0	0	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	112	114	115	99
	Norskehavet (norsk)[1)]	0	0	0	0
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	95	98	74	84
Rødspætte	Kattegat	65	79	58	56
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	96	99	86	94
	Skagerrak	76	103	88	73
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	52	59	67	87
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	93	99	98	96
	Nordlig og central Nordsø	97	98	99	98
	Skagerrak og Kattegat	0	0	0	0
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	97	97	98	98
	Østlig Østersø (25/32)	97	89	64	83
Torsk	Kattegat	96	106	87	96
	Nordsøen og Norskehavet	100	101	98	100
	Skagerrak	97	96	99	97
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	101	88	89	100
	Østlig Østersø (25/32)	90	95	85	90
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	92	69	59	73
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	101	96	68	89
Andre arter	Nordsøen (norsk)	61	64	62	62
Konsumfisk i alt		90	91	84	86

Noter: [1)] Det er muligt at overføre makrelkvoter mellem de respektive farvande.

2. Fiskerflåden

Flåden opdelt efter størrelse og redskab

Analysen af fiskeriets økonomi for 2008 tager udgangspunkt i en opdeling af fiskerflåden efter de samme grundprincipper, som anvendt i de tidligere år, og som er i overensstemmelse med den på EU-plan vedtaget forordning om indsamling af biologiske og økonomiske data[1)]. Strukturen er således fortsat belyst i forhold til fartøjernes størrelse og anvendte redskaber for at afspejle variationen i fiskerigrundlaget for flåden.

Fartøjslængde

I den tidligere nationale danske fiskeriregulering for det kommercielle fiskeri var længden af fartøjerne generelt af betydning for tildelingen af fartøjernes fangstrationer. Dette er ikke i samme grad tilfældet med den nye regulering, hvor der er øget fokus på individuelle rettigheder. Alligevel fastholdes fartøjernes længde over alt (loa) som hovedgruppering for flåden i følgende, idet længden fortsat forventes at være en væsentlig indikator for størrelsen af fartøjets aktivitet.

Redskabstype samt målart som grundlag for inddelingen

Det andet kriterium, der anvendes til gruppering af flåden, er fartøjstypen angivet ved redskabstypen ud fra registreringen i fartøjsregisteret. Redskabstypen indgår som grundlag for vurderingen af hvilke fiskearter, der udgør grundlaget for fiskeriet. For trawlere med en længde over 24 meter anvendes yderligere en opdeling efter målart. Fartøjer, hvor 80 % af fangstværdien eller derover udgøres af industriarter, indgår i gruppen *industri*, mens fartøjer, hvor konsumarter udgør mere end 80 % af fangstværdien, indgår i gruppen *konsum*. Fartøjer med en mere blandet fangst af industri- og konsumarter indgår i gruppen *blandet*. Der er ingen fartøjer over 40 meter i gruppen *konsum*.

Specialfiskerier

Grupperingen af flåden indeholder endvidere fartøjer, der har specialtilladelser til fiskeri på konkrete målarter som grundlag for fiskeriet. Det gælder hesterejefiskeriet, muslingefiskeriet, østersfiskeriet og rejefiskeriet ved Grønland.

[1] Forordning nr. 1639/2001 af 25. juli 2001, EØF-Tidende nr. L 222/53.

Gruppering og den nye regulering

Med indførslen af den nye fiskeriregulering i det demersale fiskeri samtidig med en række tilpasninger i de resterende reguleringer, kan den danske fiskerflåde generelt opdeles i tre kategorier: 1) fartøjer med fartøjskvoteandele (FKA-fartøjer), 2) mindre aktive fartøjer (MAF-fartøjer) og 3) øvrige fartøjer (ØF-fartøjer). Som belyst i sidste års specialkapitel til Fiskeriets Økonomi kan den anvendte fartøjsgruppering næsten entydigt henføres til en af de tre reguleringskategorier.

Den anvendte gruppering fordelt på længde-, redskabs- og fiskerigrupper fremgår af bilagstabel 2.1.

2.1. Fiskerflådens størrelse og kapacitet

Antal fartøjer er faldet med 40 % over 12 år

Den danske fiskerflåde er blevet reduceret med mere end 1.000 fartøjer siden 2000, og mere end 2.200 fartøjer siden 1995, svarende til 43 %. Antalsmæssigt er reduktionen i overvejende grad sket blandt de mindre fartøjer under 12 meter, men relativt er fordelingen mere ligelig, jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1. Antal fartøjer i den danske fiskerflåde

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Små fartøjer	2.957	2.853	2.518	2.320	2.097	2.049	1.979
Mindre fartøjer 12-15m	360	303	269	263	270	247	215
Mindre fartøjer 15-18m	216	190	169	155	150	148	124
Mellemstore fartøjer 18-24m	200	183	167	153	143	120	103
Store fartøjer 24-40m	145	144	138	124	118	101	79
Store fartøjer ≥40m	42	44	40	43	40	38	35
Specialfiskerier	99	98	268	349	448	434	433
I alt	4.019	3.815	3.569	3.407	3.266	3.137	2.968

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Det skal bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af Fiskeriets Økonomi 2008 i kapitel 3 forudsættes, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjsregistret ultimo 2007, fortsætter deres fiskeri i 2008, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

Flådens kapacitet

Fiskerflådens kapacitet målt i tonnage (BT), motorkraft (kW), længde over alt og forsikringsværdier vist i tabel 2.2. Den tilgængelige kapacitet kan opdeles i to dele: 1) kapacitet på fysisk eksisterende fartøjer og 2) kapacitet der potentielt kan aktiveres. Sidstnævnte er siden 2004 blevet registreret i Fiskeridirektoratets fartøjsregister, men kun for tonnage og motorkraft. Den potentielle kapacitet udgjorde i 2007 godt 11 % af tonnage og 9 % af motorkraft, hvor den i 2006 var 5 % for både tonnagen og motorkraften. Den potentielle kapacitet er næsten fordoblet i forhold til 2006.

Store fartøjer udgør 61 % af tonnagen

Ses der alene på kapaciteten tilknyttet fysisk eksisterende fartøjer, er der sket en reduktion siden 1995 på henholdsvis 23 % i tonnagen, 35 % i motorkraften, 43 % i længden og 19 % i forsikringsværdien. Kapaciteten er fordelt således, at de store fartøjer over 24 meter udgør ca. 61 % af den samlede tonnage og ca. 54 % af forsikringsværdien, jf. tabel 2.2. Opgøres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelsesgrupper. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 42 % af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Hvis man bruger længde over alt som indikator, udgør de små fartøjer under 12 meter ca. 48 % af den samlede kapacitet.

Tabel 2.2. Kapacitetsindikatorer for den danske fiskerflåde i 2007

	Tonnage (BT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Små fartøjer	6.030	62.919	13.534	376.976
Mindre fartøjer 12-15m	4.396	31.630	2.870	284.954
Mindre fartøjer 15-18m	5.336	24.152	2.030	296.661
Mellemstore fartøjer	8.739	30.896	2.063	440.712
Store fartøjer 24-40m	19.835	50.366	2.551	768.932
Store fartøjer ≥40m	26.726	57.089	1.711	1.313.066
Specialfiskerier	5.505	22.324	3.274	389.261
I alt registreret på fysisk eksisterende fartøjer	76.566	279.376	28.033	3.870.561
Potentiel kapacitet	9.888	28.465		
I alt	86.454	307.841		

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Reduktionerne i de respektive kapacitetsindikatorer er ikke af samme relative størrelsesorden som for antallet af fartøjer. Dette har medført, at gennemsnitsstørrelsen for de fysisk eksisterende fartøjer i flåden som helhed er blevet forøget. Den gennemsnitlige tonnage er således steget fra ca. 19,1 BT/BRT i 1995 til ca. 25,8 BT i 2007, motorkraften fra 83 kW til 97 kW, mens forsikringsværdien er steget med hele 59 % fra 1,6 mio. kr. til 2,4 mio. kr.

2.2. Fiskerflådens aktivitet

For at fiske på de danske kvoter kræves, at fartøjet er registreret i det danske fiskerfartøjsregister. Denne registrering danner således udgangspunkt for det antal fartøjer, der er grundlaget for analysen. At være registreret i fartøjsregisteret er dog ikke ensbetydende med, at et fartøj er fiskerimæssigt aktivt. Dette kan alene afgøres ved at se på, om fartøjet har foretaget registrerede landinger.

Økonomiske størrelsesklasser og grænseværdi

Fødevareøkonomisk Institut inddeler de registrerede fiskerfartøjer i fire økonomiske størrelsesklasser: 1) fartøjer med en fangstværdi over FOI-grænsen, 2) fartøjer med en fangstværdi mellem FOI-grænsen og momsgrænsen på 50.000 kr., 3) fartøjer med en fangstværdi under momsgrænsen, og 4) fartøjer uden en registreret fangstværdi (inaktive). FOI-grænsen anvendes af Fødevareøkonomisk Institut som grænse for gruppen af fiskerivirksomheder, der indgår i det regnskabsstatistiske grundlag til belysning af indtjeningen i det danske fiskeri[2]. Den beregnes hvert år, og var i 2007 på 252.720 kr. Grænsen kan fortolkes som grænsen for, hvornår fartøjet (virksomheden) er at betragte som et kommercielt erhvervsfiskerfartøj.

30 % inaktive fartøjer

Som det fremgår af tabel 2.3 og bilagstabel 2.2, havde 846 fartøjer eller godt 29 % af den danske fiskerflåde i 2007 en omsætning over FOI-grænsen, og var derfor at betragte som kommer-

[2] FOI's minimumsgrænse for medtagelse i Fiskeriregnskabsstatistikken indeksreguleres årligt. I 1995 var grænsen 150.000 kr., hvilket siden er steget til 252.720 kr. i 2007. Dette er en stigning i forhold til grænseværdien på 229.050 kr. i 2006.

cielt aktive. For fartøjerne med mindre aktivitet gælder, at disse i overvejende grad er under 12 meter. Det bemærkes også, at næsten 30 % af de registrerede danske fiskerfartøjer ingen registreret aktivitet havde overhovedet i 2007, og hovedparten af disse var enten under 12 meter eller i fartøjsgruppen kaldet specialfiskerier[3].

Tabel 2.3. Aktiviteten for fartøjer registreret i det danske fiskerfartøjsregister ultimo 2007 målt i fangstværdi (antal fartøjer)

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Registrerede fiskerfartøjer
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000		
Små fartøjer	282	386	770	541	1.979
Mindre fartøjer 12-15m	173	15	8	19	215
Mindre fartøjer 15-18m	94	2	2	26	124
Mellemstore fartøjer	89	1	2	11	103
Store fartøjer 24-40m	63			16	79
Store fartøjer ≥40m	35				35
Specialfiskerier	110	21	35	267	433
I alt	846	425	817	880	2.968
% af "registrerede fiskerfartøjer"	28,50	14,32	27,53	29,65	

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Den aktive del af den registrerede kapacitet er faldende

Ved at sammenholde de respektive kapacitetsindikatorer med de økonomiske størrelsesklasser ses det af tabel 2.4, at hovedparten af den registrerede kapacitet er aktiv. Sammenlignes med tidligere år er andelen faldende. For tonnage og motorkraft var den henholdsvis 94 % og 93 % i 2006 mod 91 % og 88 % i 2007. Måles der i forhold til tonnage og forsikringsværdi er den kommercielt aktive flådes andel af kapaciteten dominerende med henholdsvis 85 % og 90 % af den samlede kapacitet, hvilket dog er en reduktion fra 89 % og 92 %. i 2006.

[3] Årsagen til de mange inaktive fartøjer i gruppen specialfiskerier skyldes, at Fiskeridirektoratet registrerer fartøjer med "historisk" inaktivitet med en særlig kode. Fartøjer med denne kode placeres i indeværende publikation i fartøjsgruppen Andet, der er en del af den overordnede gruppe kaldet specialfiskerier.

Tabel 2.4. Økonomiske størrelsesklassers andel af de fire kapacitetsindikatorer i 2007 (%)

	Tonnage (BT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikringsværdi (1.000 kr.)
Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	85	74	48	90
Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	3	7	12	3
Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	3	7	18	2
Aktive fiskerfartøjer	91	88	79	95

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse

Erhvervs- og bierhvervsfiskere

Adgangen til at eje fartøjer i den danske fiskerflåde er reguleret med henblik på at sikre, at retten til de danske fiskerimuligheder forbeholdes de erhvervsaktive i fiskeriet. Derfor registreres ejerskabet til fiskerfartøjer på grupper, der omfatter erhvervsfiskere og bierhvervsfiskere samt selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Dertil kommer et mindre antal ejerskaber af ålegårde og ved jordbrug. Reglerne for registrering er fastsat i henhold til Lov om Fiskeri (Lov nr. 281) af 12. maj 1999.

60 % af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere

Det registrerede ejerforhold til fartøjerne i fiskerflåden ultimo 2007 viser, at 60 % af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere, 25 % ejes af bierhvervsfiskere, 14 % er registreret som selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri og de sidste ca. 1 % har oplyst andet som erhvervsstatus, jf. tabel 2.5.

Den kommercielle flåde har 75 % erhvervsfiskereje og 25 % selskabseje

Kun tre fartøjer eller 0,3 % af den kommercielt aktive del af flåden ejes af bierhvervsfiskere, mens 75 % ejes af erhvervsfiskere, og 25 % af selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Omvendt ejes 27 % af de inaktive fartøjer af bierhvervsfiskere, ligesom ejerskabsandelen for bierhvervsfiskere til fartøjer med lavere økonomisk aktivitet er på ca. 53 %, jf. tabel 2.5.

Tabel 2.5. Erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2007

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	634	297	330	518	1.779
Bierhvervsfisker	3	84	432	235	754
Selskaber	209	44	48	108	409
Anden erhvervsstatus			7	18	25
I alt	846	425	817	879	2.967

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Fortsat nedgang i beskæftigelsen

I takt med reduktionen i den danske fiskerflåde er der også sket en reduktion i beskæftigelsen, når denne vurdering baseres på oplysningerne om den normale besætningsstørrelse på fartøjerne registreret i fartøjsregistret. Beskæftigelse var således på 4.053 personer i 2007, hvilket er et fald på 11 % i forhold til 2006, jf. tabel 2.6. Siden 1995 er beskæftigelsen i alt blevet reduceret med 50 %.

Antallet af besætningsmedlemmer i den kommercielle flåde er 1.751

Omkring 43 % af de beskæftigede arbejder i den kommercielle del af flåden. Således var i alt 1.751 personer ansat på disse fartøjer, hvoraf de 1.096 var beskæftiget på fartøjer ejet af registrerede erhvervsfiskere, mens 652 var beskæftiget på fartøjer ejet af selskaber med ret til at drive erhvervsfiskeri, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6. Beskæftigelse fordelt efter erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2007

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	1.096	315	341	561	2.313
Bierhvervsfisker	3	86	440	238	767
Selskaber	652	58	59	179	948
Anden erhvervsstatus		0	7	18	25
I alt	1.751	459	847	996	4.053

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem kan beregnes ved anvendelse af den gennemsnitlige besætning og den gennemsnitlige forsikringsværdi pr. fartøj. Udviklingen siden 1995 i kapitalintensiteten pr. kommercielt fartøj fordelt på længdegrupper er vist i tabel 2.7.

Kapitalintensiteten stiger fortsat

Den gennemsnitlige kapitalintensitet er steget betragteligt fra en 1,0 mio. kr. pr. beskæftiget person i 1995 til næsten 2 mio. kr. i 2007. Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem ses også at være betydelig højere for de store end de små fartøjer. I de store fartøjer over 40 meter er der investeret omkring 6,2 mio. kr. pr. besætningsmedlem, mens der tilsvarende for de små fartøjer er investeret 562.000 kr.

Tabel 2.7. Udvikling i gennemsnitlig kapitalintensitet for kommercielle fartøjer (1.000 kr./person)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Specialfiskerier	Gennemsnit
1995	350	485	678	915	2.020	3.474	916	1.016
1996	363	498	693	933	2.102	3.492	828	1.050
1997	369	521	723	949	2.172	3.931	1.173	1.145
1998	411	541	751	979	2.283	3.862	1.187	1.220
1999	416	551	767	1.019	2.271	3.850	1.337	1.238
2000	458	589	801	1.095	2.417	4.473	1.321	1.367
2001	468	645	831	1.191	2.585	4.691	1.415	1.438
2002	496	725	885	1.312	2.713	4.650	1.476	1.603
2003	546	776	938	1.461	2.777	4.890	1.548	1.717
2004	557	884	969	1.561	2.822	5.395	1.613	1.809
2005	512	858	986	1.464	2.870	5.044	1.732	1.735
2006	529	876	979	1.458	2.933	5.666	1.769	1.790
2007	562	912	1.170	1.617	3.012	6.165	1.735	1.989

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse

Store fartøjer fanger industrifisk

Det kvotemæssige grundlag for de forskellige grupper i fiskerflåden har i varierende grad betydning for fartøjernes økonomi. Industrikvoterne har hovedsagelig betydning for de store fartøjer over 24 meter, jf. tabel 2.8. Den eneste art, hvor de øvrige fartøjsgrupper har en fangst af betydning, er brisling, hvor 28 procentpoints af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse udgør fangstgrundlaget for fartøjer under 24 meter.

Tabel 2.8. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2005-2007 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede industriarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15 m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Gen. kvoteudnyt.
Blåhvilling	0	0	0	0	3	46	49
Brisling	1	7	8	12	26	29	81
Hestemakrel	0	0	0	0	9	47	56
Sperling	0	0	0	0	14	23	37
Tobis	0	0	1	3	22	28	54
I alt	0	2	3	5	20	31	62

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser. Fartøjer deltagende i specialfiskeri udeladt, idet de ikke har fangst af industrifisk.

Alle fartøjsgrupper er afhængige af konsumfisk

Udnyttelsen af konsumkvoterne er væsentligt mere varieret på fartøjsgrupper end industrikvoterne, jf. tabel 2.9. Den samlede udnyttelse for perioden 2005 til 2007 er på 86 % af alle konsumkvoterne, hvilket er stort set uændret sammenlignet med tidligere år. De store fartøjer over 40 meter havde i gennemsnit i perioden 2005 til 2007 en udnyttelse på 51 procentpoint, hvilket skyldes deres store fiskeri efter sild og makrel.

Udnyttelsen af kvoterne for torske- og fladfisk er koncentreret om fartøjerne under 40 meter, mens fiskeriet af jomfruhummer har hovedvægten på fartøjer mellem 12 og 40 meter. Dybvandsrejer og andre arter fanges specielt af fartøjer på mellem 24 og 40 meter.

Tabel 2.9. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2005-2007 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede konsumarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Specialfiskerier	Gen. kvoteudnyt.
Torskefisk	12	13	12	16	18	0	0	71
- heraf torsk	22	21	17	18	7	0	0	86
Fladfisk	8	15	14	22	25	0	0	83
- heraf rødspætte	8	16	14	22	23	0	0	82
- heraf tunge	16	16	22	17	4	0	0	76
Sild	2	2	3	2	6	79	0	95
Makrel	0	0	1	0	2	96	0	99
Dybvandsrejer	0	0	1	2	30	0	0	33
Jomfruhummer	1	11	15	23	22	0	0	71
Andre arter	0	0	0	6	41	0	0	48
Grønlandsrejer	0	0	0	0	0	0	80	80
I alt	4	5	6	7	12	51	2	86

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser.

Lorenz-kurver

Den varierende udnyttelse af de forskellige kvoter og den deraf følgende betydning for de forskellige fartøjers fangstmængde og fangstværdi kan vises ved sammenhængen mellem procentandelen af henholdsvis fangstværdien og fangstmængden i forhold til procentandelen af antallet af fartøjer i fiskerflåden (Lorenzkurver), som vist i figur 2.1.

21 % af fartøjerne fanger 90 % af mængderne

Det fremgår af figur 2.1, at 21 % svarende til 181 af fartøjerne med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænse, fanger over 90 % af fangstmængden, mens 451 fartøjer (53 %) lander over 90 % af den samlede fangstværdi, og at 67 % af fartøjerne fanger mindre end 5 % af den samlede fangstmængde. Der er således sket en koncentration i løbet af 2007, hvor hovedparten af fangstmængder og -værdier er blevet samlet på færre fartøjer. Årsagen til denne udvikling skal sandsynligvis primært findes i den ændrede regulering mod individuelle rettigheder.

Figur 2.1. Lorenz-kurve for registrerede danske kommercielle fartøjer ultimo 2007

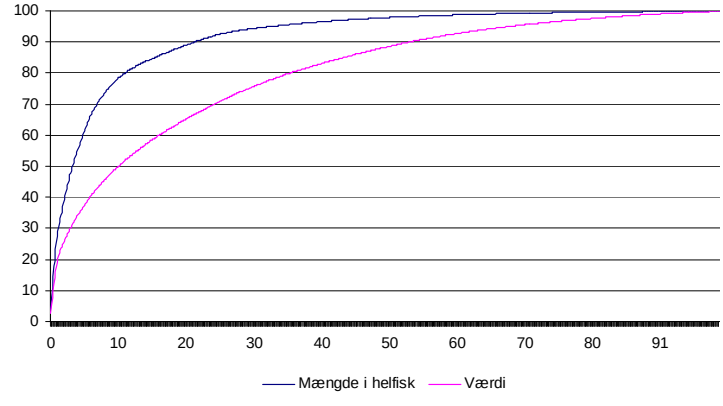

Det skal ydermere bemærkes at den skæve fordeling mellem fartøjernes relative andele af fangstmængden og fangstværdien afspejler de strukturelle forskelle inden for den kommercielle fiskerflådes fiskeri. Få store fartøjer fanger relativt meget af de billige industriarter samt sild og makrel, mens der er en mere jævn fordeling inden for det øvrige konsumfiskeri.

3. Fangst og indtjening

Den anvendte model…

Beregningen af prognosen i Fiskeriets Økonomi 2008 gennemføres ved anvendelse af den model, som også er brugt i tidligere års vurderinger. Modellen opererer med tre dimensioner omfattende fartøjsgrupper, fiskearter og farvande. Modellens beregninger hviler på, at alle kvoter opfiskes under hensyn til den fastlagte antagelse om kvoteudnyttelse, jf. kapitel 1.

arbejder med 29 fartøjsgrupper…

Den centrale dimension i modellen er fartøjsgruppe, hvor modellen opererer med 30 fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. I det følgende præsenteres resultaterne for de syv hovedgrupper, mens de resterende resultater præsenteres i bilagstabeller.

…111 fiskearter

Modellen er meget detaljeret med hensyn til fiskearter og farvande. I alt skelnes mellem 111 "arter", hvoraf 106 er rene arter (kvoterede som ukvoterede), mens 5 er kombinationer bestående af 2 eller flere arter[4)]. Denne opdeling skyldes, at visse kvoter ikke fastsættes for enkeltarter alene, men for artskombinationer.

og 32 farvande

Kvoteforvaltningen opererer med 76 såkaldte forvaltningsområder, som består af kombinationer af art(er) og farvande[5]. Derfor anvender modellen flere farvande end bare en opdeling på Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Sundet, Bælthavet, østlige og vestlige Østersø samt andre farvande. Samlet skelnes der mellem 35 farvande, hvoraf de 22 dækker de nødvendige enkeltfarvande samt forskellige kombinationer, som modsvarer den måde kvoterne fastsættes på. Hertil kommer 11 farvande, som er relateret til fangsterne af ikke-kvoterede arter.

Ved anvendelse af modellen beregnes de forventede fangster og fangstværdier for hele den danske fiskerflåde i 2008. Dette sker for de enkelte økonomiske størrelsesklasser. Det fremgår af tabel 3.1 at de kommercielt aktive fartøjer generelt har over 99 % af fangstmængden og næsten 98 % af fangstværdien i det samlede fiskeri.

[4] Eksempelvis tildeles Danmark i norsk zone af Nordsøen en kvote kaldet "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter, herunder skærising, rødtunge og kulmule.
[5] Af de 76 forvaltningsområder dækker 15 industrifiskearter, mens 61 dækker konsumfiskearter.

Tabel 3.1. De økonomiske størrelsesklassers andel af fangster (%)

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mængde	Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	99,73	99,73	99,58	99,65	99,55	99,59	99,45
	Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	0,21	0,20	0,32	0,26	0,36	0,33	0,45
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,06	0,06	0,10	0,09	0,09	0,08	0,10
Værdi	Fangstværdi ≥ FOI's minimumsgrænse	98,25	98,32	97,57	97,74	97,96	98,06	97,56
	Fangstværdi < FOI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	1,33	1,27	1,84	1,69	1,53	1,50	1,92
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,42	0,41	0,59	0,58	0,51	0,44	0,52

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Fiskerivirksomheder i prognosen for 2008

Udover prognoseberegningerne for fangsterne i 2008 beregnes der også mere detaljerede økonomiske indikatorer for en række af de fartøjer eller fiskerivirksomheder, der indgår i grundlaget for Fødevareøkonomisk Instituts fiskeriregnskabsstatistik, det vil sige de kommercielle fartøjer. Grundet manglende repræsentation i nogle fartøjsgrupper må enkelte af disse dog udelades.

3.1. Fiskeriets fangstmængde

Beregning af fangstmængde

Prognosen over fangsternes størrelse i 2008 er baseret på de fastsatte kvoter for det danske fiskeri og skønnet over kvoteudnyttelsesprocenter, jf. afsnit 1.2. Herudover indgår fordelingen af fiskeriet på de anvendte fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. De enkelte gruppers andel af hver kvote antages ikke at ændre sig fra år til år, selv om kvoterne ændres. Det gør derimod fangstsammensætningen for hver enkelt fartøjsgruppe.

Den samlede fangstmængde stiger med over 4 % i 2008

Den forventede fangstmængde for alle fartøjer i 2008 er på 680 tusinde tons. Dette er en stigning på 27 tusinde tons eller lidt mere end 4 % i forhold til 2007. I forhold til gennemsnittet for perioden 2005-2007 er der dog tale om et fald på 130 tusinde tons svarende til ca. 16 %, jf. tabel 3.2 og bilagstabel 3.1.

Tabel 3.2. Total fangstmængde for alle aktive fartøjer (tons)

	2005-2007	2007	Forventet i 2008
Små fartøjer	17.889	14.977	14.577
Mindre fartøjer 12-15m	35.306	26.878	30.916
Mindre fartøjer 15-18m	40.587	28.444	33.085
Mellemstore fartøjer 18-24m	61.752	46.153	56.204
Store fartøjer 24-40m	190.478	119.540	138.650
Store fartøjer ≥40m	380.047	339.321	336.275
Specialfiskerier	68.807	66.970	70.785
Ophørte fartøjer	15.804	11.238	.
I alt	810.669	653.522	680.492

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Fangstmængden for kommercielle fartøjer stiger med ca. 6 %

Fangstmængden for den kommercielle del af flåden forventes i 2008 at være på 677 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på godt 39 tusinde tons i forhold til 2007 eller ca. 6 %, jf. tabel 3.3 og bilagstabel 3.2. Baggrunden for stigningen i den totale mængde for de kommercielle fartøjer skal ikke mindst findes i antagelsen om, at de kommercielle fartøjer overtager hovedparten af de ophørte fartøjers fangster.

Tabel 3.3. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2005-2007	2007	Forventet i 2008
Små fartøjer	14.740	11.902	11.907
Mindre fartøjer 12-15m	35.115	26.571	30.633
Mindre fartøjer 15-18m	40.517	28.416	33.050
Mellemstore fartøjer 18-24m	61.747	46.140	56.194
Store fartøjer 24-40m	190.403	119.540	138.650
Store fartøjer ≥40m	379.940	339.321	336.275
Specialfiskerier	68.708	66.864	70.689
I alt	791.169	638.755	677.398

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Fartøjer over 40 meter får mindre fangstmængde i 2008

Den forventede stigning i fangstmængden har varierende betydning for de forskellige fartøjsgrupper. I forhold til fiskeriet i 2007 sker der en nedgang i fangsterne for fartøjerne over 40 meter, ikke mindst grundet reducerede fangster af sild, blåhvilling

og hestemakrel. De øvrige fartøjsgrupper oplever af forskellige årsager derimod en forøgelse i forhold til 2007. Sammenlignes perioden 2005-2007 med den forventede fangstmængde i 2008 er der en tilbagegang for alle fartøjsgrupper med undtagelse af specialfiskerierne.

Den gennemsnitlige fangstmængde stiger i 2008

I tabel 3.4 er vist de skønnede gennemsnitlige fangstmængder for 2008 opdelt på fartøjsgrupper for de kommercielle fartøjer. Den samlede gennemsnitlige fangstmængde pr. fartøj i 2008 forventes at stige i forhold til 2007 med ca. 6 %. Fremgangen ventes at ske i alle overordnede fartøjsgrupper, dog med undtagelse af små fartøjer og de store fartøjer over 40 meter, hvor der ventes et mindre fald. Den relativt største forøgelse sker i gruppen af mindre fartøjer mellem 15 og 18 meter med en stigning på ca. 22 % i forhold til 2007. Dette skyldes en forventet stigning i fangsten af især brisling, rødspætte og tobis.

Tabel 3.4. Gennemsnitlig fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2005-2007	2007	Forventet i 2008
Små fartøjer	42	42	42
Mindre fartøjer 12-15m	160	154	177
Mindre fartøjer 15-18m	327	302	351
Mellemstore fartøjer 18-24m	533	518	631
Store fartøjer 24-40m	2.137	1.897	2.201
Store fartøjer ≥40m	10.368	9.695	9.608
Specialfiskerier	665	608	643
I alt	761	755	801

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

De ti vigtigste fiskearter

De ti værdimæssigt mest betydende fiskearter, jf. tabel 3.5, omfatter de demersale konsumarter som torsk, jomfruhummer, rødspætte samt tunge. Sild og makrel udgør grundlaget for det pelagiske fiskeri, mens brisling, blåhvilling og tobis indgår som grundlag for industrifiskeriet. Grønlandske dybvandsrejer er et specialfiskeri, hvortil der kræves licens for deltagelse.

Tabel 3.5. Fangstmængder for alle aktive fartøjer for de i 2006 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (tons)

	2005-2007	2007	Forventet i 2008
Torsk	27.679	24.504	23.575
Jomfruhummer	4.709	4.325	4.325
Sild	142.684	120.935	88.878
Rødspætte	18.781	16.779	17.868
Tobis	193.902	167.824	167.824
Makrel	24.112	24.888	24.887
Brisling	218.145	140.852	199.722
Tunge	1.330	981	1.075
Blåhvilling	49.890	52.381	34.060
Grønlandske dybvandsrejer	4.607	4.489	4.672

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Fald i mængderne for det pelagiske fiskeri, mindre fremgang i industri- og konsumfiskeriet

Udviklingen i fangsten af disse værdimæssigt ti mest betydende arter har stor indflydelse på forventningen til fartøjsgruppernes økonomi i 2008. Den mængdemæssige nedgang forventes størst for det pelagiske fiskeri, grundet reduktionen i fangstmængden af sild på 32 tusinde tons svarende til 27 % i forhold til 2007. Makrelfangster forventes i forhold til 2007 uændret i 2008. I industrifiskeriet er der en markant fremgang for brisling på godt 59 tusinde tons eller 42 %, hvorimod fangsterne af blåhvilling ventes at blive reduceret med næsten 20 tusinde tons. Tobisfiskeriet er uændret, idet tobisfangsterne i 2008 antages at være identisk med fangsten i 2007, da der ikke endnu er fastsat en kvote herfor. For det demersale fiskeri sker der samlet set en mindre fremgang på under 1 %, hvor torsk oplever en tilbagegang, mens rødspætte, tunge, jomfruhummer og grønlandsrejer oplever en fremgang eller ingen ændring, jf. tabel 3.5.

3.2. Fiskeriets fangstværdi

Prisudviklingen er central i prognosen for fangstværdien

Den forventede prisudvikling på fiskeprodukter i 2008 er af central betydning for prognosen og dermed vurderingen af indtjeningen i fiskeriet i 2008. Der er i kapitel 4 foretaget en særskilt vurdering af pris- og udbudsforhold i EU som følge af forventningerne til forsyningsgrundlaget for fiskeprodukter. Dette danner efterfølgende grundlaget for at fastlægge et skøn over gen-

nemsnitpriserne i 2008 for de enkelte fiskearter, hvor oprindelsesfarvand (fiskefarvand) indgår i prisvariationen for arterne.

Prisforudsætninger

Skønnet over fangstværdien i 2008 er i lighed med tidligere år beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Den første forudsætning (scenario 1) anvender gennemsnitspriserne for fiskeprodukter i 2007, hvorved alene konsekvenserne af mængdeændringerne i 2008 vurderes. Den anden forudsætning (scenario 2) anvender forventningerne til prisudviklingen i 2008 med udgangspunkt i vurderingen af markedsudviklingen, jf. kapitel 4[6]. For de ti mest betydende fiskearter er prisforudsætningerne for beregningerne i de to scenarier vist i tabel 3.6, jf. bilagstabel 3.3.

Tabel 3.6. Gennemsnitspris for alle aktive fartøjer for de i 2007 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (kr. pr kg.)

			-----Forventet i 2008 -----	
	2005-2007	2007	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	15,85	17,36	17,48	15,73
Jomfruhummer	68,18	73,20	73,14	69,48
Sild	2,43	2,51	2,51	2,38
Rødspætte	13,91	13,84	13,86	13,17
Tobis	1,01	1,22	1,22	1,04
Makrel	9,58	7,42	7,42	7,79
Brisling	0,97	1,15	1,15	0,97
Tunge	82,87	89,84	90,07	99,08
Blåhvilling	0,98	1,30	1,29	1,10
Grønlandske dybvandsrejer	13,74	14,21	14,21	14,21

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Fangstværdiprognose for de ti vigtigste fiskearter

På grundlag af kvoterne for 2008, de forventede kvoteudnyttelser for 2008 og med udgangspunkt i prisforudsætningerne er der beregnet en prognose for fangstværdierne for alle arter[7)]. Værdierne for de i 2007 ti økonomisk mest betydende fiskearter er vist i tabel 3.7.

[6] For arter ikke omfattet af prisskønnene i kapitel 4 forudsættes disse i 2008 at ændre sig i forhold til gennemsnittet for de seneste tre år.

[7] Der er i prognosen for fangstværdierne for 2008 ikke inkluderet eventuelle efterbetalinger primært i forbindelse med industrifiskeriet. Der var ingen efterbetalinger i 2007, mens de i 2006 var godt 69 mio. kr.

Tabel 3.7. Fangstværdi for alle aktive fartøjer for de i 2007 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (1.000 kr.)

			----- Forventet i 2008 -----	
	2005-2007	2007	Scenario 1	Scenario 2
Torsk	438.748	425.318	412.084	370.876
Jomfruhummer	321.062	316.614	316.361	300.543
Sild	346.697	303.975	223.050	211.897
Rødspætte	261.219	232.230	247.730	235.344
Tobis	195.050	204.345	205.249	174.462
Makrel	230.957	184.590	184.567	193.795
Brisling	211.147	161.790	228.737	194.427
Tunge	110.211	88.114	96.840	106.524
Blåhvilling	49.019	67.941	44.024	37.421
Grønlandske dybvandsrejer	63.313	63.777	66.384	66.384

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Den forventede pris er central

Det ses af tabel 3.7, at der forventes en fremgang i fangstværdi for rødspætte, makrel, brisling, tunge og grønlandske dybvandsrejer i forhold til 2007, mens der ventes et fald for de resterende arter. De beregnede skøn over den totale fangstværdi opdelt på fartøjsstørrelser og -typer fremgår af tabel 3.8 og bilag 3.4.

Total fangstværdi på 2.756 mio. kr. i 2007-priser … og på 2.584 mio. kr. i 2008-priser

For det samlede fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2007 på 2.756 mio. kr., svarende til en stigning i forhold til 2007 på 36 mio. kr. eller 1,3 %. Med forventet prisniveau-2008 er den skønnede fangstværdi på 2.584 mio. kr., svarende til en tilbagegang på 136 mio. kr. eller 5,0 %. Prognosen for 2008 er derfor i begge scenarier et fald i den totale fangstværdi i forhold til basisperioden 2005-2007 på mellem 180 og 352 mio. kr.

Tabel 3.8. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

	2005-2007	2007	---- Forventet i 2008 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	267.336	252.804	261.721	249.859
Mindre fartøjer 12-15m	280.764	255.932	276.800	260.076
Mindre fartøjer 15-18m	281.872	255.912	279.972	264.372
Mellemstore fartøjer 18-24m	411.424	384.067	421.977	396.516
Store fartøjer 24-40m	605.722	511.034	565.511	522.526
Store fartøjer ≥40m	775.855	698.819	653.786	610.856
Specialfiskerier	256.469	288.857	295.940	279.786
Ophørte fartøjer	56.148	72.471	.	.
I alt	2.935.590	2.719.896	2.755.709	2.583.991

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Fald i fangstværdi i forhold til 2007 for kommercielle fartøjer

I det kommercielle fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2007 på 2.695 mio. kr., svarende til en forøgelse i forhold til 2007 på 112 mio. kr. eller over 4 %. Med prisniveau-2008 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 2.526 mio. kr., svarende til en nedgang på 57 mio. kr. eller ca. 2 %. Prognosen for 2008 viser således en tilbagegang i forhold til 2007, og dermed også en yderligere nedgang i forhold til basisperioden 2005-2007 på 293 mio. kr. ved scenario 2.

Tabel 3.9. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2005-2007	2007	---- Forventet i 2008 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	211.189	193.957	205.560	196.255
Mindre fartøjer 12-15m	278.724	253.278	274.559	257.986
Mindre fartøjer 15-18m	281.204	255.526	279.594	264.021
Mellemstore fartøjer 18-24m	411.366	383.928	421.866	396.416
Store fartøjer 24-40m	605.651	511.034	565.511	522.526
Store fartøjer ≥40m	775.786	698.819	653.786	610.856
Specialfiskerier	254.298	286.274	293.639	277.618
I alt	2.818.218	2.582.816	2.694.515	2.525.678

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

Udviklingen i den gennemsnitlige fangstværdi afhænger af det valgte scenarie, hvilket også fremgår af tabel 3.10 og bilagstabel

Fald i fangstværdi for store fartøjer over 40 meter

3.6. I scenario 1 er den samlede gennemsnitlige fremgang beregnet til omkring 4 % imens der i scenario 2 vurderes en tilbagegang på 2 %. Det er tidligere nævnt, at de store fartøjer over 40 meter ventes at få et fald i den gennemsnitlige fangstmængde i 2008. Dette får ligeledes indflydelse på den gennemsnitlige fangstværdi, som for disse fartøjer ventes at falde med henholdsvis 6 % og 13 % i scenario 1 og 2 (prisniveau-2008). Den gruppe af fartøjer, der oplever den største absolutte og relative fremgang i scenario 1, er de store fartøjer fra 24 til 40 meter med 10 %. I scenario 2 er den største absolutte fremgang også for store fartøjer mellem 24-40 meter. Den største relative fremgang i samme scenario forventes derimod for de mindre fartøjer mellem 15 og 18 meter samt de mellemstore fartøjer fra 18 til 24 meter på 3 %.

Tabel 3.10. Ændring i gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer

	Fangstværdi pr. fartøj i 2007	------ Forventet ændring i 2008 -----			
		--- Scenario 1 ---		--- Scenario 2 ---	
	(1.000 kr.)	(1.000 kr.)	(%)	(1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	688	41	6	8	1
Mindre fartøjer 12-15m	1.464	123	8	27	2
Mindre fartøjer 15-18m	2.718	256	9	90	3
Mellemstore fartøjer 18-24m	4.314	426	10	140	3
Store fartøjer 24-40m	8.112	865	11	182	2
Store fartøjer ≥40m	19.966	-1.287	-6	-2.513	-13
Specialfiskerier	2.602	67	3	-79	-3
I alt	3.053	132	4	-68	-2

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.

3.3. Fiskeriets driftsomkostninger

Driftsomkostningsberegning på basis af 1996-2006

På indeværende tidspunkt er fiskeriets driftsomkostninger for 2007 endnu ikke opgjort. Prognosen for fiskeriets driftsomkostninger er derfor baseret på Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1996 til 2006. Omkostningsskønnene for både 2007 og 2008 er herudover baseret på oplysninger om fiskeriets forløb i 2007, jf. afsnit 3.1 og 3.2. I beregningerne for 2007 inddrages de på indeværende tidspunkt kendte fangstmængder og -værdier for 2007. For 2008 anvendes de

skønnede fangstmængder og -værdier i forbindelse med fastlæggelsen af omkostningerne.

Fartøjsgrupper der udelades af prognosen

Med det eksisterende regnskabsstatistiske grundlag er det ikke muligt at vurdere omkostningsudviklingen for en række af de anvendte fartøjsgrupper. Dette skyldes et for lille stikprøvemateriale (under 10 %) og/eller for få fartøjer i fartøjsgruppen (under 10 fartøjer). På denne baggrund er der ikke omkostningsberegninger for følgende fartøjsgrupper: Alle grupper af snur/garn/trawl, snurrevod mellem 12 og 15 meter, fartøjer deltagende i østersfiskeri og fartøjer, der fisker grønlandsrejer. I 2007 udgjorde disse fartøjers fangstværdi ca. 10 % af de kommercielt aktive fartøjers, ligesom det var tilfældet i 2006.

Omkostningsgrupper

I prognosen for indtjeningen i fiskeriet opdeles omkostningerne i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

I den første gruppe indgår omkostninger til brændstof, forlodsomkostninger (is, proviant m.v.), vedligeholdelse, salgsomkostninger, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser. De anvendte definitioner for omkostningsposterne er beskrevet i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik (se eksempelvis Fødevareøkonomisk Institut, 2001), og de anvendte metoder til fremskrivning af omkostningerne er beskrevet i Andersen (2000)[8].

[8] Kun metoden for fremskrivning af andre forlodsomkostninger er ændret i forhold til Andersen, J.L.: Arbejdspapir til "konjunkturrapport" for dansk fiskeri 2000, Fødevareøkonomisk Institut Working Paper no. 14/2000. Således syntes forlodsomkostningerne i højere grad end forventet at være uafhængige af fangstmængden, hvorfor prognosen i stedet foretages som et gennemsnit for de seneste tre år og efterfølgende er fremskrevet med den forventede udvikling i forbrugerprisindekset. Metoden bliver således den, der anvendes for omkostninger til vedligeholdelse, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser.

Relativ fordeling på omkostningsposter

Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningsposter i perioden 2004-2006 og i prognoserne for udviklingen i 2007 og 2008 er vist i tabel 3.11. De største omkostninger er i rækkefølge brændstof, vedligeholdelse og salg. De gennemsnitlige omkostninger opdelt på fartøjsstørrelse og fartøjstype for disse tre omkostningsposter er vist i bilagstabel 3.7 for perioden 2006-2008.

Tabel 3.11. Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningstyper for kommercielt aktive fartøjer (%)

				Forventet	----- Forventet i 2008 -----	
	2004	2005	2006	i 2007	Scenario 1	Scenario 2
Brændstofomkostninger	31	36	35	34	39	39
Forlodsomkostninger	5	4	3	4	3	3
Vedligeholdelses-omkostninger	26	23	23	22	21	22
Salgsomkostninger	19	18	19	21	20	19
Leje og ejendomsskatter	1	1	1	1	1	1
Forsikringsomkostninger	9	9	7	8	7	7
Omkostninger til diverse tjenesteydelser	9	10	10	9	9	9

Brændstofprisen varierer mest…

Som følge af svingningerne i verdensmarkedsprisen på olie er brændstofomkostningerne den post, der varierer mest i perioden. Da det er den aktuelle pris på brændstof, der anvendes ved publikationens tilblivelse, må der tages forbehold mod situationer, der påvirker den aktuelle pris på verdensmarkedet. De skønnede brændstofpriser for 2008 kan derfor være både under- og overvurderet. I forhold til 2007 ventes brændstofprisen at stige markant i 2008 fra indeks 152 i 2006 og 2007 til indeks 191 i 2008.

…og ventes at stige med 26 % i 2008

De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på 386 tusinde kr. i perioden 2004-2006, mens de forventede omkostninger til brændstof i 2007 og 2008 er på henholdsvis 432 og 545 tusinde kr., jf. tabel 3.12, hvilket er en stigning på 26 %.

Omkostningerne er størst for trawler og not

Brændstofomkostningernes størrelse og betydning varierer med fartøjstypen og fartøjsstørrelsen. Generelt er udgiften mest tyngende for bomtrawl-, trawl- og notfartøjer, og stigende med fartøjsstørrelsen.

Tabel 3.12. Gennemsnitlige brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2004-2006	2006	Forventet i 2007	Forventet i 2008
Små fartøjer	Garn/krog	35	38	41	49
	Jolle/ruse	17	16	20	25
	Trawl	71	82	82	103
	Alle redskaber	34	36	39	48
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	87	107	100	126
	Trawl	181	204	211	262
	Alle redskaber	148	168	173	216
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	124	128	142	184
	Snurrevod	99	109	115	144
	Trawl	280	304	326	404
	Alle redskaber	220	236	273	339
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	204	230	232	301
	Snurrevod	157	197	183	230
	Trawl	540	639	631	791
	Alle redskaber	426	494	495	621
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	3.708	4.326	4.285	5.483
	Trawl industri	1.104	1.391	1.319	1.627
	Trawl konsum	1.445	1.915	1.652	2.125
	Trawl blandet	1.130	1.204	1.413	1.804
	Alle redskaber	1.463	1.902	1.660	2.111
Store fartøjer ≥40m	Not	4.529	5.881	5.256	6.858
	Trawl industri	1.535	1.734	1.793	2.124
	Trawl blandet	2.779	2.898	3.217	4.178
	Alle redskaber	2.618	2.960	2.875	3.640
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	303	315	350	437
	Muslingefiskeri	78	73	91	109
	Alle specialfiskerier	147	148	172	212
I alt		386	434	432	545

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

De totale brændstofomkostninger forventes at stige i 2008

I 2006 var den totale udgift til brændstof 4 % højere end i basisperioden 2004-2006, men dette høje niveau forventes at falde i 2007 for så igen at stige i 2008. De totale brændstofomkostninger forventes således at falde fra ca. 402 mio. kr. i 2006 til ca. 309 mio. kr. i 2007 for herefter at stige til ca. 390 mio. kr. i 2008, jf. tabel 3.13 og bilagstabel 3.8. Den mindre flåde betyder

et fald i de totale brændstofomkostninger, selvom de gennemsnitlige er stigende for det individuelle fartøj.

Tabel 3.13. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007	Forventet i 2008
Små fartøjer	11.039	11.555	9.195	11.236
Mindre fartøjer 12-15m	27.316	28.184	22.721	28.333
Mindre fartøjer 15-18m	28.764	28.114	22.910	28.491
Mellemstore fartøjer	55.960	55.272	42.564	53.447
Store fartøjer 24-40m	147.282	159.791	96.276	122.445
Store fartøjer ≥40m	102.990	106.578	100.624	127.385
Specialfiskerier	12.618	12.874	14.791	18.249
I alt	385.969	402.368	309.081	389.587

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes at stige i 2008

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj stiger fra ca. 1.234 tusinde kr. i 2006 til skønnet ca. 1.258 tusinde kr. i 2007, svarende til en stigning på 2 %. I forhold til de anvendte scenarier for 2008 forventes de gennemsnitlige driftsomkostninger at stige yderligere med henholdsvis 145 og 126 tusinde kroner svarende til 11 % og 10 % i de to scenarier i forhold til 2007. De gennemsnitlige driftsomkostninger fordelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper er vist i tabel 3.14.

Tabel 3.14. Gennemsnitlige driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2004-2006	2006	For-ventet i 2007	- Forventet i 2008 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	245	268	268	288	285
	Jolle/ruse	191	174	214	224	222
	Trawl	249	252	292	312	309
	Alle redskaber	235	248	260	278	275
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	455	567	487	547	541
	Trawl	571	633	655	733	721
	Alle redskaber	530	609	598	670	660
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	853	867	948	1.073	1.072
	Snurrevod	616	620	711	763	748
	Trawl	878	973	1.019	1.112	1.094
	Alle redskaber	836	901	971	1.065	1.050
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.068	1.220	1.205	1.427	1.423
	Snurrevod	920	1.118	1.095	1.173	1.150
	Trawl	1.476	1.697	1.758	1.976	1.942
	Alle redskaber	1.321	1.515	1.560	1.747	1.719
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	6.939	8.311	8.169	9.718	9.658
	Trawl industri	2.901	3.409	3.172	3.543	3.455
	Trawl konsum	3.387	4.264	3.948	4.559	4.497
	Trawl blandet	2.845	2.865	3.360	3.780	3.725
	Alle redskaber	3.425	4.227	3.865	4.430	4.361
Store fartøjer ≥40m	Not	12.286	14.408	13.528	15.377	15.349
	Trawl industri	4.381	4.941	4.759	5.231	5.089
	Trawl blandet	7.813	8.168	8.842	9.719	9.652
	Alle redskaber	7.298	7.947	7.662	8.509	8.412
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	840	821	930	1.026	1.026
	Muslingefiskeri	420	369	456	467	461
	Alle spe. fisk.	549	510	605	642	639
I alt		1.137	1.234	1.258	1.403	1.384

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Totale driftsomkostninger forventes at stige

De totale driftsomkostninger forventes i 2008 at være henholdsvist 1.003 og 989 mio. kr. i de to scenarier, hvilket er et fald i forhold til niveauet for 2004-2006, der var på ca. 1.137 mio. kr. Dette er dog en stigning i forhold til 2006 på 11 % og 9 %, jf. tabel 3.15 og bilagstabel 3.9.

Tabel 3.15. Totale driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007	--- Forventet i 2008 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	77.009	79.615	61.090	65.287	64.556
Mindre fartøjer 12-15m	97.746	102.252	78.385	87.825	86.518
Mindre fartøjer 15-18m	109.552	107.183	81.577	89.421	88.173
Mellemstore fartøjer	173.484	169.679	134.129	150.276	147.814
Store fartøjer 24-40m	344.769	355.094	224.147	256.951	252.922
Store fartøjer ≥40m	287.043	286.087	268.171	297.825	294.436
Specialfiskerier	47.193	44.340	52.022	55.246	54.914
I alt	1.136.795	1.144.249	899.522	1.002.830	989.333

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

3.4. Fiskeriets indtjeningsevne

Definition af indtjeningsevne

Fiskeriets indtjeningsevne er defineret som fangstværdien fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital), jf. afsnit 3.3. Indtjeningsevnen anvendes til at belyse, hvor meget, der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital.

Gennemsnitlig indtjeningsevne på 1,8 mio. kr. i 2008

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj forventes i 2008 scenario 2 at være på 1,8 mio. kr., hvilket er 366 tusinde kr. højere end for perioden 2004-2006. I forhold til 2006 øges indtjeningsevnen med ca. 62 tusinde kr., svarende til en stigning på 4 %, jf. tabel 3.16. For fartøjsgrupperne under 40 meter sat i ft. 2007 forventes en fremgang i indtjeningsevnen fra 2006 til 2007 for en række af fartøjsgrupperne. For de store fartøjer over 40 meter forventes derimod et fald i indtjeningsevnen i 2008. Dette skyldes en forventning om et mindre industrifiskeri - primært blåhvilling og hestemakrel - for de store fartøjer i 2008, samt et markant fald i sildefiskeriet på 27 % i forhold til 2007.

Tabel 3.16. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2004-2006	2006	Forventet i 2007	- Forventet i 2008 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	283	310	377	395	367
	Jolle/ruse	423	426	584	674	636
	Trawl	427	585	598	472	430
	Alle redskaber	319	348	426	449	419
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	664	597	832	895	848
	Trawl	593	788	928	953	847
	Alle redskaber	618	716	895	934	847
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.419	1.390	1.892	2.469	2.456
	Snurrevod	986	1.202	1.425	1.584	1.456
	Trawl	1.129	1.437	1.742	1.839	1.666
	Alle redskaber	1.176	1.394	1.728	1.906	1.764
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.960	2.159	2.703	3.351	3.317
	Snurrevod	1.508	1.896	2.232	2.372	2.181
	Trawl	1.689	2.182	2.854	3.062	2.758
	Alle redskaber	1.689	2.122	2.703	2.936	2.683
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	1.882	407	7.840	8.799	8.308
	Trawl industri	1.977	3.985	1.761	2.426	1.626
	Trawl konsum	2.888	3.180	5.448	5.612	5.047
	Trawl blandet	2.266	4.599	3.373	2.916	2.396
	Alle redskaber	2.450	3.312	4.213	4.509	3.880
Store fartøjer ≥40m	Not	26.765	29.654	33.133	25.426	24.287
	Trawl industri	3.772	6.151	2.522	3.495	2.345
	Trawl blandet	12.103	20.070	15.748	12.000	10.903
	Alle redskaber	11.626	15.748	12.304	10.170	9.041
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.822	1.904	2.450	2.488	2.488
	Muslingefiskeri	1.279	1.133	1.568	1.635	1.380
	Alle spe. fisk.	1.445	1.372	1.845	1.903	1.728
I alt		1.422	1.726	1.998	1.988	1.788

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Samlet indtjeningsevne på ca. 1,3 mia. kr. i 2008

Den samlede indtjeningsevne forventes i 2008 at være på ca. 1.278 mio. kr. i scenario 2. Sammenholdt med indtjeningsevnen i 2006 på 1.600 mio. kr. er det et fald på ca. 20 %, svarende til 322 mio. kr., jf. tabel 3.17 og bilagstabel 3.10. I forhold til perioden 2004-2006 er der tale om en forværring af den forventede indtjeningsevne på 10 % i 2008 i scenario 2.

Tabel 3.17. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	For-ventet i 2007	-- Forventet i 2008 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	104.336	111.617	100.204	105.497	98.425
Mindre fartøjer 12-15m	113.892	120.317	117.304	122.314	111.003
Mindre fartøjer 15-18m	154.007	165.924	145.127	160.120	148.147
Mellemstore fartøjer	221.772	237.698	232.417	252.536	230.720
Store fartøjer 24-40m	246.650	278.186	244.341	261.527	225.030
Store fartøjer ≥40m	457.273	566.911	430.648	355.961	316.419
Specialfiskerier	124.273	119.380	158.655	163.658	148.621
I alt	1.422.202	1.600.032	1.428.696	1.421.612	1.278.366

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Reduceret samlet indtjeningsevne i 2008

Ændringer i indtjeningsevnen fordelt på fartøjsgrupper i 2008 (scenario 1 og 2) i forhold til indtjeningen i 2006 viser en forværring for samtlige fartøjsgrupper på nær for de mindre fartøjer i scenario 1 og fartøjer i specialfiskerier i begge scenarier, jf. tabel 3.18. Den eneste fartøjsgruppe, der ventes at få en stigning i indtjeningsevnen, er fartøjer i specialfiskerier med 24 % i forhold til 2006, jf. tabel 3.18.

Tabel 3.18. Ændring i den totale indtjeningsevne fra 2006 til 2008 fordelt på fartøjsgrupper

	Indtjeningsevne i 2006 (1.000 kr.)	------- Forventet ændring i 2008 --------- ---- Scenario 1 ---- (1.000 kr.)	(%)	---- Scenario 2 ---- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	111.617	-6.120	-5	-13.192	-12
Mindre fartøjer 12-15m	120.317	1.997	2	-9.313	-8
Mindre fartøjer 15-18m	165.924	-5.804	-3	-17.777	-11
Mellemstore fartøjer 18-24m	237.698	14.838	6	-6.978	-3
Store fartøjer 24-40m	278.186	-16.659	-6	-53.156	-19
Store fartøjer ≥40m	566.911	-210.950	-37	-250.492	-44
Specialfiskerier	119.380	44.278	37	29.241	24
I alt	1.600.032	-178.419	-11	-321.666	-20

3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning

Beregning af arbejdskraftaflønning

Der er i fiskeriet tradition for at aflønningen til besætningen (hyren) foregår som en procentdel af landingsværdien. I visse tilfælde fradrages forlodsomkostninger inden hyren beregnes. I nogle tilfælde er aflønningen til skipper/ejer omfattet af procentberegningen, i andre tilfælde ikke. For at tage højde for disse forskelligheder i aflønningen, anvendes her en beregningsmetode, hvor aflønningen til den hyrede besætning er beregnet som en procentdel af landingsværdien. Aflønningen af en medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra et skøn over antal arbejdstimer og en fastsat timeløn, baseret på alternativ beskæftigelse[9].

Fald i den gennemsnitlige aflønning af arbejdskraft

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. kommercielt fartøj er i 2008 beregnet til 1.255 tusinde kr., hvilket svarer til en forøgelse på ca. 23 % i scenario 2 i forhold til perioden 2004–2006, jf. tabel 3.19, men et fald i forhold til 2007.

[9] Som alternativ timeløn anvendes lønsatsen for proces- og maskinoperatører i provinsen, hvilket er praksis i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik.

Tabel 3.19. Gennemsnitlige omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2004-2006	2006	Forventet i 2007	- Forventet i 2008 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	367	398	431	450	430
	Jolle/ruse	397	381	589	633	605
	Trawl	416	361	684	532	502
	Alle redskaber	376	393	474	488	465
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	666	745	717	757	729
	Trawl	649	684	874	895	832
	Alle redskaber	655	707	821	849	798
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.237	1.301	1.504	1.868	1.860
	Snurrevod	860	838	1.201	1.257	1.180
	Trawl	987	1.107	1.365	1.401	1.311
	Alle redskaber	1.027	1.116	1.367	1.456	1.380
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.569	1.608	2.039	2.452	2.432
	Snurrevod	1.124	1.379	1.725	1.859	1.747
	Trawl	1.312	1.506	1.973	2.119	1.977
	Alle redskaber	1.308	1.495	1.924	2.092	1.968
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	3.145	3.815	4.679	5.338	5.179
	Trawl industri	1.595	2.332	1.549	1.846	1.572
	Trawl konsum	2.310	2.783	3.356	3.548	3.329
	Trawl blandet	1.820	1.670	2.333	2.224	2.033
	Alle redskaber	2.084	2.632	2.758	2.975	2.745
Store fartøjer ≥40m	Not	11.028	12.415	12.765	10.925	10.613
	Trawl industri	2.182	3.115	2.169	2.583	2.200
	Trawl blandet	4.335	4.494	5.758	4.716	4.463
	Alle redskaber	4.802	5.421	5.216	4.744	4.418
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.239	1.225	1.585	1.604	1.604
	Muslingefiskeri	669	512	789	791	693
	Alle spe. fisk.	843	733	1.039	1.047	979
I alt		1.021	1.106	1.302	1.338	1.255

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Den totale aflønning forventes at falde

Det totale beløb til aflønning af arbejdskraften i 2008 (scenario 2) er beregnet til 897 mio. kr. Dette er et fald på 12 % eller 124 mio. kr. i forhold til perioden 2004-2006, jf. tabel 3.20 og bilagstabel 3.11.

Tabel 3.20. Totale omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2004-2006	2006	Forventet i 2007	-- Forventet i 2008 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	122.934	125.996	111.302	114.611	109.375
Mindre fartøjer 12-15m	120.733	118.735	107.539	111.192	104.506
Mindre fartøjer 15-18m	134.524	132.838	114.811	122.310	115.937
Mellemstore fartøjer	171.843	167.479	165.488	179.929	169.268
Store fartøjer 24-40m	209.821	221.067	159.944	172.570	159.224
Store fartøjer ≥40m	188.878	195.165	182.560	166.049	154.640
Specialfiskerier	72.540	63.769	89.366	90.011	84.224
I alt	1.021.275	1.025.049	931.012	956.672	897.175

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlige lønomkostninger på sit højeste i 2007

I figur 3.1 er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem vist. Af figuren fremgår det, at disse varierer på stort set samme måde over den viste periode. Således var de gennemsnitlige lønomkostninger stigende indtil 2002, hvorefter der skete et fald frem til 2004, hvor den var på niveau med lønomkostningen i 2000. Der forventes stigende lønomkostninger i 2007, men et fald i 2008. Det gennemsnitlige lønomkostningsniveau forventes således i 2008 at være på henholdsvis 1,26 mio. kr. pr. fartøj og 585.000 kr. pr. besætningsmedlem, hvilket er et fald på 4 % i forhold til det hidtil højeste niveau i 2007.

Til beregning af den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem er antallet af fartøjer og besætningsmedlemmer ultimo 2007 anvendt. Idet der forventes et fald i antallet af fartøjer og dermed antal besætningsmedlemmer i flåden i løbet af 2008, som følge af de ventede strukturelle tilpasninger i den danske fiskerflåde, vil lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem formentlig være undervurderet.

Figur 3.1. Gennemsnitlige lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

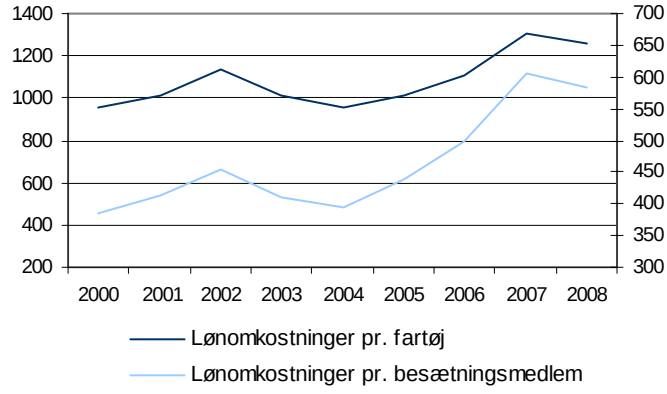

Det absolutte niveau for den gennemsnitlige aflønning til besætning og fartøj skal vurderes på baggrund af beregningsgrundlaget for lønudgiften, hvor aflønningen af medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra en lønsats på proces- og maskinoperatører i provinsen, jf. fodnote 9. Dette medfører en overvurdering af lønandelen specielt i forhold til de små og mindre fartøjer.

3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud

Definition af bruttooverskud

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften. Det vil sige den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning at den investerede kapital inkl. afskrivninger på kapitalapparatet. Kapitalapparatet omfatter alle aktiver som fartøj, motor, udstyr m.v.

Bruttooverskud som mål for økonomisk udvikling

Udviklingen i bruttooverskuddet er en indikator for den økonomiske udvikling i fiskeriet, da bruttooverskuddet skal anvendes til betaling af fremmedkapital, forrentning af egenkapital, herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet.

Bruttooverskuddet forventes at falde i 2008 i forhold til 2007

Det forventede niveau for det gennemsnitlige bruttooverskud i 2008 pr. kommercielt fartøj er beregnet til 533 tusinde kr. i scenario 2, hvilket svarer til en reduktion på 14 % i forhold til 2006. Sammenlignes bruttooverskuddet i 2007 med 2008 for scenario 2, viser beregninger et fald på 23 %, jf. tabel 3.21.

Tabel 3.21. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2004-2006	2006	Forventet i 2007	-- Forventet i 2008 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-84	-88	-54	-56	-63
	Jolle/ruse	26	45	-5	41	31
	Trawl	11	224	-86	-61	-72
	Alle redskaber	-57	-45	-47	-39	-47
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	-2	-148	115	138	119
	Trawl	-56	104	54	58	15
	Alle redskaber	-37	9	75	85	50
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	182	90	388	601	596
	Snurrevod	126	364	223	328	276
	Trawl	142	330	378	438	356
	Alle redskaber	149	278	361	450	383
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	392	550	664	899	885
	Snurrevod	384	517	507	513	434
	Trawl	377	676	881	943	782
	Alle redskaber	380	627	778	844	715
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	-1.263	-3.408	3.160	3.461	3.129
	Trawl industri	382	1.652	212	579	54
	Trawl konsum	578	397	2.092	2.064	1.718
	Trawl blandet	446	2.930	1.040	692	363
	Alle redskaber	366	680	1.455	1.534	1.135
Store fartøjer ≥40m	Not	15.737	17.240	20.368	14.500	13.674
	Trawl industri	1.590	3.036	353	912	144
	Trawl blandet	7.768	15.576	9.990	7.284	6.440
	Alle redskaber	6.824	10.326	7.088	5.426	4.622
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	583	679	864	884	884
	Muslingefiskeri	610	621	779	844	687
	Alle spe. fisk.	602	639	806	856	749
I alt		401	620	696	650	533

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Indtjeningsevnen betyder mest for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer og i et vist omfang gruppen af mindre fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret ved fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsevnen, det vil sige fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. udgifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator for den økonomiske situation. En aflønningsfordeling på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Det samlede bruttooverskud falder i 2008

Prognosen for det samlede bruttooverskud, under forudsætning af at prisniveauet i 2008 svarer til niveauet i 2007 (scenario 1), er på 465 mio. kr., og dermed en stigning i forhold til perioden 2004-2006, hvor det samlede bruttooverskud var på 401 mio. kr. Anvendes et prisniveau, svarende til de forventede priser i 2008, jf. scenario 2, er prognosen for 2008 på 381 mio. kr., svarende til et fald på 5 % i forhold til det gennemsnitlige samlede bruttooverskud i perioden 2004-2006, jf. tabel 3.22 og i øvrigt bilagstabel 3.12.

Tabel 3.22. Samlet bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

				---- Forventet i 2008 ---	
	2004-2006	2006	Forventet i 2007	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	-18.598	-14.379	-11.097	-9.114	-10.950
Mindre fartøjer 12-15m	-6.841	1.582	9.765	11.122	6.497
Mindre fartøjer 15-18m	19.483	33.086	30.315	37.810	32.210
Mellemstore fartøjer	49.929	70.218	66.928	72.607	61.451
Store fartøjer 24-40m	36.829	57.119	84.396	88.956	65.807
Store fartøjer ≥40m	268.394	371.746	248.088	189.912	161.779
Specialfiskerier	51.733	55.611	69.289	73.647	64.397
I alt	400.928	574.983	497.684	464.940	381.191

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

3.7. Fiskeriets rentabilitet

Beregning af rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi, da denne skønnes bedst at afspejle fiskerens egen vurdering af, hvilken kapital der skal anvendes for at sikre indtjeningsgrundlaget fremover. Sagt med andre ord, hvis fiskeren mister sit fartøj, hvor meget koster så et fartøj, som kan sikre den samme fremtidige indtjening som den nuværende.

Rentabiliteten stiger i forhold til 2004-2006

Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være på ca. 12 % i 2008. Rentabiliteten er i gennemsnit for 2004-2006 på 9 %, mens den beregnede for 2007 er på 16 %, jf. tabel 3.23.

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskerflåden kan med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget[10] anvendes til vurdering af den økonomiske situation for fiskeriet.

Rentabilitet på mindst 10 % nødvendig

Med henblik på at fastlægge et niveau, som må anses for nødvendigt, for at sikre en rimelig rentabilitet, skelnes der mellem kravene til forrentning og afskrivning. Det forekommer rimeligt i vurderingsgrundlaget at anvende en økonomisk afskrivningsperiode for kapitalen på 25 år, svarende til en lineær afskrivning på 4 % pr. år. Kapitalens forrentning bør afspejle mulighederne ved alternativ kapitalplacering. I vurderingsgrundlaget anses en alternativ forrentning på 7 % p.a. at være rimelig på lang sigt. Justeringen sker under hensyn til den generelle udvikling i renteniveauet. Disse forudsætninger medfører, at rentabiliteten i gennemsnit skal være over 10-11 % for at skabe interesse for at investere i fiskeriet i forhold til andre muligheder og dermed bidrage til at sikre en fornyelse af flåden.

[10] Den beregnede kapitalaflønningsandel er behæftet med usikkerhed bl.a. som følge af stikprøvegrundlaget for regnskabsstatistikken. Derfor antages forsikringsværdien at være et skøn for kapitalværdien.

Tabel 3.23. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

		2004-2006	2006	For-ventet i 2007	-- Forventet i 2008 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-13	-14	-8	-8	-9
	Jolle/ruse	6	11	-1	9	7
	Trawl	1	25	-11	-8	-9
	Alle redskaber	-9	-8	-7	-6	-7
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	0	-12	12	14	12
	Trawl	-3	6	3	3	1
	Alle redskaber	-2	1	5	6	3
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	8	4	17	26	25
	Snurrevod	7	20	9	14	12
	Trawl	5	12	14	16	13
	Alle redskaber	6	12	14	17	15
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	9	13	13	18	17
	Snurrevod	11	17	14	14	12
	Trawl	8	14	18	19	16
	Alle redskaber	8	14	17	18	16
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	-7	-19	13	14	13
	Trawl industri	3	14	2	6	1
	Trawl konsum	5	4	22	22	18
	Trawl blandet	4	23	12	8	4
	Alle redskaber	3	6	14	15	11
Store fartøjer ≥40m	Not	25	25	27	20	18
	Trawl industri	8	17	2	6	1
	Trawl blandet	23	38	20	15	13
	Alle redskaber	20	29	19	14	12
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	13	14	18	19	19
	Muslingefiskeri	26	25	32	35	28
	Alle spe. fisk.	20	20	26	27	24
I alt		9	15	16	15	12

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Store forskelle mellem grupper

Rentabiliteten varierer meget mellem de forskellige grupper. Det bemærkes dog, at de små fartøjer under 12 meter for størstedelens vedkommende har en negativ rentabilitet, der delvis skal vurderes i forhold til de specielle forudsætninger, som må lægges til grund for de små fartøjers fiskeri. Det samme gør sig i

mindre grad gældende for de mindre fartøjer mellem 12 og 15 meter, jf. tabel 3.23.

I forhold til perioden 2004-2006 er der en fremgang i rentabiliteten for især de større fartøjer i 2008 bortset fra de store fartøjer over 40 meter. Hvis 2007 sammenlignes med scenario 2 i 2008, forventes en forværring af rentabiliteten samlet set dog med enkelte undtagelser, jf. tabel 3.23.

Rentabilitet og ny regulering

Trods færre fartøjer og forventning om svagt øget fangstmængde ventes der ikke at ske en forbedring i rentabiliteten i 2008. Trods ny regulering bliver eventuelle gevinster herved mere end opvejet af faldende priser på fisk og stigende driftsomkostninger. En række fartøjsgrupper har derfor fortsat en rentabilitet på et uholdbart niveau.

Overvurdering af rentabiliteten

For fartøjerne omfattet af reguleringen med enten IOK eller FKA skal det bemærkes, at der ske en overvurdering af rentabiliteten, idet anvendelsen af forsikringsværdien som udtryk for kapitalværdien medfører en undervurdering de samlede investeringer, der bør omfatte værdien af IOK'erne og FKA'erne.

4. Prisudviklingen på fiskeprodukter

4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2008

Vurdering af prisudviklingen

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i 2008. Både i fiskeri og i fiskeforarbejdning. Det nuværende modelgrundlag for prisprognoseberegninger tager udgangspunkt i det forventede udbud på det europæiske marked opdelt på grupper af fiskearter og baseret på Europa som et integreret marked for fiskeprodukter. For nogle fiskearter tages udgangspunkt i verdensmarkedet. I tilknytning hertil anvendes offentliggjorte resultater vedrørende prisreaktioner på ændringer i udbuddet af fisk samt tilgængelig viden om markedsforhold. Betydningen for priserne af ændringer i efterspørgsel, valutakurser og købekraft er inddraget i modellen.

På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2008 angivet som procentvise ændringer i forhold til 2007:

Torsk	- 10 %
Andre torskefisk	- 5 %
Fladfisk (dyre)	+ 10 %
Fladfisk (almindelige)	- 5 %
Sild	- 5 %
Makrel	+5 %
Laksefisk	- 5 %
Rejer	Uændret
Jomfruhummer	- 5 %
Muslinger	-15 %
Industrifisk	-15 %

De angivne forventninger er behæftet med stor usikkerhed blandt andet som følge af afhængigheden af den internationale konjunkturudvikling. Specielt skal nævnes, at forventningerne bygger på, at krone-dollarkursen året ud forbliver på samme niveau som 13. marts 2008.

Udviklingen i landingspriser 2003-2008

Med udgangspunkt i disse forventninger samt grundlaget i bilagstabel 4.1 er prisudviklingen på de vigtigste fiskearter i 2003-2008 vist i figur 4.1 – 4.3.

Figur 4.1. Priser for tunge og jomfruhummer 2003-2007 og 2008 skøn (kr. pr. kg.)

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

Figur 4.2. Priser for torsk og rødspætte 2003-2007 og 2008 skøn (kr. pr. kg.)

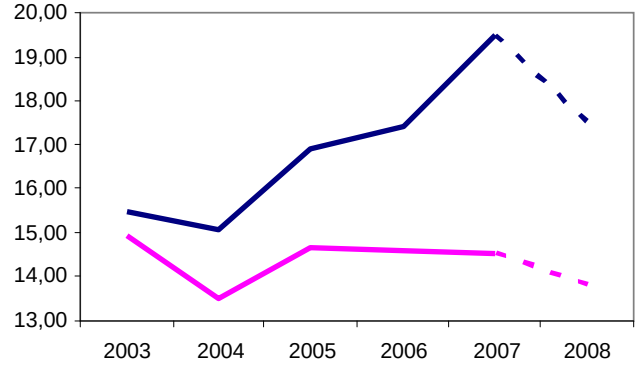

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

Figur 4.3. Priser for sild og industrifisk 2003-2007 og 2008 skøn (kr. pr. kg.)

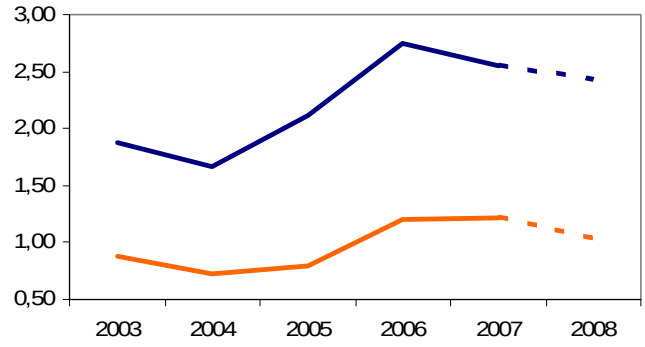

Kilde: Fiskeridirektoratets landingsstatistik.

4.2. Metode

Europa et integreret marked for fisk

Det danske marked for fisk er en integreret del af det europæiske marked. Blandt andet på grund af Danmarks betydelige import og eksport af fisk og fiskeprodukter og EU's fælles markedsordning. Som følge af markedsintegrationen er der grund til at antage, at priserne for danske landinger bestemmes af det samlede udbud på det europæiske marked, som igen er påvirket af det globale udbud. Skønnene over prisudviklingen foretages derfor på grundlag af det samlede udbud på markedet i Europa.

Forudsætninger for udbuddet i 2008

For grupper af fiskearter, hvor Europa som helhed er nettoimportør, indgår således også udbuddet i de vigtigste udbyderlande udenfor Europa. I tilknytning hertil vurderes, om der kan antages at være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper, som er anvendt ved forudsigelser om fiskeriets økonomi i perioden 2001-2007.

Prisskøn i løbende priser for artsgrupper

Prisskønnene foretages for de vigtige arter i forskellige grupper. En række mindre vigtige arter bliver herved ikke omfattet af grupperingen. Priserne for disse beregnes for 2008 som gennemsnitsprisen i 2005-2007. Prisberegningerne foretages endvi-

dere i faste priser. Den generelle inflationære prisstigning indregnes efterfølgende, ved at alle prisændringer opjusteres med 2,1 %, jf. EU-Kommissionens skøn over inflationen.

Udbudsforhold

Prisskønnene for 2008 foretages ved at anvende skøn over det samlede udbud på det europæiske marked for 2008 multipliceret med en faktor for prisfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative udbudsændring. Prisfleksibiliteten er fastsat med udgangspunkt i skøn for en række delmarkeder og fiskearter. Skønnene for prisfleksibiliteter på delmarkederne er endvidere justeret under hensyntagen til, at prisdannelsen finder sted på integrerede internationale markeder.

Valutakurser

Valutakurserne er fastlåst i EU, hvorimod de kan variere mellem EU og andre lande. Valutakursudviklingen har således betydning for prisudviklingen for de varer, der handles mellem EU og tredjelande. Prisberegningerne inddrager den seneste kendte valutakurs (13. marts 2008) i forhold til den gennemsnitlige valutakurs i 2007, multipliceret med en faktor for valutakursfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative ændring i valutakursen. Prisskønnene bygger således på, at valutakurserne gældende 13. marts 2008 holder året ud. Udviklingen fremgår af tabel 4.1.

Valutakursudviklinger af betydning for dansk fiskeri

Tabel 4.1. Valutakursudvikling for udvalgte valutaer

Valuta	---------- Valutakurs /DKK ----------			------- Ændring (%)------	
	2006[1)]	2007[1)]	2008[2)]	2006-07	2007-08
Islandsk krone	11,77	11,76	14,04	-0,1	19,4
Norsk krone	1,08	1,08	1,06	0,0	-1,9
Japansk yen	19,58	21,64	21,24	10,5	-1,8
US dollar	0,17	0,18	0,21	5,9	16,7
Russisk rubel	4,57	4,70	4,92	2,8	4,7

Kilde: Eurostat New Cronos database.
Anm.: Tilsvarende kurs for euro er 0,13 i alle tre år.
Noter: [1)] Gennemsnitlig årskurs.
[2)] Dagskurs pr. 13. marts 2008.

Af tabel 4.1 fremgår de gennemsnitlige valutakurser for den danske krone i 2006 og 2007 i forhold til en række udvalgte valutaer. Også den aktuelle dagskurs i 2008 fremgår. For eksempel angiver tallet 0,17 ud for US dollar i 2006, at der kan købes 0,17 US dollar for 1,00 dansk krone.

Endvidere er der i tabel 4.1 angivet ændringer i valutakurserne fra 2006 til 2007 og fra 2007 til dagskursen pr. 13. marts 2008. I 2007 styrkedes den danske krone i forhold til dollar, yen og rubel. I 2008 er den danske krone styrket væsentligt i forhold til specielt dollar og islandsk krone, men også til rubel. Hvorimod den i mindre omfang er svækket i forhold til den norske krone og yen.

Priseffekt i importørland…

Effekten af ændrede valutakurser afhænger af, om et land er importør eller eksportør. I importørlandet vil en styrkelse af importørlandets valuta indebære, at importen bliver billigere, og den importerede mængde vil stige. Udbyder vil derved søge at afsætte mere på markedet og mindre andre steder, og importprisen vil falde. Dette vil trække prisen på indenlandsk producerede varer ned. Prisen i markedet vil falde til ugunst for de nationale producenter.

…og eksportørland

Omvendt vil en styrkelse af eksportørlandets valuta indebære, at udbuddet af eksport falder ved den eksisterende pris, idet udbyder får mindre af egen valuta for sine varer end tidligere. Udbyder vil derved søge at afsætte mindre på eksportmarkedet og mere andre markeder. Eksportprisen vil derved stige og trække prisen på indenlandsk producerede varer med op.

Efterspørgselsforhold

Priserne korrigeres endelig ud fra en vurdering af udviklingen i efterspørgslen på forskellige markeder. Således afspejler de høje fødevarepriser på verdensmarkedet blandt andet at der har været en generelt stigende efterspørgsel på fødevarer. Denne har afsmittende effekt på verdensmarkederne for fiskeprodukter. Korrektionen foretages ved skønsmæssigt at op- eller nedjustere de beregnede priser. Dette baseres på eksisterende undersøgelser af, om forskellige fiskeprodukter er luksusvarer, nødvendige va-

rer eller inferiøre varer samt på vurderinger af udviklingen i købekraft og forbrugerpræferencer. Købekraften på markederne i Kina og Rusland vurderes at være i kraftig vækst, hvor væksten i EU, USA og Japan er svagere. Forbrugerpræferencer kan på kort sigt ændres gennem ændrede spisevaner, for eksempel forårsaget af at fugleinfluenza indebærer, at forbrugerne foretrækker fisk frem for fjerkræ.

Købekraft påvirker prisen på luksusvarer

Stigninger i købekraften giver normalt stigende efterspørgsel og derved stigende priser på luksusvarer som tunge, jomfruhummer, rejer og muslinger. Stigende købekraft, forårsaget af for eksempel højkonjunktur, medfører et opadgående pres på priserne på disse arter.

Datakilder

Hovedkilden til data er rapporten om landinger offentliggjort af EU's generaldirektorat for fiskeri. Herfra kendes de officielle tal for alle EU-landinger af kvoterede fiskearter i 2007 samt for kvoter i Nordøstatlanten. For Norge og Rusland kendes fangsterne i 2007, for Island går kvoteåret fra 1. september til 31. august året efter, hvorfor kvoterne er henført til kalenderår.

Yderligere datakilder er: EUROSTAT New Cronos Database, FAO Globefish Database, Fish Info Service, Worldfish Report, Det Internationale Havforskningsråd, Fiskeridirektoratet i Danmark og Norge, Fiskeriministeriet i Island og Russian Fish Net.

4.3. Skøn over prisudvikling i 2008 for artsgrupper

4.3.1. Torsk

Svækkelse af dollaren giver prisfald på torsk

Udbuddet af torsk i de vigtigste udbyderlande i Europa er sammensat af EU-fiskeres landinger samt landinger i Norge, Island og Rusland. Prisen på torsk forventes i 2008 at falde med 10 % primært som følge af styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar og den russiske rubel. Styrkelsen vurderes at medføre, at importen af torsk og substitutter blandt torskefisk stiger ved den eksisterende pris, hvorved der afsættes mere på EU markedet.

Dette giver lavere priser på torsk i Danmark. Omvendt forventes faldende udbud forårsaget af kvotereduktioner i Østersøen og i Island at give et opadgående pres på prisen på torsk. På dette grundlag skønnes et prisfald på 10 % på torsk realistisk.

4.3.2. Andre torskefisk

Svækkelse af dollar, rubel og islandsk krone giver prisfald på andre torskefisk

Andre torskefisk som kuller, mørksej, lyssej, Alaskasej, kulmule og hvilling stammer fra en række fiskerier. Alaskasej fra amerikansk og russisk fiskeri i den nordlige del af Stillehavet, kuller og sej fra Norge og Island. Prisen på andre torskefisk forventes i 2008 at falde med 5 %. Årsagen er, at styrkelsen af den danske krone i forhold til både dollar, rubel og den islandske krone giver et nedadgående pres på priserne i Danmark, da EU er storimportør af Alaskasej fra USA og Rusland. Prisfaldet forventes dog delvist imødegået af et opadgående pres på priserne på fødevarer på verdensmarkedet, blandt andet forårsaget af stigende efterspørgsel efter fødevarer i Kina. Dette er specielt af betydning for andre torskefisk, idet russisk fanget Alaskasej typisk forarbejdes i Kina. Derfor er prisen på Alaskasej i Kina påvirket af den stigende efterspørgsel efter andre fødevarer. På dette grundlag skønnes som helhed, at priserne på andre torskefisk falder med 5 %.

4.3.3. Dyre fladfisk

Kvotefald giver prisstigning på dyre fladfisk

Udbuddet af dyre fladfisk, herunder tunge, pighvarre, hellefisk og slethvarre, forsynes primært af EU's egne fiskere. Størstedelen er tunge fra Nordsøen som fiskes af hollandske, franske og belgiske fiskere. Prisen skønnes i 2008 at stige med 10 %. Dette skyldes, at udbuddet af tunge fra Nordsøen forventes reduceret på grund af faldende kvoter. Det skal understreges, at prisskønnet er usikkert, som følge af at kvalitetsaspektet er vigtigt, men ikke inddraget i skønnet.

4.3.4. Almindelige fladfisk

Valutakurs-ændringer giver prisfald på almindelige fladfisk

Udbuddet af almindelige fladfisk, herunder rødspætte, ising, skærising, rødtunge og skrubbe, fiskes af EU's egne fiskere. Primært af de lande der omgiver Nordsøen. Prisen på almindelige fladfisk forventes i 2008 at falde med 5 % i forhold til 2007. Styrkelsen af den danske krone i forhold til rubel og dollar forårsager et nedadgående pres på prisen på almindelige fladfisk. Dette skyldes at almindelige fladfisk i stor udstrækning og substitut til blandt andet torskefisk i frostmarkedet i EU. På dette marked forventes ændrede valutakurser at give et nedadgående pres på priserne på torskefisk som vil tække priserne på almindelige fladfisk med ned. Der forventes et prisfald på 5 %, idet det dog påpeges at skønnet er behæftet med usikkerhed, da kvalitetsaspektet ikke er inddraget i skønnet.

4.3.5. Sild

Stigende norske kvoter giver prisfald på sild

Markedet for sild er kendetegnet ved at Norge er den førende udbyder primært af sild fra den atlantoskandiske bestand. Norge er den førende udbyder på det russiske og de østeuropæiske markeder. Danmark er derimod den førende udbyder på det tyske marked, hvor hovedparten af dansk produktion afsættes. Prisen på sild forventes i 2008 at falde med 5 %. Årsagen er primært, at stigende fangst mængde som følge af forøgede kvoter i det toneangivende norske fiskeri, og dette vil give et nedadgående pres på prisen på det sammenhængende europæiske marked. Omvendt skønnes forøget købekraft på det russiske marked, såvel som styrkelsen af den danske krone i forhold til rublen at give et opadgående pres på prisen på sild i Danmark. Samlet set forventes prisen at falde med 5 %.

4.3.6. Makrel

Faldende udbud og stigende efterspørgsel giver

Udbuddet af makrel på det europæiske marked stammer fra EU og Norge. Prisen på makrel forventes i 2008 at stige med 5 %. Dette skyldes dels, at kvoterne i Norge er reducerede, dels stigende efterspørgsel på afsætningsmarkederne i Japan og i Rusland. Det opadgående pres på priserne imødegås dog i mindre

moderat prisstigning på makrel

omfang af den mulige svækkelse af den danske krone i forhold til yen, som kan give et mindre opadgående pres på priserne i et eksportområde som EU.

4.3.7. Laksefisk

Stigende udbud giver prisfald på laks

Udbuddet af laksefisk, laks og ørred, stammer primært fra fiskeopdræt i Norge og Chile, men også Storbritannien og Færøerne er af betydning. Prisen på laksefisk forventes i 2008 at falde med 5 %. Stigende udbud fra opdræt i Norge skønnes at give et nedadgående pres på priserne. Omvendt forventes stigende efterspørgsel på det nye marked i Rusland at give et opadgående pres på prisen. Mindstepriserne vurderes ikke at påvirke prisdannelsen i større omfang, da afregningspriserne i 2008 forventes at forblive højere end mindstepriserne.

4.3.8. Rejer

Faldende kvoter og ændrede valutakurser giver uændret priser på rejer

Udbuddet af koldvandsrejer fra det nordlige Atlanterhav stammer primært fra Canada, Grønland, Norge og Island, samt i mindre grad fra EU-fiskere. Prisen på koldvandsrejer forventes i 2008 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Faldende udbud som følge af faldende grønlandske kvoter og stigende efterspørgsel på det russiske marked giver et opadgående pres på priserne. Omvendt forventes styrkelsen af den danske krone i forhold til den islandske krone og den canadiske dollar at give et nedadgående pres på priserne i Danmark. Desuden kunne et forøget globalt udbud af varmvandsrejer påvirke prisen på koldvandsrejer i nedadgående retning i det omfang koldvandsrejer og varmvandsrejer er substitutter. På dette grundlag forventes prisen på koldvandsrejer at forblive uændret i 2008.

4.3.9. Jomfruhummer

Svækkelse af pundet giver prisfald på jomfruhummer

Udbuddet af jomfruhummer fra de vigtigste udbyderlande i Europa stammer primært fra fiskeri i Storbritannien, Irland og Danmark. Prisen på jomfruhummer forventes i 2008 at falde med 5 %. Årsagen er at styrkelsen af den danske krone i forhold

til pund sterling forventes at give et nedadgående pres på prisen i Danmark, da Storbritannien som den toneangivende udbyder eksporterer til andre dele af EU. Udbuddet forventes at forblive nogenlunde uændret, da kvoterne ikke vurderes at begrænse fiskeriet. Også efterspørgslen forventes i 2008 at forblive på samme niveau som i 2007, da den europæiske vækst i økonomien og derved indkomstudviklingen er stagnerende. På dette grundlag forventes et prisfald på 5 % i 2008.

4.3.10. Muslinger

Normalisering af råvaremarkedet i Danmark giver mærkbare prisfald

Udbuddet af muslinger i Europa stammer fra forskellige former for opdræt i Spanien, Italien, Holland og Frankrig. Danmark har som det eneste land i Europa et væsentligt vildt fiskeri efter muslinger. De vigtigste arter er Middelhavs- og blåmusling. Prisen på muslinger forventes i 2008 at falde med 15 %. Dette skyldes, at afregningsprisen i aftalen mellem muslingefiskerne i Limfjorden og muslingefabrikkerne er lavere i 2008 end den var i 2007. Årsagen hertil er, at det danske råvaremarked forventes normaliseret efter at forøget konkurrence om råvarer i 2006 og 2007 pressede landingspriserne op på et for opkøberne urealistiske højt niveau. Endvidere giver styrkelsen af den danske krone i forhold til den chilenske peso et nedadgående pres på priserne, da både danske og chilenske muslinger afsættes i Frankrig. På dette grundlag forventes et prisfald på 15 % i 2008.

4.3.11. Industrifisk

Styrkelsen af kronen i forhold til dollar giver mærkbare prisfald på industrifisk

Den samlede fangst af industrifisk fra de 5 største globale udbyderlande er opgjort til ca. 15 mio. tons årligt, hvoraf over halvdelen stammer fra Peru. Prisen på industrifisk er afledt af prisen på fiskemel og -olie, som dannes på verdensmarkedet. Denne pris bestemmes af det globale udbud, med Peru og Chile som de største aktører, men hvor Danmark, Norge og Island også er betydende udbydere. Prisen på industrifisk skønnes at falde med 15 % i 2008. Styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar forventes at give et væsentligt nedadgående pres på prisen i et importområde som EU. Omvendt forventes et lavere globalt

udbud af sojabønner at give højere priser på sojamel og olie. Disse priser skønnes at trække prisen på substitutterne fiskemel og -olie med op. Også stigende efterspørgsel i Kina skønnes at give et opadgående pres på priserne. Vejrfænomenet El Niño forventes ikke at påvirke fangsterne i det toneangivende peruvianske fiskeri i Stillehavet i 2008. Samlet set forventes et prisfald på 15 %.

5. Fiskeforarbejdning

Formål

Formålet med dette afsnit er at analysere den økonomiske situation i fiskeforarbejdningsindustrien, herunder at beskrive den nuværende struktur, produktion og økonomi, samt forventninger til 2008. Det tilstræbes således at give et overblik over den økonomiske situation i en større del af fiskerisektoren end primærsektoren alene.

Data

Grundlaget for analysen er en række data indsamlet af Danmarks Statistik og viderebearbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Regnskabsstatistik, Industriens salg af varer samt Råvare- og tjenestestatistik er centrale.

Underbrancher

Analysen foretages på underbrancher, hvor de enkelte firmaer er placeret efter deres vareproduktion fordelt på arter og produktform. Udgangspunktet er underbrancherne i Fiskeriets Økonomi 2006, korrigeret i forhold til de muligheder nyere data giver.

5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur

Antallet af firmaer var 126

I Danmarks Statistik er den danske fiskeindustri opdelt i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion: "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v." samt "Fiskemelsfabrikker". Udgangspunktet for analysen er årene 2003 til 2005.

Antallet af firmaer i konsumindustrien var 120

Antallet af firmaer i konsumindustrien, som dækker de to første branchegrupper: "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker" og "Røgning og saltning af fisk m.v." var i 2005 120, hvilket var 8 flere end i 2003, jf. tabel 5.1. Antallet af fuldtidsbeskæftigede faldt fra 4.638 i 2003 til 4.254 i 2005, svarende til et fald på 8 %. I branchegruppen "Fiskemelsfabrikker" faldt antallet fra 7 til 6 i 2005, som følge af fusion. Beskæftigelsen faldt i samme periode fra 415 til 376 fuldtidsbeskæftigede, hvilket svarer til 9 %. Det samlede antal firmaer i fiskeindustrien i år 2005 var således 126, og antallet af fuldtidsbeskæftigede var 4.630.

Tabel 5.1. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede

	Firmaer			Beskæftigede		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker	63	62	69	3.266	3.122	3.211
Røgning og saltning af fisk m.v.	49	51	51	1.372	1.311	1.043
Konsumindustrien	**112**	**113**	**120**	**4.638**	**4.433**	**4.254**
Fiskemelsfabrikker	7	7	6	415	401	376
I alt	**119**	**120**	**126**	**5.053**	**4.834**	**4.630**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

For at få et mere nuanceret billede af strukturen i den danske fiskeindustri er der i tabel 5.2 opstillet en oversigt over antallet af arbejdssteder fordelt efter størrelse.

Tabel 5.2. Antal arbejdssteder fordelt efter antal fuldtidsbeskæftigede, 2005

Fuldtidsbeskæftigede	Fiskehermetik, fiskefars- og fiskefilet fabrikker	Røgning og saltning af fisk m.v.	Konsum industrien	Fiskemelsfabrikker	I alt
0-9	17	20	**37**	2	**39**
10-19	26	4	**30**		**30**
20-49	22	11	**33**	1	**34**
50-99	16	7	**23**	1	**24**
over 100	9	2	**11**	2	**13**
I alt	**90**	**44**	**134**	**6**	**140**

Kilde: Danmarks Statistik.

75 % af arbejdsstederne i konsumindustrien har mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede

I konsumindustrien har ca. 28 % af arbejdsstederne mindre end 10 fuldtidsbeskæftigede, mens 47 % har mellem 10 og 49 fuldtidsbeskæftigede. Andelen af større arbejdssteder med mellem 50 og 99 fuldtidsbeskæftigede udgør 17 %, mens de helt store arbejdssteder med over 100 fuldtidsbeskæftigede kun udgør 8 %. 75 % af arbejdsstederne har således mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede.

Fiskemelsfabrikkerne domineres af 3 store arbejdssteder

For fiskemelsfabrikkerne er strukturen lidt anderledes, hvor 2 arbejdssteder har færre end 10 fuldtidsbeskæftigede, 1 har mellem 20 og 49 fuldtidsbeskæftigede, mens 3 arbejdssteder har over 50 fuldtidsbeskæftigede. Fiskemelsfabrikkernes branchegruppe domineres af de 3 største arbejdssteder.

Fald i antal af arbejdssteder og beskæftigede

Hvis man ser på udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede over perioden fra 1995 til 2005, sker der et tydeligt fald for dem begge, som det fremgår af figur 5.1.

Figur 5.1. Udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede

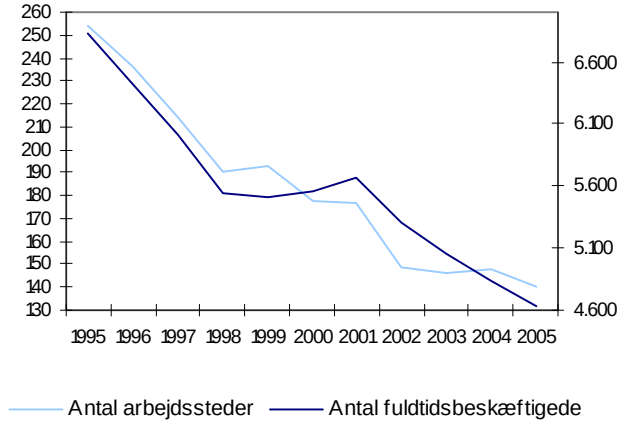

Kilde: Fiskeristatistisk årbog.

Antal af arbejdssteder har været faldende

I 1995 var der 254 arbejdssteder, mens der i 2005 kun var 140 tilbage. Antallet af fuldtidsbeskæftigede i industrien faldt ligeledes fra 6.822 i 1995 til 4.630 i 2005. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af fuldtidsbeskæftigede steg til gengæld fra 27 til 33 fuldtidsbeskæftigede pr. arbejdssted i samme periode. Fra 2003 til 2005 faldt beskæftigelsen med 8 %, mens antallet af arbejdssteder faldt med 4 %.

Danmarks Statistiks branchegrupper opdeles

Danmarks Statistik opdeler den danske fiskeindustri i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion; "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v.", samt "Fiskemelsfabrikker". I forbindelse med analysearbejdet af den danske forarbejdningsindustri har Fødevareøkonomisk Institut opdelt branchegrupperne yderligere. Underbrancheinddelingen er baseret på industriens salg af varer fra Danmarks Statistik.

Som det første kriterium for de nye underbrancher anvendes fiskearter, som produceres i det enkelte firma. Dernæst fordeles firmaerne, hvis det er muligt, efter produktformen af deres vareproduktion. Fødevareøkonomisk Institut har anvendt samme principper for underbrancheinddelingen som i Fiskeriets Økonomi 2006, korrigeret for de muligheder nyere data giver, omfattende:

- Torske- og fladfisk
- Sild og makrel
- Rejer og muslinger
- Laksefisk
- Blandet forarbejdning
- Fiskemel og olie

Underbrancher har en høj andel af vareproduktionen baseret på hovedarten

At det giver god mening at anvende artskriteriet, viser tabel 5.3, da de enkelte underbrancher har en høj andel af deres vareproduktion baseret på **hovedarten**. Derved fremstår de enkelte underbrancher som relativt specialiserede i forhold til hvilke arter de forarbejder. De fleste af underbrancherne opnår en andel af varer baseret på hovedarten på over 80 %. Blandt de mest specialiserede i konsumunderbranchen ses branchen for rejer og musling, som har en andel på 85 % af disse arter. Fiskemelsfabrikkernes opnår en andel på 100 %, da deres produkter udelukkende er baseret på industrifisk og fiskeaffald.

Tabel 5.3. Andel af vareproduktion baseret på fiskearter for underbrancher, 2005

	Torske- og fladfisk	Makrel	Sild	Rejer og mus-ling	Lakse-fisk	Indu-strifisk og fiske-affald	Andre arter og andet	I alt
Torske- og fladfisk	**68**		1	2	5		24	100
Sild og makrel		**34**	**48**	4		1	13	100
Rejer og musling				**85**			15	100
Laksefisk	4		6	4	**81**		5	100
Blandet forarbejdning	18	3	13	26	14		26	100
Fiskemel og olie						**100**		**100**

Underbrancher har en homogen produktion

Sammenholder man produktformen af varerne i de enkelte underbrancher, som er det andet kriterium, der anvendes til underbrancheplaceringen, er der også her en høj grad af specialisering. Flere af underbrancherne har således en stor andel af deres vare-produktion placeret i en enkelt produktgruppe, jf. tabel 5.4.

Tabel 5.4. Andel af vareproduktionen på produktformer for underbrancher, 2005

	Fersk filet	Frosset filet	Røget, saltet og tørret	Tilberedt og kon-serveret	I alt
Torske- og fladfisk	**22**	8	14	**56**	100
Sild og makrel	2	1	5	**92**	100
Rejer og musling				**100**	100
Laksefisk	9	4	**80**	7	100
Blandet forarbejdning	8	6	17	**69**	100
Fiskemel og olie				**100**	100

Kilde: Fødevareøkonomisk Institut og Danmarks Statistik.

Den endelige opdeling af firmaer i den danske fiskeindustri på underbrancher for 2005 ser ud som vist i tabel 5.5.

Tabel 5.5. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede

	Firmaer			Beskæftigede		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	13	12	11	1.301	1.104	953
Sild og makrel	17	17	17	678	654	652
Rejer og musling	11	11	13	343	368	343
Laksefisk	49	51	51	1.372	1.311	1.043
Blandet forarbejdning	22	22	28	944	996	1.263
Konsumindustrien	**112**	**113**	**120**	**4.638**	**4.433**	**4.254**
Fiskemelsfabrikker	7	7	6	415	401	376
I alt	**119**	**120**	**126**	**5.053**	**4.834**	**4.630**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Oplysningerne om varesalget er baseret på Industriens salg af varer for 2003 til 2007, og det er derfor relevant at se på udviklingen i den del af populationen, som Industriens salg af varer dækker. Industriens salg af varer omfatter alle industrivirksomheder med mindst 10 fuldtidsbeskæftigede. Indberetningsenheden er den faglige enhed (produktionssted), hvorved forstås summen af de arbejdssteder, der har samme økonomiske aktivitet inden for et firma (juridisk enhed).

Antallet af faglige enheder inden for underbrancherne i perioden 2003 til 2007 fremgår af tabel 5.6.

Tabel 5.6. Antal faglige enheder fordelt på underbrancher

	2003	2004	2005	2006	2007
Torske- og fladfisk	19	18	15	18	14
Sild og makrel	13	13	13	12	10
Rejer og musling	8	8	8	9	9
Laksefisk	21	20	20	20	20
Blandet forarbejdning	10	9	10	10	10
Konsumindustrien	**71**	**68**	**66**	**69**	**63**
Fiskemelsfabrikker	4	5	5	4	4
I alt	**75**	**73**	**71**	**73**	**67**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

For de fleste underbrancher er der alene sket små forskydninger mellem underbrancherne på en enkelt eller to faglige enheder i

Antallet af faglige enheder faldt for "torske- og fladfisk"

de sidste 5 år. Fra 2006 til 2007 sker der et større fald for branchen "Torske- og fladfisk" med 4 enheder. Det samlede antal faglige enheder i konsumindustrien falder således fra 73 til 67 fra 2006 til 2007, mens antallet af faglige enheder i fiskemelsfabrikkerne er uændret.

5.2. Historisk produktion og økonomi

I det følgende gennemgås fiskeforarbejdningssektorens produktion for årene 2003 til 2007 baseret på Industriens salg af varer fra Danmarks Statistiks, mens økonomien alene præsenteres for årene 2003 til 2005, da nyere Regnskabsstatistik ikke eksisterer.

5.2.1. Produktion

Produktion fordelt på fiskearter

Produktionen af de vigtigste anvendte fiskearter er angivet i tabel 5.7.

Tabel 5.7. Produktion fordelt på anvendt fiskearter (tons)

	2003	2004	2005	2006	2007
Laksefisk	27.322	27.742	18.479	16.735	17.958
Torskefisk	43.467	38.757	37.036	41.446	37.103
Rejer	21.402	23.825	17.351	18.722	13.981
Sild	55.831	63.912	72.905	71.521	60.817
Fladfisk	1.910	1.777	1.364	1.097	1.170
Makrel	13.890	14.883	16.567	15.143	13.704
Muslinger	8.042	8.543	8.527	7.210	5.401
Andre	36.485	36.093	38.156	51.246	36.261
Konsum	**208.348**	**215.531**	**210.385**	**223.118**	**186.395**
Industrifisk	386.134	412.638	389.415	409.281	314.739
Total	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**	**501.134**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den totale produktion baseret på konsumfisk er i 2007 på 186.395 tons, hvilket svarer til et fald på 16 % i forhold til 2006. Dette er det laveste niveau i mere end 20 år.

Produktion af lakse- og fladfisk steg i 2007

De eneste arter der havde en fremgang i produktionen fra 2006 til 2007 var lakse- og fladfisk, som begge steg med 7 %.

Produktionen af øvrige arter faldt

De øvrige arter oplevede alle en tilbagegang, hvor de mest markante var for rejer og musling, hvor produktionen faldt med 25 %. Produktionen af industrifisk faldt med 95.000 tons, svarende til 23 %. Samlet set faldt produktionen med 21 %.

I 2003 til 2007 stiger produktionen af sild, mens alle øvrige arter falder

Set over hele perioden 2003 til 2007 er det kun produktionen af sild der stiger med 9 %. Produktionen baseret på torskefisk og fladfisk falder henholdsvis 15 % og 39 %, men produktionen af muslinger og rejer falder med henholdsvis 33 % og 35 %. Produktionen af laks faldt med 34 % og fiskemel med 18 %. Samlet set er der sket et fald på 16 % i perioden 2003 til 2007.

Produktionen er angivet på produktformer i tabel 5.8.

Tabel 5.8. Produktion fordelt på produktformer (tons)

	2003	2004	2005	2006	2007
Fersk filet	41.318	39.705	42.449	52.581	28.615
Frosset filet	23.927	20.824	18.100	14.126	12.218
Røget, saltet og tørret	27.323	29.375	22.974	26.367	24.707
Tilberedt og konserveret	115.780	125.627	126.862	130.044	120.855
Sum konsum	**208.348**	**215.531**	**210.385**	**223.118**	**186.395**
Fiskemel og olie	386.134	412.638	389.415	409.281	314.739
Total	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**	**501.134**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Samtlige produktformer oplevede et fald i produktionen fra 2006 til 2007.

Over hele perioden 2003 til 2007 steg tilberedte og konserverede produkter med 4 %, mens produktionen af fersk og frosset filet samt røgede, saltede og tørrede produkter faldt med henholdsvis 31 %, 49 % og 10 %. Ser man på forarbejdningsgraden er andelen af mere forarbejdede varer i form af røgede og konserverede produkter steget i forhold til produktionen af filet.

I tabel 5.9 vises produktionen fordelt på underbrancher.

Tabel 5.9.	Produktion fordelt på underbrancher (tons)				
	2003	2004	2005	2006	2007
Torske- og fladfisk	57.885	52.630	51.396	72.711	46.396
Sild og makrel	58.711	67.824	68.135	68.139	58.220
Rejer og musling	19.001	21.855	21.126	20.616	12.390
Laksefisk	23.239	22.987	17.968	30.408	28.087
Blandet forarbejdning	51.796	52.557	54.121	33.807	43.552
Konsumindustrien	**210.633**	**217.853**	**212.746**	**225.680**	**188.645**
Fiskemels fabrikker	383.850	410.316	387.054	406.719	312.489
I alt	**594.483**	**628.169**	**599.800**	**632.399**	**501.134**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Stigende produktion i "blandet forarbejdning", fald i øvrige brancher

Produktionen steg i branchen "blandet forarbejdning", som den eneste, med 29 % fra 2006 til 2007. De største fald for de øvrige brancher var for "rejer og musling" samt "torske- og fladfisk" med henholdsvis 40 % og 36 %.

Set over hele perioden 2003 til 2007 har branchen "laksefisk" en produktionsfremgang på 21 %, mens de øvrige brancher oplever en tilbagegang. De største fald sker i brancherne "rejer og musling" samt "torske- og fladfisk" med henholdsvis. 35 % og 20 %. Årsagerne er stigende udbud af opdrætsarter som laks og stagnerende udbud af vildtfangede fiskearter. Endvidere skal forklaringerne findes i stigende konkurrence fra lande med lavere lønomkostninger i forarbejdningen, herunder udflytning af produktion fra Danmark til disse lande, samt faldende fangster af torskefisk og rejer.

Fiskemelsfabrikkernes produktion faldt 23 %

Fiskemelsfabrikkernes produktion faldt fra 2006 til 2007 med 23 %, mens der set over hele perioden var et fald på 19 %. Produktionen er normalt svingende fra år til år, blandt andet som følge af svingende tilførsler af tobis.

5.2.2. Bruttoindtægt

Bruttoindtægten består af værdien af salg af egen produktion, engrossalg, videresalg af produkter, forøgelse af varelagre, samt andre driftsindtægter.

Produktionsværdien bestemmes af produktionen, samt af udvikling i afsætningspriserne. I tabel 5.10 er udviklingen i de gennemsnitlige afsætningspriser fordelt på fiskearter vist.

Tabel 5.10. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på anvendt fiskeart (kr./kg.)

	2003	2004	2005	2006	2007
Laksefisk	63,83	60,53	62,89	72,51	72,98
Torskefisk	33,33	33,43	33,65	35,93	38,65
Rejer	53,06	48,47	52,39	48,35	54,12
Sild	12,67	11,99	12,15	12,95	13,90
Fladfisk	61,16	66,87	68,99	74,22	83,26
Makrel	29,16	26,97	28,12	32,74	32,16
Muslinger	27,10	26,75	22,66	24,19	20,90
Andre	28,16	29,06	30,26	24,39	30,28
Gennemsnit konsum	**32,33**	**30,77**	**28,78**	**29,03**	**32,38**
Industrifisk	4,74	4,40	4,49	5,89	6,21
Gennemsnit	**14,52**	**13,54**	**13,10**	**14,15**	**16,06**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

I tabel 5.11 er den gennemsnitlige afsætningspris for forskellige produktformer vist.

Tabel 5.11. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på produktformer (kr./kg.)

	2003	2004	2005	2006	2007
Fersk filet	20,20	21,52	19,02	16,99	22,73
Frosset filet	29,50	30,04	23,21	23,35	23,79
Røget, saltet og tørret	59,93	51,82	55,24	57,88	63,04
Tilberedt og konserveret	30,76	28,92	28,07	28,67	29,32
Konsum	**32,33**	**30,77**	**28,78**	**29,03**	**32,38**
Fiskemel og olie	4,74	4,40	4,49	5,89	6,21
I alt	**14,52**	**13,54**	**13,10**	**14,15**	**16,06**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionsværdi på fiskeart og produktform

På grundlag af produktionen og afsætningspriserne fremkommer produktionsværdien. Produktionsværdierne fordelt på henholdsvis fiskearter og produktformer er vist i tabel 5.12 og 5.13.

Tabel 5.12. Produktionsværdi fordelt på anvendt art (mio. kr.)

	2003	2004	2005	2006	2007
Laksefisk	1.744	1.679	1.162	1.213	1.311
Torskefisk	1.449	1.296	1.246	1.489	1.434
Rejer	1.136	1.155	909	905	757
Sild	707	766	886	926	845
Fladfisk	117	119	94	81	97
Makrel	406	404	466	496	441
Muslinger	218	229	193	174	113
Andre	1.027	1.049	1.155	1.250	1.098
Konsum	**6.804**	**6.697**	**6.111**	**6.535**	**6.095**
Industrifisk	1.827	1.813	1.749	2.410	1.952
I alt	**8.631**	**8.510**	**7.860**	**8.945**	**8.048**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den samlede produktionsværdi af konsumfisk udgjorde 6,1 mia. kr. i 2007, hvilket var et fald på 440 mio. kr., svarende til 7 %, i forhold til 2006. Produktionsværdien af industrifisk faldt med 458 mio. kr. svarende til 19 %. Den totale produktionsværdi faldt således med 0,9 mia. kr., svarende til 10 %.

Tabel 5.13. Produktionsværdi delt på produktformer (mio. kr.)

	2003	2004	2005	2006	2007
Fersk filet	835	854	807	893	650
Frosset filet	706	626	420	330	291
Røget, saltet og tørret	1.638	1.522	1.269	1.526	1.557
Tilberedt og konserveret	3.625	3.695	3.614	3.786	3.597
Konsum	**6.804**	**6.697**	**6.111**	**6.535**	**6.095**
Fiskemel og olie	1.827	1.813	1.749	2.410	1.952
I alt	**8.631**	**8.510**	**7.860**	**8.945**	**8.048**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Faldende produktionsværdi for de fleste produktformer

Mængden faldt for samtlige produktformer fra 2006 til 2007, mens priserne steg. Samlet betød dette at produktionsværdien faldt for alle produktformer undtagen de røgede produkter, som steg med 2 % i 2007.

Fald i produktionsværdi for fiskemel og -olie

Produktionsværdien af fiskemel og -olie var i 2007 2,0 mia. kr., svarende til et fald fra 2006 på 19 %. Faldet skyldes et fald i den producerede mængde, da prisen steg med 5 %.

I de følgende tabeller indgår alene tal for årene 2003 til 2005.

I tabel 5.14 vises den totale bruttoindtægt for årene 2003 til 2005. Salg af egenproduktionen svarer til produktionsværdien, mens salg af engrosvarer dækker salg af handelsvarer, samt salg af fersk og frosset fisk som ikke forarbejdes.

Tabel 5.14. Total bruttoindtægt (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Salg af egen produktion	8.631	8.510	7.860
Engrossalg	2.776	2.899	2.946
Forøgelse af varelagre	112	47	82
Andre driftsindtægter	273	285	321
I alt	**11.792**	**11.741**	**11.208**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten i 2005 er 5 % lavere end 2003

Den totale bruttoindtægt er i 2005 11,2 mia. kr., hvilket er 533 mio. kr. lavere end i 2004, svarende til et fald på 5 %. Fra 2003 til 2005 faldt bruttoindtægten med 0,6 mia. kr., hvilket svarer til et fald på 5 %. Salg af egenproduktion er faldende i hele perioden, hvor engroshandelen er stigende.

Udviklingen i bruttoindtægten for de 6 underbrancher er vist i tabel 5.15.

Bruttoindtægten faldt for konsum og fiskemel

Bruttoindtægten faldt i 2005 i konsumindustrien med 465 mio. kr., svarende til 5 % i forhold til 2004, mens bruttoindtægten for fiskemelsfabrikkerne faldt med 68 mio. kr. svarende til 4 %.

Tabel 5.15. Bruttoindtægt fordelt på brancher (mio. kr.)			
	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	3.149	3.390	3.298
Sild og makrel	1.260	1.330	1.421
Rejer og musling	983	1.066	1.240
Laksefisk	1.562	1.464	1.323
Blandet forarbejdning	2.611	2.558	2.062
Konsumindustrien	**9.565**	**9.808**	**9.343**
Fiskemels fabrikker	2.227	1.933	1.865
I alt	**11.792**	**11.741**	**11.208**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Ser man på udviklingen mellem 2004 og 2005 var der forskellige tendenser for underbrancherne. Bruttoindtægten i brancherne for produktion af "torske- og fladfisk", "laksefisk", samt "blandet forarbejdning" faldt, mens brancherne "sild og makrel" og "rejer og musling" steg.

5.2.3. Driftsomkostninger

Definition af driftsomkostninger

Driftsomkostningerne udgøres af indkøb af fiskeråvarer, indkøb af handelsvarer til direkte videresalg (engrossalg), indkøb af andre råvarer, samt emballage, energi og andre ordinære omkostninger.

De totale driftsomkostninger for forarbejdningsindustrien er angivet i tabel 5.16.

Tabel 5.16. Totale driftsomkostninger (mio. kr.)			
	2003	2004	2005
Fiskeråvarer	5.057	4.687	4.372
Indkøb til direkte videresalg	2.379	2.711	2.730
Andre råvarer og emballage	1.050	660	776
Energi	187	228	230
Andre ordinære udgifter	1.009	1.395	1.308
I alt	**9.682**	**9.680**	**9.415**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Totale driftsomkostninger faldt fra 2004 til 2005

Driftsomkostninger var i 2005 på 9,4 mia. kr., hvilket svarer til et fald på 3 % i forhold til 2004. Faldet skyldes primært at udgifterne til fiskeråvarer er faldet med 7 %, mens andre ordinære udgifter faldt med 6 %. Udgiften til køb af varer til videresalg og andre råvarer steg til gengæld med 4 %.

Fra 2003 til 2005 faldt driftsomkostningerne med 267 mio. kr. svarende til 3 %. Faldet skyldtes primært lavere i omkostninger til fiskeråvarer samt andre råvarer og emballage. Fiskeindustriens egenproduktion af varer var således faldende, mens andelen af produktionsvirksomhedernes engroshandel var stigende.

Udviklingen i de totale driftsomkostninger er angivet i tabel 5.17 for de 6 underbrancher.

Tabel 5.17. Totale driftsomkostninger fordelt på brancher (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	2.558	2.819	2.766
Sild og makrel	938	1.002	1.146
Rejer og musling	778	835	1.018
Laksefisk	1.168	1.110	1.040
Blandet forarbejdning	2.260	2.229	1.860
Konsumindustrien	**7.702**	**7.996**	**7.830**
Fiskemelsfabrikker	1.980	1.684	1.585
I alt	**9.682**	**9.680**	**9.415**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Driftsomkostningerne faldt for konsumindustrien med 168 mio. kr., svarende til 2 %, mens driftsomkostninger for fiskemelsfabrikkerne faldt med 99 mio. kr. svarende til 6 % fra 2004 til 2005.

Faldende driftsomkostninger i fiskemelsfabrikkerne

Fra 2003 til 2005 steg driftsomkostningerne i konsumindustrien med 128 mio. kr., mens fiskemelsfabrikkernes driftsomkostninger faldt med 395 mio. kr. Faldet i driftsomkostninger i fiskemelsfabrikkerne var en følge af faldende priser og råvaretilførsler.

5.2.4. Indtjening

Definition af indtjening

Fiskeforarbejdningssektorens indtjening er defineret som bruttoindtægten fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital). Indtjeningen belyser, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital. Indtjening for de 6 underbrancher angivet i tabel 5.18.

Tabel 5.18. Indtjening fordelt på brancher (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	591	571	532
Sild og makrel	321	327	275
Rejer og musling	206	230	222
Laksefisk	394	354	283
Blandet forarbejdning	351	329	202
Konsumindustrien	**1.863**	**1.812**	**1.513**
Fiskemelsfabrikker	247	249	280
I alt	**2.110**	**2.061**	**1.793**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Konsumindustriens indtjening faldt 299 mio. kr.

Den totale indtjening i konsumindustrien var på 1,5 mia. kr., hvilket var 299 mio. kr. lavere end i 2004. I forhold til 2003 faldt indtjeningen med 350 mio. kr., svarende til 19 %.

Fiskemelsfabrikkernes indtjening steg 31 mio. kr.

Indtjeningen i fiskemelsfabrikkerne steg med 31 mio. kr., svarende til en stigning på 12 % i forhold til 2004. I forhold til 2003 steg indtjeningen med 13 %.

5.2.5. Arbejdskraftaflønning

Definition af arbejdskraftaflønning

I industriens arbejdskraftaflønning indgår omkostninger til lønninger, gager, pensioner og social sikring. Arbejdskraftaflønningen fremgår af tabel 5.19.

Tabel 5.19. Omkostninger til aflønning af arbejdskraft fordelt på brancher (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	448	425	377
Sild og makrel	204	224	216
Rejer og musling	101	108	125
Laksefisk	319	295	218
Blandet forarbejdning	246	256	178
Konsumindustrien	**1.318**	**1.307**	**1.114**
Fiskemelsfabrikker	158	162	165
I alt	**1.476**	**1.470**	**1.278**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Aflønning af arbejdskraften i konsumindustrien var i 2005 på 1,1 mia. kr., hvilket var et fald på 193 mio. kr. i forhold til 2004. Arbejdskraftaflønningen var i fiskemelsfabrikkerne på 165 mio. kr., svarende til en stigning på 3 mio. kr.

Aflønning faldt 192 mio. kr.

Fra 2004 til 2005 faldt aflønning af arbejdskraften med 192 mio. kr. Set over hele perioden fra 2003 til 2005 faldt aflønningen med 198 mio. kr., svarende til 13 %.

5.2.6. Kapitalaflønning

Definition af kapitalaflønning

Indtjeningen med fradrag af aflønningen af arbejdskraft angiver, hvad der er tilbage til aflønning af kapitalapparatet. Kapitalaflønningen kan måles med og uden afskrivninger. Bruttooverskud er defineret som indtjening fradraget aflønning af arbejdskraft, hvor nettooverskud herudover er fradraget afskrivninger. Bruttooverskuddet angiver således, hvad der er tilbage til aflønning af kapital til dækning af afskrivninger, hvor nettooverskuddet alene angiver, hvad der er tilbage til kapitalaflønning. Bruttooverskuddet fordelt på brancher er vist i tabel 5.20.

Tabel 5.20. Bruttooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	144	146	155
Sild og makrel	117	104	59
Rejer og musling	104	123	97
Laksefisk	75	59	65
Blandet forarbejdning	105	73	24
Konsumindustrien	**545**	**504**	**399**
Fiskemelsfabrikker	89	87	115
I alt	**634**	**591**	**515**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttooverskud udgjorde 399 mio. kr. i konsumindustrien, svarende til et fald på 105 mio. kr. i forhold til 2004. Fiskemelsfabrikkernes bruttooverskud steg til gengæld med 28 mio. kr. Samlet set faldt bruttooverskuddet med 76 mio. kr., svarende til 13 % fra 2004 til 2005. Set over hele perioden 2003 til 2005 faldt bruttooverskuddet med 119 mio. kr., svarende til 19 %.

Afskrivninger

Afskrivningerne omfatter afskrivninger samt nedskrivninger af materielle og immaterielle aktiver.

Nettooverskud

Fradrages afskrivningerne fra bruttooverskuddet opnås nettooverskuddet, dvs. hvad der er tilbage alene til aflønning af kapitalen. Dette fremgår for de 6 underbrancher i tabel 5.21.

Tabel 5.21. Nettooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	96	97	105
Sild og makrel	57	38	-6
Rejer og musling	79	93	66
Laksefisk	37	20	33
Blandet forarbejdning	67	25	-8
Konsumindustrien	**336**	**274**	**189**
Fiskemelsfabrikker	34	27	49
I alt	**370**	**301**	**239**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Nettooverskuddet faldt med 21 %

Nettooverskuddet udgjorde 189 mio. kr. i konsumindustrien, svarende til et fald på 85 mio. kr. i forhold til 2004. Fiskemelsfabrikkernes bruttooverskud steg med 22 mio. kr. Samlet set faldt nettooverskuddet med 62 mio. kr., svarende til 21 % fra 2004 til 2005. Set over hele perioden 2003 til 2005 faldt bruttooverskuddet med 131 mio. kr., svarende til 35 %.

5.2.7. Rentabilitet

Definition af rentabilitet

Rentabiliteten vurderes ved at betragte nettooverskuddet i forhold til kapitalapparatets størrelse. Kapitalapparatet omfatter alle anlægsaktiver. Rentabiliteten fordelt på brancher er vist i tabel 5.22.

Tabel 5.22. Rentabilitet fordelt på brancher (%)

	2003	2004	2005
Torske- og fladfisk	27	23	24
Sild og makrel	11	7	-1
Rejer og musling	42	47	22
Laksefisk	13	7	13
Blandet forarbejdning	9	3	-2
Konsumindustrien	**16**	**12**	**9**
Fiskemelsfabrikker	12	7	13
I alt	**15**	**11**	**10**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Rentabilitet på mindst 6 % nødvendig

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskeforarbejdning kan anvendes til vurdering af den økonomiske situation i sektoren. I vurderingen anses en alternativ forrentning på 7% p.a. at være rimelig på lang sigt, baseret på det generelle renteniveau. Rentabiliteten i fiskeforarbejdning skal således være større end 7%, såfremt der skal være interesse for at investere i forarbejdningsindustrien frem for andre sektorer. Og kun derved kan en konsolidering og fornyelse sikres.

Negativ rentabilitet for "sild og makrel" og

Rentabiliteten for underbrancherne "sild og makrel" og "blandet forarbejdning" er negative og især branchen "sild og makrel" er hårdt presset af en faldende indtjening. For underbranchen

"blandet forarbejdning"

"torsk- og fladfisk" samt "rejer og musling" gælder det, at de har en væsentlig højere rentabilitet end de 7 %, som anses for at være alternativ forrentning. For underbranchen "torske- og fladfisk" samt "rejser og musling" skyldes dette formentlig, at underbrancherne har et forholdsvis lille kapitalapparat i forhold til omsætningen. Forklaringen kan være, at kapitalapparatet i underbrancherne "torske og fladfisk" samt "rejser og muslinger" er undervurderet, hvilket resultere i en overnormal rentabilitet.

Høj rentabilitet i underbrancherne "Rejer og musling" og "Torske- og fladfisk"

Rentabilitet i konsumindustrien på 9 %

Rentabiliteten for konsumindustrien var på 9 % i 2005, hvilket var et fald på 3 %-point i forhold til 2004 og hele 7 %-point i forhold til 2003.

Rentabilitet i fiskemelsfabrikkerne på 13 %

Rentabiliteten for fiskemelsfabrikkerne var på 13 % i 2005, hvilket var en stigning på 6 %-point i forhold til 2004 og et enkelt %-point i forhold til 2003.

Samlet set opnåede fiskeindustrien en rentabilitet på 10 %, hvilket var et fald på 1 %-point i forhold til 2004 og 5 %-point i forhold til 2003.

5.3. Produktion og økonomi i 2008

Udgangspunkt for vurdering af 2008

Fiskeforarbejdningssektorens struktur, produktion og økonomi er beskrevet ovenstående indtil 2005. For 2006 og 2007 indgår ligeledes vareomsætningen. Baseret herpå, samt på skøn over prisudviklingen, jf. kapitel 4, identificeres udviklingstendenser, der forventes at påvirke sektorens økonomi i 2008. Dette gøres for hver af de seks underbrancher. Det foreliggende datagrundlag muliggør ikke egentlige økonomiske prognoser for 2008.

5.3.1. Underbranchen torske- og fladfisk

Struktur i 2005

Underbranchen "torske- og fladfisk" bestod i 2005 af 15 faglige enheder med 953 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 3,3 mia. kr. og rentabiliteten 24 % af kapitalapparatet.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder faldt i 2007 til 14 efter en stigning til 18 i 2006. Produktionen af torskefisk var i 2005 og 2007 på nogenlunde samme niveau efter en stigning i 2006. Produktionen af filet faldt betydeligt, hvorimod produktionen af tilberedte og konserverede produkter steg. Afregningspriser såvel som råvarepriser var stigende i 2006 og 2007 for både torskefisk og fladfisk.

Prisfald giver faldende rentabilitet i 2008

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at falde i 2008. Det forventes at både afsætningspriser og råvarepriser falder, men at afsætningspriserne falder mere end råvarepriserne. Årsagen er at prisfaldene drives af styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar. Produktionen forventes nogenlunde uændret.

5.3.2. Underbranchen sild og makrel

Struktur i 2005

Underbranchen "sild og makrel" bestod i 2005 af 13 faglige enheder med 652 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,4 mia. kr. og rentabiliteten -1 % af kapitalapparatet. I underbranchen indgår specialiserede virksomheder, der enten producerer sildeeller makrelprodukter.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder faldt i 2007 til 10. Produktionen faldt med 15 %. Afregningspriserne på makrel og sild steg begge med 14 % og opvejer derved produktionsfaldet. Råvarepriserne på sild steg med 20 %, hvor de faldt med 30 % på makrel. Råvareprisudviklingen har i perioden således givet et nedadgående pres på rentabiliteten i sildevirksomheder og et opadgående pres på rentabiliteten i makrelvirksomheder.

Svagt stigende rentabilitet i 2008 i sildeproduktion; status quo i makrelproduktion

Sildevirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes at stige lidt. Stigende kvoter på atlantoskandisk sild i Norge forventes at forøge råvareforsyningen til danske sildefabrikker. Endvidere forventes forsyningsændringen at give faldende råvarepriser, som ikke skønnes at give afsmittende effekt på afsætningspriserne. Makrelvirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes ikke ændret væsentligt. Afregningspriser og råva-

repriser forventes at begge at stige, hvor produktionen ikke forventes ændret væsentligt.

5.3.3. Underbranchen rejer og musling

Struktur i 2005

Underbranchen "rejer og musling" bestod i 2005 af 8 faglige enheder med 343 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,2 mia. kr. og rentabiliteten 22 % af kapitalapparatet. Virksomhederne er specialiserede. Hovedparten baserer produktionen næsten udelukkende på rejer. Nogle få næsten udelukkende på muslinger.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder steg i 2006-2007 til 9. Produktionen faldt med 40 % i 2007 som følge af produktionsfald for både rejer og muslinger. Afregningspriserne var stagnerende, hvor råvarepriserne steg på rejer med 12 % og på muslinger med 66 %. Rentabiliteten faldt således markant i muslingeproduktion i 2007. Årsagen er svigtende fangster i Limfjorden.

Stigende rentabilitet i 2008 i muslingeproduktion; uændret i rejeproduktion

Muslingevirksomhedernes rentabilitet forventes forbedret i forhold til de meget dårlige år 2006 og 2007. Dette skyldes en forventet lidt forøget råvareforsyning, samt faldende råvarepriser kombineret med uændrede afsætningspriser. Rejevirksomhedernes omsætning og rentabilitet forventes ikke ændret markant i 2008, da både afsætnings- og råvarepriser, samt produktion skønnes uændret.

5.3.4. Underbranchen laksefisk

Struktur i 2005

Underbranchen "laksefisk" bestod i 2005 af 20 faglige enheder med 1.043 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,3 mia. kr. og rentabiliteten 13 % af kapitalapparatet.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder var 20 i hele perioden 2005-2007. Produktionen steg markant i 2006 og opretholdtes på dette niveau i 2007. Produktionsstigningen baseres på sild og den vigtigste produktion af røget laks var uændret. Råvarepriserne på laks var uændrede fra 2005 til 2007, hvor afsætningspriserne steg med 16 %. Dette indebærer, at rentabiliteten er forøget.

Uændret rentabilitet i 2008 for laks

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at forblive uændret i 2008. Både afregnings- og råvarepriser, forventes at falde lidt. Omvendt forventes produktion baseret på laks at stige lidt.

5.3.5. Underbranchen blandet forarbejdning

Struktur i 2005

Underbranchen "blandet forarbejdning" bestod i 2005 af 10 faglige enheder med 1.263 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 2,1 mia. kr. og rentabiliteten -2 % af kapitalapparatet. Produktsortimentet baseres primært på rejer, torskefisk, sild og laksefisk. Produkterne er primært tilberedte og konserverede, men der produceres også ferske og frosne fileter, samt røget fisk.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder var 10 i hele perioden 2005-2007. Den totale produktion steg i 2007 efter et markant fald i 2006. Produktion baseret på laksefisk steg, hvor produktion baseret på sild og makrel faldt. Produktionen af ferske og frosne fileter faldt markant, hvor produktionen af røgede, tilberedte og konserverede produkter steg lidt. Afregningspriser på de vigtigste arter var stigende i perioden. Råvarepriser på torskefisk og rejer var også stigende, råvarepriser på laks uændrede og råvarepriser på makrel faldende. Med større stigninger i afregningspriserne frem for råvarepriser vurderes rentabiliteten at være steget.

Svækket dollar giver faldende rentabilitet

Underbranchens omsætning og rentabilitet forventes at falde i 2008. Dette skyldes at priserne på de fleste fiskeprodukter forventes at falde, samt at afregningspriserne forventes at falde mere end råvarepriserne. Årsagen er, at størstedelen af prisændringerne er drevet af den forventede markante styrkelse af den danske krone i forhold til dollar.

5.3.6. Underbranchen fiskemel og olie

Struktur i 2005

Underbranchen "fiskemel og olie" bestod i 2005 af 5 faglige enheder med 376 fuldtidsbeskæftigede. Omsætningen var 1,9 mia. kr. og rentabiliteten 13 % af kapitalapparatet.

… og 2006-2007

Antallet af faglige enheder fald i 2006 og 2007 til 4. Produktionen faldt i 2007 til det laveste niveau i mange år efter en stigning i 2006. Produktionen følger råvaregrundlaget for tobis. Både afregningspriser og råvarepriser steg markant i perioden, råvarepriserne dog mest. Rentabiliteten i 2007 vurderes således faldende i forhold til 2005.

Uændret rentabilitet i 2008 for fiskemelsfabrikkerne

Underbranchens rentabilitet forventes ikke ændret markant i 2008. Dette skal ses i forhold til at både afregnings- og råvarepriser forventes at falde. Produktionen afhænger af udviklingen i tobisfiskeriet.

6. Engroshandel med fisk

Næste led i kæden "fra frisk fisk til køledisk"

Fiskeriets økonomi har været udarbejdet årligt siden 2001 med henblik på at analysere den økonomiske situation for dansk fiskeri. Indtil 2004 omfattede analysen alene det primære erhverv, fiskeriet. I 2005 udvidedes analysen med den landbaserede fiskeforarbejdning. I nærværende kapitel udvides analysen til også at omfatte næste led i kæden "fra frisk fisk til køledisk", engroshandel med fisk.

Dansk fiskeengroshandel baseret på Danmarks placering mellem nordatlantiske fiskefelter og EU markedet

Danske firmaer har over en længere årrække haft en stærk position som leverandører af det europæiske fiskemarked. Årsagen er, at danske fiskefartøjer i mange år har fanget flere fisk, end der kunne afsættes på hjemmemarkedet, og hovedparten af disse fisk er derfor blevet afsat udenfor Danmarks grænser. Senere er havbrug og dambrug kommet til med yderligere mængder. Danmarks placering mellem de store fiskefelter i den nordøstlige del af Atlanterhavet, og den norske opdræt af laks indebærer at danske firmaer afsætter store mængder fisk i EU fanget, og en stor andel af disse fisk er fanget af norske, færøske og grønlandske fiskere. En del af disse mængder opkøbes som råvarer til den danske landbaserede fiskeindustri, der forarbejder og videresælger. Resten importeres til Danmark af engrosfirmaer, som typisk reeksporterer til EU markedet. Dansk fiskeengroshandel har en position, hvor de sælger fisk i EU fra hele den nordøstlige del af Atlanterhavet. Denne historiske position baserer sig på godt købmandskab og markedskendskab.

Internationalisering giver forøget international konkurrence

Danske fiskeengroshandlere opererer på et internationalt marked. Dette marked har været internationalt i årtier, men i de seneste 5-10 år er der sket en yderligere internationalisering. Udviklingen er drevet af faktorer som gradvise toldreduktioner, udviklingen af den globale opdrætssektor, billigere og bedre transportformer, stagnerende forsyning fra fiskeri i traditionelle forbrugerlande og stigende efterspørgsel. Styrkelsen af euroen i forhold til dollaren har forårsaget faldende priser på fisk i Europa, og udvidelsen af EU har givet øget konkurrence fra bl.a. Polen. Kinas indtræden i WTO har forøget konkurrencen på ver-

densmarkedet, og koncentrationen i detailsektoren har sat den danske fiskeindustri under pres.

… og sætter dansk fiskeindustri under pres

Internationaliseringen giver mulighed for at forarbejde fisk i lande med lavere lønomkostninger end Danmark, og når dette kombineres med faldende råvareforsyning i det nordatlantiske område, så betyder dette at dele af den danske fiskeindustri er blevet sat under pres. Forarbejdning i Danmark har været i tilbagegang, og flere filetfabrikker er lukket. Dette er bl.a. sket ved udflytning af filetproduktion til eksempelvis Polen og Kina.

… men giver muligheder for fiskeengroshandel

Omvendt har udviklingen også givet nye muligheder for dansk engroshandel med fisk. Stigende efterspørgslen på hovedmarkedet i EU og globalt, kan give mere dansk engroshandel med fisk. Stigende specialisering i forarbejdningen, hvor en fisk eksempelvis kan fanges i et land, fileteres i et andet, røges i et tredje og spises i et fjerde, kan også give mere engroshandel med fisk. Udflytningen af forarbejdning fra eksempelvis Danmark til Kina kan give lettere adgang til et større råvaregrundlag end det traditionelle fra de Nordatlantiske lande og internationaliseringen kan give mulighed for at afsætte mere udenfor EU. Endelig kan stigende fokus på fødevaresikkerhed give danske fiskeengroshandlere mulighed for øget afsætning. På trods af forøget konkurrence på de internationale fiskemarkeder kan der således være et betydeligt potentiale for den danske engroshandel med fisk og fiskeprodukter.

Formål

Formålet med dette kapitel er, at identificere betydningen af engroshandel med fisk og fiskeprodukter foretaget af danske firmaer, herunder at beskrive strukturen, salget og økonomien i sektoren. Engroshandel med fisk og fiskeprodukter foretages af danske firmaer både som import og eksport, samt som køb og salg indenfor Danmarks grænser. I det omfang danske firmaer (registreret i Danmark) handler med fisk i andre lande, er dette også omfattet af analysen, på trods af at fisken aldrig kommer til Danmark.

Data

Grundlaget for analysen er data indsamlet af Danmarks Statistik og viderebearbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Regnskabsstatistikken og Udenrigshandelsstatistikken er de mest centrale i analysen.

Underbrancher

Analysen foretages for alle firmaer, der importerer eller eksporterer fisk, og for alle firmaer, der er registreret som engroshandlere med fisk og fiskeprodukter (konsumfisk), fiskeauktioner og engroshandlere med fisk til foder. Der er fokus på firmaer med hovedaktivitet indenfor engroshandel med fisk og fiskeprodukter. Der foretages en opdeling i underbrancher for fiskeauktioner, samlecentraler og engroshandlere med fisk til foder, og for engroshandlere med fisk og fiskeprodukter (konsumfisk) opdeles på underbrancher, hvor de enkelte firmaer er placeret efter deres udenrigshandel fordelt på fiskearter.

Disposition

Kapitlet er opdelt i tre afsnit. I første afsnit analyseres strukturen i sektoren på underbrancher, således at omsætning, antal firmaer og beskæftigelse identificeres. I andet afsnit beskrives underbranchernes salg, bruttoindtægt, driftsomkostninger, indtjening, arbejdskraftaflønning, kapitalaflønning og rentabilitet i 2004 til 2005.

6.1. Fiskeengrossektorens struktur

Analysen af dansk fiskeengroshandel tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks branchegrupper ”Engroshandel med fisk og fiskeprodukter” og ”Fiskeauktioner”. Endvidere inddrages firmaer i andre brancher der som biaktivitet handler med fisk. Udgangspunktet for analysen er årene 2004 og 2005.

Brancher inddraget i analysen

For at vurdere omfanget af den samlede danske handel med fisk og fiskeprodukter er der i tabel 6.1 inddraget oplysninger fra alle brancher med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeprodukter, herunder fiskeauktioner, samlecentraler, engros- og detailhandel med fisk og fiskeprodukter samt foderfirmaer. Endvidere fremgår fiskeindustrien. Engroshandel med fisk og fiskeprodukter inkluderer brancherne fiskeauktioner, samlecen-

traler, engroshandel med konsumfisk og engroshandel med fisk til foder i akvakultursektoren og landbruget. Fiskeauktioner er identisk med Danmarks Statistiks branche "Fiskeauktioner" ekskl. samlecentraler, hvor fiskeengroshandel med konsumfisk er identisk med Danmarks Statistiks branche "Engroshandel med fisk og fiskeprodukter", igen ekskl. samlecentraler. Samlecentraler udgør en særskilt gruppe, da disse firmaers har en særskilt funktion mellem fiskerne og fiskeauktionerne hvor fisken samles fra flere fartøjer, sorteres og klargøres til auktion. Engroshandel med fisk til foder består af firmaer, som har en eksportandel af fisk til foder i akvakultur og landbrug på mere end 25 %.

Tabel 6.1. Antal firmaer og beskæftigede

	------- Firmaer ------		------ Beskæftigede----	
	2004	2005	2004	2005
Fiskeindustrien	120	126	4.834	4.630
Fiskeengroshandel				
Fiskeauktioner	15	14	98	97
Samlecentraler	6	5	42	29
Fisk og fiskeprodukter	288	282	2.242	2.392
Fisk til foder	14	16	325	651
Total	**323**	**317**	**2.707**	**3.169**
Detailhandel med fisk	242	242	566	591
I alt	**685**	**685**	**8.107**	**8.390**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Fiskeengroshandel involverede i 2005 317 firmaer og 3.169 beskæftigede

Antallet af firmaer med hovedaktivitet indenfor handel med fisk samt fiskeforarbejdning var i 2005 på 685, hvilket var det samme som i 2004. Der er 126 fiskeforarbejdningsfirmaer og 242 detailfiskehandlere. De resterende 317 firmaer er fiskeengroshandlere, heraf 282 med konsumfisk, 16 med fisk til foder, 14 er fiskeauktioner og 5 samlecentraler. Den samlede beskæftigelse i disse firmaer var i 2005 3.169, hvilket svarer til en stigning på 15 %, som primært kan henføres til firmaer der handler med fisk til foder. Beskæftigelsen i fiskeengroshandel med konsumfisk, fiskeauktioner og samlecentraler var på 2.518 beskæftigede i 2005, hvilket er nogenlunde konstant i forhold til 2004.

Beskæftigelsen i fiskeengroshandel og primært fiskeri ens

Antallet af beskæftigede i det primære fiskeri i 2005 var 2.667 og antallet af fuldtidsbeskæftigede i fiskeforarbejdning var 4.630. Antallet af beskæftigede i fiskeengroshandel med konsumfisk, fiskeauktioner og samlecentraler er således på nogenlunde samme niveau som i det primære fiskeri.

Salg af fisk kendes ikke, men det gør eksport af fisk

Danske firmaers salg af fisk og fiskeprodukter kendes ikke, da der ikke eksisterer statistik over engrossalg af fisk i Danmark. Udenrigshandelsstatistikken indeholder oplysninger om dansk import og eksport af fisk og fiskeprodukter, som vurderes at være en god indikator for hvilke fiskearter og produktformer danske firmaer sælger. Således udgør hjemmemarkedet kun 1/6-del af eksporten.

Branchernes udenrigshandel med fisk

Firmaer med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeprodukter, jf. tabel 6.1, og firmaer med biaktivitet med handel af fisk og fiskeprodukter importerer og eksporterer fisk. Med henblik på at vurdere, hvor stor en andel af handelen med fisk og fiskeprodukter firmaerne med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeprodukter har, er den samlede danske import og eksport af fisk og fiskeprodukter vist for underbrancher i figur 6.1

Analysen omfatter 85 % af eksporten

Den totale danske import og eksport af fisk og fiskeprodukter var i 2005 hhv. 11,2 og 17,7 mia. kr. Firmaer med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeforarbejdning solgte 85 % af eksporten og opkøbte 75 % af importen. Restgruppen af firmaer med handel med fisk som biaktivitet, den er forholdsvis lille og, vurderes primært at bestå af firmaer, der hovedsageligt handler med andre fødevarer. I det følgende fokuseres således alene på firmaer med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeprodukter.

… fokus er på firmaer med fiskeengroshandel som hovedaktivitet

Figur 6.1. Brancheforde lt udenrigshandel med fisk og fiskeprodukter, 2005.

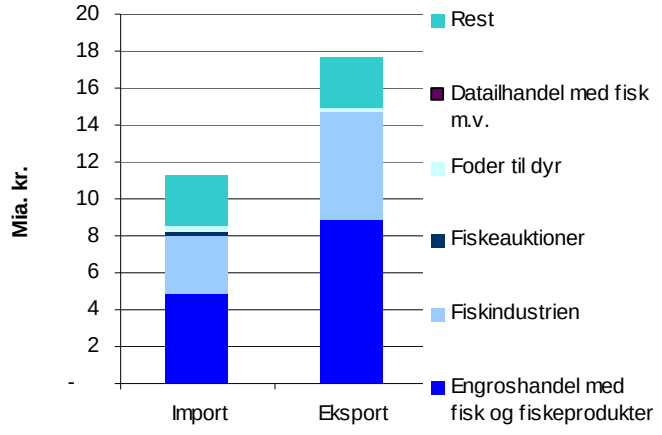

Kilde: Fiskeristatistisk årbog.

Udenrigshandel foretages af fiskeengroshandel og fiskeindustri

Af firmaerne med hovedaktivitet indenfor handel med fisk og fiskeprodukter foretog fiskeengroshandlere med konsumfisk 50 % af eksporten og fiskeindustrien 33 %. Eksporten fra foderfirmaerne, auktioner, samlecentraler og detailfiskehandlere var ubetydelig. Fraværet af eksport fra foderfirmaer viser at Danmarks eksport af fisk til foder foregår som salg af fiskemel og olie direkte fra fiskemelsfabrikkerne. Samme billede gør sig gældende for importen, hvor fiskeengroshandel med konsumfisk og fiskeindustrien tegner sig for hhv. 43 % og 28 % af importen.

For at få et mere nuanceret billede af strukturen i dansk fiskeengroshandel er der i tabel 6.2 opstillet en oversigt over antallet af arbejdssteder fordelt efter størrelse. Tabellen inkluderer alene fiskeauktioner, samlecentraler og engroshandel med konsumfisk, ikke foderfirmaer.

Tabel 6.2. Antal arbejdssteder fordelt efter antal beskæftigede

Fuldtids beskæftigede	2004	2005
0-9	197	187
10-19	38	26
20-49	35	34
50-99	7	6
over 100	2	0
I alt	**279**	**253**

Kilde: Danmarks Statistik.

Fiskeengroshandel domineret af små arbejdssteder

I 2005 var der ingen af de 253 arbejdssteder der havde over 100 fuldtidsansatte. Kun 6, svarende til 2 % af arbejdsstederne havde over 50 fuldtidsansatte, og 3/4–dele af firmaerne havde mindre end 10 ansatte. Branchen er således karakteriseret ved mange små arbejdssteder.

Fald i antal af arbejdssteder og beskæftigede

Hvis man ser på udviklingen i antallet af arbejdssteder og beskæftigede på arbejdssteder, der har engroshandel med fisk og fiskeprodukter som hovedaktivitet over perioden fra 2000 til 2005, så er der sket et fald for begge, som det fremgår af figur 6.2.

Figur 6.2. Udviklingen i antallet af arbejdssteder og beskæftigede i fiskeengroshandel

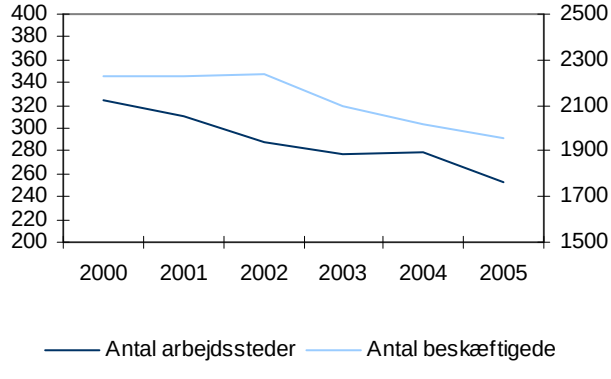

Kilde: Fiskeristatistisk årbog.

Antal arbejdssteder falder 22 % fra 2000 - 2005

I 2000 var der 325 arbejdssteder i fiskeengroshandel, mens der i 2005 var 253, hvilket svarer til et fald på 22 %. Antallet af beskæftigede faldt fra 2.232 i 2000 til 1.952 i 2005, svarende til et fald på 12 %. Dette indebærer, at den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af beskæftigede steg fra 6,9 til 7,7 pr. arbejdssted i samme periode. Det skal bemærkes, at disse beskæftigelsestal for arbejdssteder ikke stemmer helt overens med beskæftigelsestal for firmaer jf. tabel 6.1. Årsagen er, at firmaer med hovedaktivitet med engroshandel med fisk og fiskeprodukter godt kan have flere arbejdssteder, hvoraf nogle arbejder med andet end fisk. Beskæftigelsen i firmaer steg i 2005 med 6 %, og beskæftigelsen på arbejdssteder faldt med 3 %. Der ses således ikke samme fald i aktiviteten i engroshandlen med fisk og fiskeprodukter som i fiskeindustrien. Beskæftigelsen i fiskeengroshandlen vurderes nogenlunde uændret. Fiskeengroshandlerne har formået at opretholde aktiviteten trods faldende forarbejdning i fiskeindustrien. Dette skyldes bl.a., at fiskeengroshandelen har formået at skaffe sig fiskevarer til videresalg fra nye kanaler.

Beskæftigelsen er nogenlunde uændret

Underbrancher for fiskeauktioner, samlecentraler og engroshandel med fisk til foder

Med henblik på at synliggøre betydningen af ændringer i forsyningen af forskellige fiskearter som fx torsk og laks for fiskeengroshandlerne har Fødevareøkonomisk Institut opdelt branchegruppen yderligere. Fiskeauktioner og samlecentraler udgør hver sin underbranche, der ikke opdeles yderligere. Årsagen er, at deres aktiviteter ikke kan henføres til enkelte fiskearter. Engroshandel med fisk til foder udgør også en selvstændig underbranche, da den udelukkende anvender fiskemel og olie fra industrifiskeriet.

Engroshandel med konsumfisk underbrancheinddeles efter fiskeart i im- og eksport

Fiskeengroshandel med konsumfisk udgør den største del af branchens aktivitet og denne underbrancheinddeles baseret på fiskearter i varesalg og varekøb. Branchens samlede varesalg og køb kendes ikke, men import og eksport af fisk og fiskeprodukter kendes. Der importeres 36 % af firmaernes varekøb som fisk og 46 % af firmaernes varesalg er eksport af fisk. Import og eksport anvendes på dette grundlag som grundlag for underbrancheinddelingen. Dette indebærer, at firmaer der kun har en

… og det efterlader underbranchen "Hjemmemarkedsfirmaer"

beskeden udenrigshandel eller slet ingen ikke kan placeres efter fiskeart. Firmaer hvor mindre end halvdelen af varesalget er eksport af fisk og firmaer og hvor mindre end halvdelen af varekøbet er import af fisk placeres således i underbranchen "Hjemmemarkedsfirmaer". Varesalget for disse firmaer kendes ikke. "Hjemmemarkedsfirmaer" har ikke større udenrigshandel til og fra Danmark, og hovedaktiviteten er således på det danske hjemmemarked. Firmaerne kan imidlertid også have aktiviteter, hvor de fra Danmark handler fisk i udlandet, eksempelvis eksport fra Argentina til Frankrig. Fisk som aldrig kommer til Danmark. Nogle firmaer tjener penge herpå og dette indgår i underbranchen "Hjemmemarkedsfirmaer" i afsnit 6.2. Omfanget af disse aktiviteter kendes ikke, men underbranches hovedaktivitet vurderes dog at foregå i Danmark. Øvrige firmaer placeres efter fiskearter. For firmaer som primært er eksportører anvendes eksporten, og for firmaer som primært er importører anvendes importen. For firmaer der både har betydelig import og eksport anvendes eksporten.

I tabel 6.3 er engrosfirmaer, som handler med konsumfisk opdelt på dels om over eller under halvdelen af deres varesalg er eksport af fisk, dels på om over eller under halvdelen af varekøbet er import af fisk.

Tabel 6.3. Fordeling af firmaer, omsætning og beskæftigede 2005

Antal firmaer	Under 50 % eksport	Over 50 % eksport
Under 50 % import	193	48
Over 50 % import	18	23
Omsætning i mio. kr.		
Under 50 % import	7.562	3.038
Over 50 % import	706	3.944
Antal beskæftigede		
Under 50 % import	933	371
Over 50 % import	17	441

Halvdelen af varesalget foretages

48 firmaer er primært eksportører, 18 primært importører og 23 er både importører og eksportører. De 193 firmaer er primært

af hjemmemarkedsfirmaer, halvdelen af importører og eksportører

aktive på hjemmemarkedet. Målt ved antal af firmaer er de fleste således aktive på hjemmemarkedet. Målt ved omsætning er halvdelen fra firmaer der opererer på hjemmemarkedet, 27 % fra firmaer, der både eksporterer og importerer, 20 % fra eksportører og 5 % fra importører.

Underbrancher i analysen

På ovenstående grundlag arbejdes med følgende 10 nye underbrancher for fiskeengroshandel.

1. Torske- og fladfisk
2. Sild og makrel
3. Rejer
4. Laksefisk
5. Hummer
6. Blandet engroshandel
7. Hjemmemarkedsfirmaer
8. Fisk til foder
9. Auktioner
10. Samlecentraler

Underbranchen 1 – 6 inkluderer firmaer der, importerer og/eller eksporterer, hvor underbranche 7 primært handler med konsumfisk på hjemmemarkedet.

Underbrancher har en høj andel af varesalg baseret på hovedarten

At det giver god mening at anvende artskriteriet, viser tabel 6.4, da de enkelte underbrancher har en høj andel af deres varesalg baseret på hovedarten. Derved fremstår de enkelte underbrancher som relativt homogene i forhold til artskriteriet. De fleste af underbrancherne opnår en andel af varer baseret på hovedarten på over 66 %. De homogene underbrancher med hensyn til artskriteriet er underbrancherne ”Laksefisk” med en andel på 90 %, mens ”Sild og makrel” opnår en andel på 85 %.

Tabel 6.4. Andel af varesalg baseret på fiskearter for underbrancher, 2005

	Torske- og fladfisk	Sild og Makrel	Rejer	Lakse-fisk	Hummer	Andre arter	Industri-fisk	Andre varer
Torske- og fladfisk	**66**	1	1	7	3	22		
Sild og makrel	3	**85**				11		1
Rejer	16		**55**	14	1	13		1
Laksefisk	1			**90**		7		
Hummer	5	1	4	6	**71**	13		
Blandet engros	14		18	19	4	**48**		

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.
Anm.: Hovedartens andel af den tilsvarende underbranches salg er angivet med fede typer.

Sammenholder man produktformen af varerne i de enkelte underbrancher, er der en forholdsvis høj grad af homogenitet inden for de enkelte underbrancher. Flere af underbrancherne har således det meste af deres varesalg placeret indenfor to til tre produktformer, som vist i tabel 6.5. Tabellen viser andelen af varesalg i 2005, der er eksport af fisk. Produktform er af betydning f.eks. i forhold til, hvorfra der kan skaffes råvarer. Fersk fisk må sources fra traditionelle forsynerlande i nærområdet f.eks. Norge, hvor frosset fisk godt kan skaffes længere væk fra. Årsagen er, at transportomkostningerne over lange afstande er prohibitivt høje på fersk fisk, men ikke på frosset fisk. Den høje vækst i akvakultur i en række lande uden for Europa, eksempelvis i Asien, giver et potentiale for at forøge varekøbet for danske engroshandlere med fisk og fiskeprodukter. Men kun for frosset, tilberedt og konserveret fisk, ikke for fersk fisk.

Tabel 6.5. Andel af varesalg baseret på produktform for underbrancher, 2005 Eksport

	Levende	Fersk	Frosset	Fersk filet	Frosset filet	Røget, saltet og tørret	Tilberedt og konserveret	Andet
Torske- og fladfisk		59	14	11	8	6	1	
Sild og makrel		6	38	7	11	9	28	1
Rejer		9	42	2	13	12	22	
Laksefisk	8	50	3	13	20	2	4	
Hummer		45	37	9	2	2	4	
Blandet engros	4	31	32	14	7	2	11	

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktformen af varerne i det enkelte firma, er væsentlig for sammenligneligheden af de enkelte firmaer, da deres salg alt efter produktform har forskellige priser, afsætningsmuligheder og markeder.

Den endelige opdeling af firmaer i den danske fiskeengrossektor på underbrancher for 2005 ser ud som vist i tabel 6.6.

Tabel 6.6. Antal firmaer og beskæftigede

	------- Firmaer -------		----- Beskæftigede ----	
	2004	2005	2004	2005
Torske- og fladfisk	12	20	61	125
Sild og makrel	4	4	49	51
Rejer	15	13	507	537
Laksefisk	22	27	166	128
Hummer	4	4	106	110
Blandet engros	23	21	203	174
Engros til hjemmemarked	208	193	1.150	1.267
I alt engros	**288**	**282**	**2.242**	**2.392**
Foder	14	16	325	651
Auktioner	15	14	98	97
Samlecentraler	6	5	42	29
I alt	**323**	**317**	**2.707**	**3.169**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

6.2. Historisk produktion og økonomi

I det følgende gennemgås engrossektorens salg for årene 2004 og 2005 baseret på Danmarks Statistiks Udenrigshandelsstatistik og Regnskabsstatistik.

6.2.1. Salg og bruttoindtægt

Bruttoindtægten består af værdien af engrossalg, forøgelse af varelagre, samt andre driftsindtægter.

Salgsværdien bestemmes af engrossalget samt af udvikling i afsætningspriserne. I tabel 6.7 er udviklingen i de gennemsnitlige afsætningspriser i engroshandelen fordelt på fiskearter.

Tabel 6.7. Gennemsnitlig engroshandelspris fordelt på anvendt fiskeart (kr./kg.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	16,83	26,26
Sild og makrel	7,95	8,07
Rejer	18,07	19,74
Laksefisk	24,18	29,74
Hummer	61,19	77,77
Andre arter	23,51	28,80
Konsum	**19,82**	**25,15**
Fiskemel og -olie	4,56	4,57
I alt	**13,93**	**16,83**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

I tabel 6.8 er den gennemsnitlige engroshandelspris for forskellige produktformer vist.

Tabel 6.8. Gennemsnitlig engroshandelspris fordelt på produktformer (kr./kg.)

	2004	2005
Levende	25,60	30,28
Fersk	15,61	24,46
Frosset	18,60	20,15
Fersk filet	32,28	40,05
Frosset filet	24,62	29,11
Røget, saltet og tørret	32,61	40,23
Tilberedt og konserveret	33,17	28,26
Konsum	**19,82**	**25,15**
Fiskemel og olie	4,56	4,57
I alt	**13,93**	**16,83**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Salgsværdi på fiskeart og produktform

På grundlag af salget og engroshandelspriserne fremkommer salgsværdien. Salgsværdierne fordelt på hhv. fiskearter og produktformer er vist i tabel 6.9 og 6.10.

Tabel 6.9. Salgsværdi fordelt på anvendt art (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	1.607	1.740
Sild og makrel	203	157
Rejer	1.220	1.430
Laksefisk	1.149	1.327
Hummer	428	414
Andre arter	1.329	1.314
Konsum	**5.936**	**6.382**
Fiskemel og -olie	858	786
Samlet salg af fisk	**6.794**	**7.168**
Andre varer	584	603
Total engrossalg	**7.378**	**7.770**
Hjemmemarkedssalg	9.578	10.812
Total omsætning	**16.956**	**18.582**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den samlede salgsværdi af konsumfisk baseret på udenrigshandelsstatistikken udgjorde 6,4 mia. kr. i 2005, hvilket var en stigning på 446 mio. kr., svarende til 8 % i forhold til 2004. Salgsværdien af fiskemel og -olie faldt med 72 mio. kr. svarende til 8 %. Det samlede salg af fisk udgjorde 7,2 mia. kr., hvilket var en

stigning i forhold til 2004 på 374 mio. kr., svarende til 6 %. Den totale omsætning for engroshandlen med fisk, som er baseret på Danmarks Statistiks Regnskabsstatistik, steg fra 17,0 mia. kr. til 18,6 mia. kr. svarende til 10 %.

Tabel 6.10. Salgsværdi delt på produktformer (mio. kr.)

	2004	2005
Levende	118	122
Fersk	2.212	2.129
Frosset	1.673	1.907
Fersk filet	896	758
Frosset filet	398	611
Røget, saltet og tørret	211	200
Tilberedt og konserveret	428	654
Konsum	**5.936**	**6.382**
Fiskemel og olie	858	786
Samlet salg af fisk	**6.794**	**7.168**
Andre varer	584	603
Total engrossalg	**7.378**	**7.770**
Hjemmemarkedssalg	9.578	10.812
Total omsætning	**16.956**	**18.582**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Stigende salgsværdi for konsumfisk

Værdien af salget af fersk fisk og fersk filet faldt i 2005 med 7 %. Mængden faldt, mens priserne steg. Værdien af frosset fisk og frosset filet steg i 2005 med 22 %, hovedsagelig på grund af stigende priser. For røgede produkter faldt værdien en smule som følge af faldende salg, mens prisen var stigende. Værdien af tilberedte og konserverede produkter steg som følge af øget salg men faldende priser.

Fiskemel og -olie faldt

Salgsværdien af fiskemel og -olie var i 2005 0,8 mia. kr., svarende til et fald fra 2004 på 8 %. Faldet skyldtes faldende mængder og stagnerende priser.

I tabel 6.11 vises bruttoindtægten for årene 2004 til 2005. Bruttoindtægten dækker over salg af engrosvarer, forøgelse af varelagre samt andre driftsindtægter.

Bruttoindtægten steg i 2005

Den totale bruttoindtægt er i 2005 på 21,1 mia. kr., hvilket er 2,6 mia. kr. højere end i 2004, hvilket igen svarer til en stigning i bruttoindtægten på 14 %.

Udviklingen i bruttoindtægten fordelt på underbrancher indenfor fiskeengroshandlen med konsumfisk, engroshandel med fisk til foder, fiskeauktioner og samlecentraler er vist i tabel 6.11.

Tabel 6.11. Bruttoindtægt fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	774	911
Sild og makrel	111	204
Rejer	3.628	3.442
Laksefisk	1.379	1.374
Hummer	317	340
Blandet engros	1.671	1.500
Engros til hjemmemarked	7.906	9.061
I alt engros til konsum	**15.785**	**16.833**
Foder	2.237	3.806
Auktioner	314	357
Samlecentraler	233	150
I alt	**18.569**	**21.144**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten steg i engros-handlen

Den samlede bruttoindtægt for fiskeengroshandlen med konsumfisk var i 2005 på 16,8 mia. kr. Dette svarer til en stigning på 1,1 mia. kr. eller 7 % i forhold til 2004. Bruttoindtægten steg også for engroshandlen med fisk til foder fra 2,2 mia. kr. i 2004 til 3,8 mia. kr. i 2005. Også fiskeauktioner oplevede en fremgang i bruttoindtægten på 42 mio. kr., svarende til 13 %, mens samlecentralerne til gengæld oplevede et fald på 83 mio. kr., svarende til et fald på 36 %.

Ser man på udviklingen mellem 2004 og 2005 var der forskellige tendenser for underbrancherne. Bruttoindtægten i brancherne for salg af "Torske- og fladfisk", "Sild og makrel", "Hummer" samt "Engros til hjemmemarked" steg, mens brancherne "Rejer", "Laksefisk", "Blandet engros" og "Blandet handel", som også forarbejder laksefisk, faldt.

6.2.2. Driftsomkostninger

Definition af driftsomkostninger

Driftsomkostningerne udgøres af indkøb af handelsvarer til direkte videresalg (engrossalg), indkøb af andre råvarer, samt emballage, energi og andre ordinære omkostninger.

Driftsomkostninger for fiskeengroshandlen fordelt på de enkelte regnskabsposter er angivet i tabel 6.12. for de enkelte underbrancher.

Tabel 6.12. Totale driftsomkostninger (mio. kr.)

	Indkøb til direkte videresalg	Andre råvarer og emballage	Energi	Andre ordinære Udgifter
Torske- og fladfisk	740	31	1	66
Sild og makrel	147	9	1	24
Rejer	3.025	21	12	139
Laksefisk	1.176	34	1	61
Hummer	252	11	3	19
Blandet engros	1.293	23	3	70
Engros til hjemmemarked	7.153	898	14	363
I alt engros til konsum	**13.785**	**1.027**	**35**	**742**
Foder	1.276	1.747	55	280
Auktioner	206	9	1	63
Samlecentraler	116	5	0	14
I alt	**15.383**	**2.788**	**91**	**1.100**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Indkøb til direkte videresalg udgjorde 79 %

Driftsomkostninger var i 2005 fordelt således at indkøb til direkte videresalg udgjorde 15,4 mia. kr., svarende til 79 %, mens udgiften til andre råvarer og emballage udgjorde 2,8 mia. kr., svarende til 14 %. Posterne energi og andre ordinære udgifter udgjorde tilsammen kun 6 % af de samlede driftsomkostninger.

Udviklingen i de totale driftsomkostninger er angivet for de enkelte underbrancher i tabel 6.13.

Fra 2004 til 2005 steg driftsomkostningerne for de udvalgte underbrancher fra 17,0 til 19,4 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 14 %.

Stigende driftsomkostninger i engroshandlen

Driftsomkostningerne steg samlet set for underbrancherne i engroshandelen med 1,0 mia. kr. svarende til 7 %. Også for foderfirmaer og fiskeauktioner steg driftsomkostningerne, med henholdsvis 71 og 7 %, mens driftsomkostningerne faldt for samlecentralerne med 76 mio. kr., svarende til 36 % fra 2004 til 2005.

Tabel 6.13. Totale driftsomkostninger fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	731	838
Sild og makrel	87	181
Rejer	3.319	3.197
Laksefisk	1.297	1.272
Hummer	275	284
Blandet engros	1.541	1.388
Engros til hjemmemarked	7.321	8.429
I alt engros til konsum	**14.571**	**15.589**
Foder	1.963	3.357
Auktioner	260	279
Samlecentraler	212	136
I alt	**17.007**	**19.361**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

6.2.3. Indtjening

Fiskeengroshandlens indtjening er defineret som bruttoindtægten fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital). Indtjeningen belyser, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital. Indtjening for konsumindustrien og fiskemelsfabrikkerne er angivet i tabel 6.14.

Tabel 6.14. Indtjening fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	43	74
Sild og makrel	24	23
Rejer	308	245
Laksefisk	82	102
Hummer	42	56
Blandet engros	129	112
Engros til hjemmemarked	585	631
I alt engros til konsum	**1.215**	**1.244**
Foder	273	448
Auktioner	54	78
Samlecentraler	20	14
I alt	**1.563**	**1.783**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den totale indtjening for fiskeengroshandlen var på 1,8 mia. kr. i 2005, hvilket var 220 mio. kr. højere end i 2004, svarende til en stigning på 12 %.

Indtjeningen steg 29 mio. kr. i fiskeengroshandlen med konsumfisk

Indtjeningen for fiskeengroshandlen med konsumfisk var på 1,2 mia. kr., hvilket var 29 mio. kr. højere end i 2004. Engroshandel med fisk til foder og fiskeauktioner havde en stigning i indtjeningen på henholdsvis 175 og 24 mio. kr., svarende til 64 og 30 %, mens indtjeningen for samlecentralerne faldt med 6 mio. kr., svarende til 30 % fra 2004 til 2005.

6.2.4. Arbejdskraftaflønning

Definition af arbejdskraftaflønning

I fiskeengrossektorens arbejdskraftaflønning indgår omkostninger til lønninger, gager, pensioner og social sikring. Arbejdskraftaflønningen fremgår af tabel 6.15.

Tabel 6.15. Omkostninger til aflønning af arbejdskraft fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	27	44
Sild og makrel	18	20
Rejer	169	161
Laksefisk	56	45
Hummer	34	38
Blandet engros	79	62
Engros til hjemmemarked	390	436
I alt engros til konsum	**774**	**805**
Foder	144	284
Auktioner	37	39
Samlecentraler	16	10
I alt	**971**	**1.138**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Aflønning af arbejdskraften i fiskeengroshandlen med konsumfisk var på 0,8 mia. kr., hvilket var 31 mio. kr. højere end i 2004. Engroshandel med fisk til foder og fiskeauktioner havde også stigende udgifter til aflønning med henholdsvis 140 og 2 mio. kr. Aflønningen for samlecentralerne faldt til gengæld med 6 mio. kr.

Fra 2004 til 2005 steg aflønning af arbejdskraften med 167 mio. kr., svarende til 17 %.

6.2.5. Kapitalaflønning

Definition af kapitalaflønning

Indtjeningen med fradrag af aflønningen af arbejdskraft angiver, hvad der er tilbage til aflønning af kapitalapparatet. Kapitalaflønningen kan måles med og uden afskrivninger. Bruttooverskud er defineret som indtjening fradraget aflønning af arbejdskraft, hvor nettooverskud herudover er fradraget afskrivninger. Bruttooverskuddet angiver således, hvad der er tilbage til aflønning af kapital og afskrivninger, hvor nettooverskuddet alene angiver, hvad der er tilbage til kapitalaflønning.

Bruttooverskud

Bruttooverskuddet er vist i tabel 6.16.

Tabel 6.16. Bruttooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	16	30
Sild og makrel	6	3
Rejer	139	84
Laksefisk	26	57
Hummer	8	18
Blandet engros	50	50
Engros til hjemmemarked	195	195
I alt engros til konsum	**441**	**438**
Foder	129	164
Auktioner	17	39
Samlecentraler	5	4
I alt	**592**	**645**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Det samlede bruttooverskud udgjorde 645 mio. kr. for de udvalgte underbrancher, svarende til en stigning på 53 mio. kr. i forhold til 2004. Fiskeengroshandlen med konsumfisk oplevede et fald i bruttooverskuddet på 3 mio. kr. Engroshandel med fisk til foder og fiskeauktioner havde et stigende bruttooverskud på henholdsvis 35 og 22 mio. kr. Bruttooverskuddet for samlecentralerne faldt med 1 mio. kr.

Afskrivninger

Afskrivningerne er en post i Regnskabsstatistikken og omfatter afskrivninger og nedskrivninger af materielle og immaterielle aktiver.

Nettooverskud

Fradrages afskrivningerne fra bruttooverskuddet opnås nettooverskuddet, dvs. hvad der er tilbage alene til aflønning af kapitalen. Dette fremgår for konsumindustrien og fiskemelsfabrikkerne i tabel 6.17.

Tabel 6.17. Nettooverskud fordelt på brancher (mio. kr.)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	15	26
Sild og makrel	2	-1
Rejer	114	64
Laksefisk	18	48
Hummer	3	13
Blandet engros	42	40
Engros til hjemmemarked	151	146
I alt engros til konsum	**344**	**337**
Foder	66	80
Auktioner	13	35
Samlecentraler	4	3
I alt	**427**	**455**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Nettooverskud udgjorde 455 mio. kr. i 2005 for de udvalgte underbrancher, hvilket var en stigning i forhold til 2004 på 7 %. Fiskeengroshandel med konsumfisk oplevede et fald i nettooverskuddet på 7 mio. kr. Engroshandel med fisk til foder og fiskeauktioner havde et stigende nettooverskud på henholdsvis 14 og 22 mio. kr. Nettooverskuddet for samlecentralerne faldt med 1 mio. kr.

6.2.6. Rentabilitet

Definition af rentabilitet

Rentabiliteten vurderes ved at betragte nettooverskuddet i forhold til kapitalapparatets størrelse. Kapitalapparatet omfatter alle anlægsaktiver.

Rentabiliteten er vist i tabel 6.18.

Tabel 6.18. Rentabilitet fordelt på brancher (%)

	2004	2005
Torske- og fladfisk	135	85
Sild og makrel	6	-3
Rejer	13	7
Laksefisk	16	63
Hummer	5	22
Blandet engros	49	42
Engros til hjemmemarked	39	29
I alt engros til konsum	**22**	**19**
Foder	8	5
Auktioner	40	98
Samlecentraler	29	26
I alt	**17**	**14**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Rentabilitet på mindst 7 % nødvendig

Den beregnede indikator for rentabiliteten i engrossektoren kan anvendes til vurdering af den økonomiske situation i sektoren. I vurderingen anses en alternativ forrentning på 7 % p.a. at være rimelig på lang sigt, baseret på det generelle renteniveau. Rentabiliteten i engrossektoren skal således være større end 7 %, såfremt der skal være interesse for at investere i engrossektoren frem for andre sektorer. Og kun derved kan en konsolidering og fornyelse sikres.

Rentabilitet i engrossektoren på 14 %

Rentabiliteten for de udvalgte brancher var på 14 % i 2005, hvilket var et fald på 3 %-point i forhold til 2004. Rentabiliteten for underbrancherne "Sild og makrel" samt "Engroshandel med fisk til foder" er de eneste underbrancher, hvor rentabiliteten ligge under de 7 % som beskrevet ovenfor. For de øvrige underbrancher er der en forholdsvis høj rentabilitet, hvilket kan skyldes at kapitalapparatet i engrossektoren er lille sammenlignet med fiskeindustrien. Tallene vedrørende rentabiliteten i de enkelte underbrancher i engrossektoren bør derfor tolkes med en vis forsigtighed.

6.3. Konklusion

På grundlag af ovenstående kan det konkluderes at:

- Den danske fiskeengroshandel omfatter 317 firmaer med en bruttoindtægt på 21,1 mia. kr. i 2005. Indtjeningen var på 1,8 mia. kr., hvilket gav en rentabilitet på 14 %.

- Beskæftigelsen i fiskeengroshandlen var på 3.169 beskæftigede, hvilket er på nogenlunde samme niveau som i det primære fiskeri.

- Handlen med fisk er forholdsvis specialiseret, da fiskeengrosbranchen og fiskeindustrien står for 85 % af den danske eksport af fisk og fiskeprodukter. 2/3 dele af denne handel er med konsumfisk.

- Antallet af firmaer som primært opererer på det danske hjemmemarked udgør 3/4, mens den sidste ¼ primært importerer og eksporterer.

- Underbranchen "Hjemmemarkedsfirmaer" er den største med 1.267 beskæftigede og en omsætning på 9,1 mia. kr. efterfulgt af brancherne "Fisk til foder" med 651 beskæftigede og en omsætning på 3,8 mia. kr. samt "Rejer" med 537 beskæftigede og en omsætning på 3,4 mia. kr.

- Rentabiliteten var størst i underbrancherne "Torske- og fladfisk" (85 %), "Laksefisk" (63 %) og "Blandet engros" (42 %).

- Rentabiliteten for underbrancherne "Sild og makrel" samt "Engroshandel med fisk til foder" er de eneste underbrancher, hvor rentabiliteten ligge under de 7 %, som anses for en rimelig forrentning.

Bilagstabel 1.1. Danske kvoter fra 2005 til 2008 (tons)

	Fangstområde	2005	2006	2007	2008
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	11.403			
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	7.340	7.040	7.920	5.385
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	118.475	54.819	43.257	23.690
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	18.019	18.050	18.050	7.600
Brisling	Den Engelske Kanal	2.496	1.997	1.997	1.597
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	232.669	142.064	155.290	160.116
	Skagerrak og Kattegat[1)]	34.504	34.843	34.843	34.843
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	59.741	43.056	43.788	48.633
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	11.109	10.884	13.384	15.236
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	3.227	1.484	8.654	25.256
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	0	93.913	0	36.466
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	4.750	4.750	4.750	4.750
Tobis[1)]	Nordsøen og Norskehavet (EU)	618.767	259.989	148.943	148.792
	Nordsøen (norsk)	9.500	0	19.029	19.000
Industrifisk i alt		1.132.000	672.889	499.905	531.364
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	85	85	78	62
	Nordsøen (norsk)	182	191	191	165
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	20	20	17	14
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2	9	8	6
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	10	10	9	6
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	1.524	1.724	1.925	1.300
	NAFO-farvande ved Grønland	4.000	4.000	4.000	4.000
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	3.700	3.700	2.960	2.960
	Nordsøen (norsk)	900	892	900	500
	Skagerrak og Kattegat	3.717	3.737	4.033	4.033
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	4	4	4	4
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	1.180	1.180	1.180	1.180
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	10	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	600	828	884	884
	Nordsøen (norsk)	1.361	1.398	1.269	1.241
Hellefisk	Nordsøen (norsk)	10	8	6	6
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	2.518	1.287	1.576	788
	Skagerrak og Kattegat	651	814	1.326	232

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2005	2006	2007	2008
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.764	1.602	1.752	1.927
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.375	1.554	1.523	1.368
	Nordsøen (norsk)	989	1.192	1.230	1.183
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	3.454	4.144	4.063	3.790
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	1.601	1.423	3.345	1.920
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	3.054	2.453	2.690	2.126
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	866	928	1.153	1.096
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	1.171	1.327	1.575	1.497
Laks (stk.)	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93.512	93.512	88.836	75.511
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	10	10	10	10
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	19	19	15	13
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	387	387	313	286
	Nordsøen (norsk)	838	839	817	748
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	92	85	81	64
Makrel[2)]	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	2.763	2.908	3.290	3.001
	Norsk farvand nord for 62°N	8.500	9.000	10.200	9.300
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	12.175	12.317	11.509	12.953
Mørksej	Farvandene ved Færøerne (færøsk)		36		
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	7.923	7.598	7.391	6.503
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	111	93	77	57
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	693	427	707	884
Rødspætte	Kattegat	1.691	1.719	2.063	2.131
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	11.823	11.989	9.403	9.805
	Skagerrak	5.963	6.150	6.241	7.508
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	2.697	2.698	2.968	2.293
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	935	921	921	1.013

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2005	2006	2007	2008
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	29.313	18.721	23.450	33.259
	Nordlig og central Nordsø	95.312	82.527	64.825	29.561
	Skagerrak og Kattegat	39.995	34.033	28.607	22.047
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	7.448	7.715	8.961	7.245
	Østlig Østersø (25/32)	1.138	555	1.270	1.858
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2	2	2	2
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	1.698	2.687	1.184	946
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	21	8	14	11
Torsk	Kattegat	615	544	451	415
	Nordsøen og Norskehavet	6.310	5.045	3.484	3.954
	Skagerrak	3.128	2.621	2.261	2.544
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	13.238	14.717	13.713	9.535
	Østlig Østersø (25/32)	6.327	8.915	7.222	8.019
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	903	841	702	514
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	803	809	837	788
Andre arter	Nordsøen (norsk)	3.460	3.420	3.380	2.600
Konsumfisk i alt[3)]		301.500	275.287	254.466	212.495
I alt[3)]		1.433.500	948.176	754.371	743.859

Anm.: Der anvendes for 2005 de kendte kvoter pr.23. januar 2007, for 2006 de kendte kvoter pr. 31. januar 2008, for 2007 de kendte kvoter pr. 6. marts 2008 og for 2008 de kendte kvoter pr. 9. marts 2008.

Noter: [1)] Kvoten for tobis vil blive fastlagt i løbet af 2008 på grundlag af et monitoreringsfiskeri. I de gennemførte beregninger antages fangsten af tobis i 2008 at være på niveau med fangsten i 2007.

[2)] Det er muligt, at overføre makrelkvoterne mellem de respektive farvande inden for visse grænser.

[3)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 1.2. Kvoteudnyttelse fra 2005 til 2007 og forventet udnyttelse i 2008 (%)

Art	Fangstområde	2005	2006	2007	Forventet i 2008
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	87	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	100	84	86	100
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	11	90	94	100
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	44	15	27	65
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	102	87	56	82
	Skagerrak og Kattegat	113	49	42	68
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	90	98	90	93
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	89	77	56	74
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	101	14	0	38
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	0	43	0	43
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	0	0	0	0
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	25	99	100	100
	Nordsøen (norsk)	43	0	100	100
Industrifisk i alt		47	81	74	76
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)	8	5	4	5
	Nordsøen (norsk)	65	80	48	56
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	13	8	4	5
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)	14	3	1	6
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	13	52	5	23
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	51	71	57	85
	NAFO-farvande	92	91	85	89
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	0
	Nordsøen (norsk)	53	23	10	18
	Skagerrak og Kattegat	67	76	57	57
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	28	69	39	39
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	2	0	0	0
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	54	47	22	41
	Nordsøen (norsk)	95	86	74	76
Hellefisk	Norskehavet (norsk zone)	0	2	0	0

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2005	2006	2007	Forventet i 2008
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	2	20	5	10
	Skagerrak og Kattegat	8	7	4	23
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	71	67	44	60
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	67	51	56
	Nordsøen (norsk)	106	83	52	54
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	86	60	72	77
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	80	53	19	51
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	20	42	40	50
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	78	75	34	62
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	25	18	20	21
Laks	Øresund, Bælthavet og Østersøen	43	33	15	30
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	0	0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	21	15	14	17
	Nordsøen (norsk)	80	75	49	68
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	97	97	100	100
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)[2)]	0	0	0	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[2)]	112	114	115	99
	Norskehavet (norsk)[2)]	0	0	0	0
Mørksej	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	96	0	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	95	98	74	84
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	40	34	25	34
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	64	80	40	62
Rødspætte	Kattegat	65	79	58	56
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	96	99	86	94
	Skagerrak	76	103	88	73
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	52	59	67	87
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	65	61	63	57

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2005	2006	2007	Forventet i 2008
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	93	99	98	96
	Nordlig og central Nordsø	97	98	99	98
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Skagerrak og Kattegat	97	97	98	98
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	97	89	64	83
	Østlig Østersø (25/32)	6	25	1	11
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1	0	0	0
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	52	101	0	51
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	15	45	16	25
Torsk	Kattegat	96	106	87	96
	Nordsøen og Norskehavet	100	101	98	100
	Skagerrak	97	96	99	97
	Øresund, Bælthavet og vestlig Østersø (22/24)	101	88	89	100
	Østlig Østersø (25/32)	90	95	85	90
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	92	69	59	73
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	101	96	68	89
Andre arter	Nordsøen (norsk)	61	64	62	62
Konsumfisk i alt[3)]		90	91	84	86
I alt[3)]		56	84	77	79

Noter: [1)] Idet kvoten for tobis er fastsat som værende på niveau med fangsterne i 2008, forventes der en udnyttelse på 100%.
[2)] Det er muligt, at overføre makrelkvoterne mellem de respektive farvande inden for visse grænser.
[3)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 2.1. Anvendte fartøjsgrupper i Fiskeriets Økonomi 2008

Længde	Redskabstype/fiskeri
<12m	Garn/krog
	Jolle/ruse
	Snur/garn/trawl
	Trawl
	Alle redskaber
≥12m - <15m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥15m - <18m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥18m - <24m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥24m - <40m	Bomtrawl
	Snur/garn/trawl
	Trawl industri
	Trawl konsum
	Trawl blandet
	Alle redskaber
≥40m	Not
	Trawl industri
	Trawl blandet
	Alle redskaber
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri
	Muslingefiskeri
	Østersfiskeri
	Grønlandsk rejefiskeri
	Andet
	Alle specialfiskerier
I alt	

Bilagstabel 2.2. Antal fartøjer fordelt på fartøjsgrupper og på økonomiske størrelsesklasser ultimo 2007

Længde	Redskabstype/fiskeri	Registrerede fiskerfartøjer	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr. ≥FOI's minimumsgrænse	<FOI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	I alt
<12m	Garn/krog	764	105	180	190	289	659
	Jolle/ruse	1.048	418	42	139	449	630
	Snur/garn/trawl	139	18	47	48	26	121
	Trawl	28		13	9	6	28
	Alle redskaber	1.979	541	282	386	770	1.438
≥12m - <15m	Garn/krog	57	6	44	3	4	51
	Snur/garn/trawl	41	5	31	4	1	36
	Snurrevod	12		11		1	12
	Trawl	105	8	87	8	2	97
	Alle redskaber	215	19	173	15	8	196
≥15m - <18m	Garn/krog	25	12	13			13
	Snur/garn/trawl	13	2	10	1		11
	Snurrevod	15	4	10		1	11
	Trawl	71	8	61	1	1	63
	Alle redskaber	124	26	94	2	2	98
≥18m - <24m	Garn/krog	11	1	8		2	10
	Snur/garn/trawl	3		3			3
	Snurrevod	21	2	19			19
	Trawl	68	8	59	1		60
	Alle redskaber	103	11	89	1	2	92
≥24m - <40m	Bomtrawl	6	3	3			3
	Snur/garn/trawl	6	1	5			5
	Trawl industri	18	12	6			6
	Trawl konsum	18		18			18
	Trawl blandet	31		31			31
	Alle redskaber	79	16	63			63
≥40m	Not	6		6			6
	Trawl industri	12		12			12
	Trawl blandet	17		17			17
	Alle redskaber	35		35			35
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	27		27			27
	Muslingefiskeri	65	5	59	1		60
	Østersfiskeri	48	2	23	15	8	46
	Grønlandsk rejefiskeri	1		1			1
	Andet	292	260		5	27	32
	Alle specialfiskerier	433	267	110	21	35	166
I alt		2.968	880	846	425	817	2.088

Bilagstabel 3.1. Total fangstmængde for alle fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2005-2007	2007	Forventet i 2008
<12m	Garn/krog	8.627	7.558	7.524
	Jolle/ruse	2.774	2.378	2.413
	Snur/garn/trawl	2.954	2.772	2.829
	Trawl	3.533	2.269	1.811
	Alle redskaber	17.889	14.977	14.577
≥12m - <15m	Garn/krog	3.954	2.666	2.877
	Snur/garn/trawl	5.052	3.781	4.624
	Snurrevod	1.448	1.196	1.364
	Trawl	24.852	19.234	22.051
	Alle redskaber	35.306	26.878	30.916
≥15m - <18m	Garn/krog	2.432	1.304	1.664
	Snur/garn/trawl	5.305	3.603	4.080
	Snurrevod	1.821	1.388	1.552
	Trawl	31.028	22.148	25.789
	Alle redskaber	40.587	28.444	33.085
≥18m - <24m	Garn/krog	1.841	1.213	1.478
	Snur/garn/trawl	1.028	771	868
	Snurrevod	3.846	3.605	3.893
	Trawl	55.037	40.564	49.965
	Alle redskaber	61.752	46.153	56.204
≥24m - <40m	Bomtrawl	3.460	2.683	3.099
	Snur/garn/trawl	5.291	5.515	5.209
	Trawl industri	124.758	75.373	91.903
	Trawl konsum	28.826	18.933	20.611
	Trawl blandet	28.142	17.037	17.828
	Alle redskaber	190.478	119.540	138.650
≥40m	Not	101.706	103.945	90.772
	Trawl industri	124.634	106.069	116.478
	Trawl blandet	153.706	129.307	129.024
	Alle redskaber	380.047	339.321	336.275
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	4.164	3.974	4.149
	Muslingefiskeri	59.773	58.143	61.690
	Østersfiskeri	245	348	259
	Grønlandsk rejefiskeri	4.607	4.489	4.672
	Andet	18	16	14
	Alle specialfiskerier	68.807	66.970	70.785
Ophørte fartøjer[1)]		15.804	11.238	.
I alt		810.669	653.522	680.492

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.
Noter: [1)] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden inden for det aktuelle år.

Bilagstabel 3.2. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2005-2007	2007	Forventet i 2008
<12m	Garn/krog	7.004	5.958	6.128
	Jolle/ruse	1.641	1.337	1.523
	Snur/garn/trawl	2.628	2.412	2.510
	Trawl	3.467	2.195	1.746
	Alle redskaber	14.740	11.902	11.907
≥12m - <15m	Garn/krog	3.939	2.631	2.856
	Snur/garn/trawl	5.004	3.750	4.588
	Snurrevod	1.448	1.196	1.363
	Trawl	24.724	18.995	21.825
	Alle redskaber	35.115	26.571	30.633
≥15m - <18m	Garn/krog	2.425	1.304	1.663
	Snur/garn/trawl	5.289	3.585	4.065
	Snurrevod	1.812	1.388	1.549
	Trawl	30.991	22.139	25.773
	Alle redskaber	40.517	28.416	33.050
≥18m - <24m	Garn/krog	1.841	1.213	1.478
	Snur/garn/trawl	1.028	771	868
	Snurrevod	3.845	3.605	3.893
	Trawl	55.033	40.552	49.956
	Alle redskaber	61.747	46.140	56.194
≥24m - <40m	Bomtrawl	3.460	2.683	3.099
	Snur/garn/trawl	5.291	5.515	5.209
	Trawl industri	124.683	75.373	91.903
	Trawl konsum	28.826	18.933	20.611
	Trawl blandet	28.142	17.037	17.828
	Alle redskaber	190.403	119.540	138.650
≥40m	Not	101.706	103.945	90.772
	Trawl industri	153.706	129.307	129.024
	Trawl blandet	124.528	106.069	116.478
	Alle redskaber	379.940	339.321	336.275
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	4.150	3.974	4.135
	Muslingefiskeri	59.746	58.099	61.664
	Østersfiskeri	205	302	218
	Grønlandsk rejefiskeri	4.607	4.489	4.672
	Alle specialfiskerier	68.708	66.864	70.689
I alt		791.169	638.755	677.398

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 4,5 kg.

Bilagstabel 3.3. Priser på arter i 2007 og forventede priser i 2008 (kr. pr. kg.)

	2007	--- Forventet i 2008 --- Scenario 1	Scenario 2		2007	--- Forventet i 2008 --- Scenario 1	Scenario 2
Aborre	15,96	15,83	15,35	Laks	165,28	165,23	156,97
Almindelig hummer	162,35	159,69	151,70	Lange	11,71	11,72	11,13
Ansjos	1,42	1,39	1,18	Lyssej	19,09	19,72	18,74
Almindelig reje	47,77	50,43	50,43	Makrel	7,42	7,42	7,79
Bars	43,98	44,92	52,11	Multe	44,35	43,28	34,19
Blåhvilling	1,30	1,29	1,10	Molboøsters	10,00	10,00	12,00
Blåhaj	16,22	15,71	15,87	Mørksej	6,77	6,74	6,40
Blanke Ål	68,76	68,81	66,75	Mulle	40,32	36,92	42,45
Blåmusling	1,59	1,59	1,35	Østers	40,55	40,55	37,31
Brasen	3,96	3,96	3,96	Ørred	18,53	18,95	18,01
Brosme	10,58	10,70	10,16	Pighvarre	60,42	59,28	65,21
Brisling	1,15	1,15	0,97	Pighvarre og slet-hvarre	68,07	67,98	74,78
Blæksprutte	37,57	36,76	29,78	Pighaj	13,70	13,70	13,29
Byrkelange	21,08	23,34	22,18	Sardin*	0,39	0,39	0,33
Jomfruhummer	73,20	73,14	69,48	Regnbueørred*	31,60	31,60	30,02
Dybvandsrejer	17,82	17,76	17,76	Stor rødfisk	19,56	30,06	21,94
Stor fjæsing	2,03	2,03	2,03	Lille rødfisk	15,38	19,25	20,02
Gedde	16,76	14,27	15,13	Rævehaj*	55,10	55,11	55,11
Gråhaj	11,27	11,80	14,28	Rokke	26,69	25,58	18,67
Glashvarre	7,64	7,46	7,09	Rødspætte	13,84	13,86	13,17
Gule ål	56,29	56,33	52,95	Rødtunge	40,91	40,41	38,39
Grønlandske rejer	14,21	14,21	14,21	Rødtng. og skræisg.	32,64	32,99	31,34
Guldlaks*	3,02	3,03	2,57	Sandart	50,66	50,33	50,83
Havkat	29,99	30,06	28,56	Sildehaj	30,99	31,58	30,00
Havmus	5,82	5,03	4,38	Sild	2,51	2,51	2,38
Havtaske	39,51	39,62	37,64	Skade	6,36	8,46	8,46
Havbrasen	44,67	46,50	46,50	Skade og rokke	10,27	10,74	12,13
Hellefisk	60,65	61,14	67,26	Skærising	29,04	28,95	27,50
Helleflynder	61,49	62,11	68,32	Skalle	1,54	1,75	2,12
Helt	28,26	27,20	18,50	Skolæst	6,79	6,63	6,63
Hestemakrel	1,53	1,57	1,33	Skrubbe	4,11	4,01	3,81
Hjertemusling	3,14	3,14	5,19	Skægtorsk	6,51	5,35	5,09
Hornfisk	5,54	5,56	5,06	Slethvarre	39,55	39,53	43,48
Hesterejer	22,96	22,95	22,95	Smelt	18,91	18,92	17,41
Håising	3,31	3,22	4,09	Snegl	3,30	1,93	3,17
Hvilling	5,27	5,79	5,50	Sperling	1,22	1,23	1,05
Ising	7,52	7,46	7,09	Søpindsvin	5,07	4,93	4,68
Ising og skrubbe	7,56	7,31	6,94	Småplettet rødhaj	2,03	2,03	2,61
Kulmule	21,23	22,93	21,79	Stavsild	3,02	3,02	2,64
Kammusling	11,61	11,27	7,21	Stenbider	4,65	4,61	6,31
Knurhane	9,41	9,96	8,46	Søstjerne*	4,61	4,60	4,60
Konksnegl	3,13	3,13	3,13	Suder	49,00	51,80	51,80
Rød knurhane	13,84	12,87	14,15	Sværdfisk*	40,00	40,00	40,00
Krabbe	24,16	24,31	21,15	Taskekrabbe	16,53	18,73	19,10
Karpe	10,00	10,00	10,00	Tobis	1,22	1,22	1,04
Karusse*	20,00	20,00	20,00	Troldkrabbe	3,25	3,42	3,11
Kulso	22,98	23,27	28,39	Tunge	89,84	90,07	99,08
Kuller	10,99	10,86	10,32	Torsk	17,36	17,48	15,73
Kvabbe	24,70	24,22	22,28	Trugmusling	6,38	6,38	6,38

Anm.: For arter markeret med * er prisen lig den gennemsnitlige pris fra 2005-2007.

Bilagstabel 3.4. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2005-2007	2007	----- Forventet i 2008[1] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	155.185	144.554	149.685	143.000
	Jolle/ruse	58.778	55.823	59.487	56.646
	Snur/garn/trawl	39.054	39.572	41.168	39.466
	Trawl	14.319	12.855	11.381	10.747
	Alle redskaber	267.336	252.804	261.721	249.859
≥12m - <15m	Garn/krog	69.956	58.703	63.877	61.530
	Snur/garn/trawl	43.686	38.450	43.023	40.417
	Snurrevod	22.448	19.729	22.011	20.638
	Trawl	144.674	139.050	147.889	137.490
	Alle redskaber	280.764	255.932	276.800	260.076
≥15m - <18m	Garn/krog	57.580	36.915	46.058	45.878
	Snur/garn/trawl	25.392	29.038	30.234	27.865
	Snurrevod	26.770	21.364	23.491	22.058
	Trawl	172.130	168.595	180.189	168.571
	Alle redskaber	281.872	255.912	279.972	264.372
≥18m - <24m	Garn/krog	45.042	31.267	38.227	37.925
	Snur/garn/trawl	20.799	17.382	19.055	17.883
	Snurrevod	62.502	63.207	67.363	63.289
	Trawl	283.080	272.212	297.333	277.420
	Alle redskaber	411.424	384.067	421.977	396.516
≥24m - <40m	Bomtrawl	58.847	48.027	55.550	53.897
	Snur/garn/trawl	48.035	42.546	47.034	44.574
	Trawl industri	48.899	40.399	107.438	91.446
	Trawl konsum	128.710	88.780	315.316	295.885
	Trawl blandet	321.230	291.282	40.174	36.724
	Alle redskaber	605.722	511.034	565.511	522.526
≥40m	Not	317.434	279.966	244.818	237.817
	Trawl industri	323.301	295.070	148.345	126.376
	Trawl blandet	135.121	123.783	260.624	246.663
	Alle redskaber	775.855	698.819	653.786	610.856
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	611	621	94.936	94.931
	Muslingefiskeri	63.313	63.777	124.080	108.729
	Østersfiskeri	82.383	91.255	9.968	9.190
	Grønlandsk rejefiskeri	101.222	119.579	66.384	66.384
	Andet	8.939	13.625	573	552
	Alle specialfiskerier	256.469	288.857	295.940	279.786
Ophørte fartøjer[2]		56.148	72.471	.	.
I alt		2.935.590	2.719.896	2.755.709	2.583.991

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Noter: [1] Der var i 2007 ingen efterbetalinger i industrifiskeriet.
[2] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden inden for det aktuelle år.

Bilagstabel 3.5. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2005-2007	2007	----- Forventet i 2008[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	128.109	116.184	122.877	117.325
	Jolle/ruse	37.029	33.544	37.719	36.051
	Snur/garn/trawl	32.906	32.663	34.776	33.274
	Trawl	13.144	11.566	10.187	9.605
	Alle redskaber	211.189	193.957	205.560	196.255
≥12m - <15m	Garn/krog	69.608	58.014	63.468	61.145
	Snur/garn/trawl	43.029	37.884	42.434	39.853
	Snurrevod	22.429	19.705	21.986	20.612
	Trawl	143.658	137.676	146.671	136.377
	Alle redskaber	278.724	253.278	274.559	257.986
≥15m - <18m	Garn/krog	57.459	36.915	46.049	45.869
	Snur/garn/trawl	25.224	28.822	30.053	27.701
	Snurrevod	26.686	21.359	23.474	22.042
	Trawl	171.836	168.430	180.018	168.409
	Alle redskaber	281.204	255.526	279.594	264.021
≥18m - <24m	Garn/krog	45.040	31.262	38.225	37.923
	Snur/garn/trawl	20.799	17.382	19.055	17.883
	Snurrevod	62.492	63.207	67.363	63.288
	Trawl	283.036	272.077	297.224	277.322
	Alle redskaber	411.366	383.928	421.866	396.416
≥24m - <40m	Bomtrawl	58.847	48.027	55.550	53.897
	Snur/garn/trawl	48.035	42.546	47.034	44.574
	Trawl industri	48.891	40.399	107.438	91.446
	Trawl konsum	128.647	88.780	315.316	295.885
	Trawl blandet	321.230	291.282	40.174	36.724
	Alle redskaber	605.651	511.034	565.511	522.526
≥40m	Not	317.434	279.966	244.818	237.817
	Trawl industri	323.301	295.070	148.345	126.376
	Trawl blandet	135.052	123.783	260.624	246.663
	Alle redskaber	775.786	698.819	653.786	610.856
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	82.332	91.255	94.885	94.883
	Muslingefiskeri	101.161	119.422	124.019	108.652
	Østersfiskeri	7.491	11.820	8.352	7.699
	Grønlandsk rejefiskeri	63.313	63.777	66.384	66.384
	Alle specialfiskerier	254.298	286.274	293.639	277.618
I alt		2.818.218	2.582.816	2.694.515	2.525.678

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Noter: [1)] Der var i 2007 ingen efterbetalinger i industrifiskeriet.

Bilagstabel 3.6. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2005-2007	2007	----- Forventet i 2008[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	571	645	683	652
	Jolle/ruse	650	799	898	858
	Snur/garn/trawl	598	695	740	708
	Trawl	773	890	784	739
	Alle redskaber	598	688	729	696
≥12m - <15m	Garn/krog	1.187	1.318	1.442	1.390
	Snur/garn/trawl	1.058	1.222	1.369	1.286
	Snurrevod	1.641	1.791	1.999	1.874
	Trawl	1.364	1.582	1.686	1.568
	Alle redskaber	1.277	1.464	1.587	1.491
≥15m - <18m	Garn/krog	2.394	2.840	3.542	3.528
	Snur/garn/trawl	2.226	2.882	3.005	2.770
	Snurrevod	1.819	2.136	2.347	2.204
	Trawl	2.365	2.761	2.951	2.761
	Alle redskaber	2.292	2.718	2.974	2.809
≥18m - <24m	Garn/krog	3.296	3.908	4.778	4.740
	Snur/garn/trawl	4.800	5.794	6.352	5.961
	Snurrevod	2.884	3.327	3.545	3.331
	Trawl	3.724	4.611	5.038	4.700
	Alle redskaber	3.556	4.314	4.740	4.454
≥24m - <40m	Bomtrawl	10.385	16.009	18.517	17.966
	Snur/garn/trawl	7.585	8.509	9.407	8.915
	Trawl industri	5.215	4.932	5.969	5.080
	Trawl konsum	7.413	9.396	10.171	9.545
	Trawl blandet	6.377	6.733	6.696	6.121
	Alle redskaber	6.909	8.112	8.976	8.294
≥40m	Not	45.348	46.661	40.803	39.636
	Trawl industri	8.268	7.281	8.726	7.434
	Trawl blandet	24.248	24.589	21.719	20.555
	Alle redskaber	21.158	19.966	18.680	17.453
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.087	3.380	3.514	3.514
	Muslingefiskeri	1.705	2.024	2.102	1.842
	Østersfiskeri	441	514	363	335
	Grønlandsk rejefiskeri	63.313	63.777	66.384	66.384
	Alle specialfiskerier	2.445	2.602	2.669	2.524
I alt		2.714	3.053	3.185	2.985

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 13. marts 2008.
Noter: [1)] Der var i 2007 ingen efterbetalinger i industrifiskeriet.

Bilagstabel 3.7. Gennemsnitlige omkostninger for kommercielt aktive fartøjer for udvalgte omkostningsgrupper (1.000 kr.)

		Brændstof			Salg				Vedligeholdelse		
			Forventet i			Forventet i	Forventet i 2008			Forventet i	
Længde	Redskabstype/fiskeri	2006	2007	2008	2006	2007	Scenario 1	Scenario 2	2006	2007	2008
<12m	Garn/krog	38	41	49	70	71	76	73	74	77	79
	Jolle/ruse	16	20	25	21	41	40	38	82	81	84
	Trawl	82	82	103	22	65	50	47	66	75	86
	Alle redskaber	36	39	48	57	66	68	65	75	77	80
≥12m - <15m	Garn/krog	107	100	126	164	144	151	145	165	119	137
	Trawl	204	211	262	137	161	174	162	154	147	154
	Alle redskaber	168	173	216	147	155	166	156	158	137	148
≥15m - <18m	Garn/krog	128	142	184	271	308	380	378	245	251	263
	Snurrevod	109	115	144	181	225	241	226	171	195	198
	Trawl	304	326	404	237	272	275	257	223	217	221
	Alle redskaber	236	273	339	238	272	287	272	221	220	225
≥18m - <24m	Garn/krog	230	232	301	306	381	468	464	419	342	392
	Snurrevod	197	183	230	345	366	387	363	301	270	275
	Trawl	639	631	791	370	466	503	469	376	350	358
	Alle redskaber	494	495	621	356	436	474	445	368	331	343
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.326	4.285	5.483	1.551	1.733	2.007	1.947	1.401	1.199	1.228
	Trawl industri	1.391	1.319	1.627	632	522	594	505	656	569	571
	Trawl konsum	1.915	1.652	2.125	816	943	1.009	947	916	818	854
	Trawl blandet	1.204	1.413	1.804	468	664	643	588	672	722	754
	Alle redskaber	1.902	1.660	2.111	792	824	894	824	862	750	775
≥40m	Not	5.881	5.256	6.858	1.300	1.153	985	957	3.205	3.410	3.517
	Trawl industri	1.734	1.793	2.124	982	849	960	818	1.131	962	979
	Trawl blandet	2.898	3.217	4.178	1.106	1.551	1.251	1.184	2.845	2.379	2.519
	Alle redskaber	2.960	2.875	3.640	1.088	1.141	1.064	967	2.153	1.867	1.942
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	315	350	437	74	105	107	107	189	232	226
	Muslingefiskeri	73	91	109	31	39	45	40	106	155	138
	Alle specialfiskerier	148	172	212	44	60	65	61	131	179	166
I alt		434	432	545	238	264	276	257	301	290	299

Bilagstabel 3.8. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007	Forventet i 2008
<12m	Garn/krog	8.551	9.143	7.297	8.843
	Jolle/ruse	1.075	1.020	829	1.052
	Trawl	1.413	1.391	1.069	1.342
	Alle redskaber	11.039	11.555	9.195	11.236
≥12m - <15m	Garn/krog	5.649	6.734	4.399	5.546
	Trawl	21.667	21.450	18.322	22.787
	Alle redskaber	27.316	28.184	22.721	28.333
≥15m - <18m	Garn/krog	3.731	3.595	1.851	2.386
	Snurrevod	1.778	1.740	1.149	1.441
	Trawl	23.255	22.779	19.910	24.664
	Alle redskaber	28.764	28.114	22.910	28.491
≥18m - <24m	Garn/krog	3.334	3.687	1.853	2.410
	Snurrevod	3.869	4.325	3.474	4.368
	Trawl	48.757	47.260	37.237	46.669
	Alle redskaber	55.960	55.272	42.564	53.447
≥24m - <40m	Bomtrawl	27.193	30.283	12.854	16.449
	Trawl industri	34.974	30.604	23.738	29.290
	Trawl konsum	70.801	88.068	51.208	65.880
	Trawl blandet	14.314	10.836	8.476	10.826
	Alle redskaber	147.282	159.791	96.276	122.445
≥40m	Not	36.229	41.164	31.534	41.146
	Trawl industri	25.069	27.743	30.481	36.101
	Trawl blandet	41.692	37.670	38.610	50.137
	Alle redskaber	102.990	106.578	100.624	127.385
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	7.989	8.511	9.441	11.809
	Muslingefiskeri	4.629	4.363	5.351	6.440
	Alle specialfiskerier	12.618	12.874	14.791	18.249
I alt		385.969	402.368	309.081	389.587

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.9. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007	------ Forventet i 2008 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	60.117	63.992	48.288	51.830	51.211
	Jolle/ruse	11.918	11.337	9.006	9.400	9.326
	Trawl	4.975	4.285	3.796	4.056	4.019
	Alle redskaber	77.009	79.615	61.090	65.287	64.556
≥12m - <15m	Garn/krog	29.395	35.746	21.408	24.066	23.823
	Trawl	68.351	66.506	56.977	63.759	62.695
	Alle redskaber	97.746	102.252	78.385	87.825	86.518
≥15m - <18m	Garn/krog	25.588	24.273	12.321	13.955	13.936
	Snurrevod	11.086	9.916	7.112	7.631	7.484
	Trawl	72.878	72.995	62.144	67.835	66.754
	Alle redskaber	109.552	107.183	81.577	89.421	88.173
≥18m - <24m	Garn/krog	17.438	19.514	9.636	11.416	11.387
	Snurrevod	22.686	24.589	20.797	22.292	21.848
	Trawl	133.360	125.576	103.696	116.567	114.579
	Alle redskaber	173.484	169.679	134.129	150.276	147.814
≥24m - <40m	Bomtrawl	50.886	58.177	24.507	29.153	28.974
	Trawl industri	91.879	74.998	57.088	63.777	62.186
	Trawl konsum	165.970	196.137	122.390	141.342	139.414
	Trawl blandet	36.034	25.782	20.162	22.679	22.347
	Alle redskaber	344.769	355.094	224.147	256.951	252.922
≥40m	Not	98.287	100.857	81.168	92.265	92.096
	Trawl industri	71.557	79.049	80.904	88.932	86.516
	Trawl blandet	117.199	106.181	106.099	116.628	115.824
	Alle redskaber	287.043	286.087	268.171	297.825	294.436
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	22.115	22.171	25.117	27.706	27.706
	Muslingefiskeri	25.078	22.169	26.905	27.540	27.208
	Alle specialfiskerier	47.193	44.340	52.022	55.246	54.914
I alt		1.136.795	1.144.249	899.522	1.002.830	989.333

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.10. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007	------ Forventet i 2008 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	69.436	73.986	67.897	71.047	66.115
	Jolle/ruse	26.365	27.685	24.538	28.319	26.725
	Trawl	8.536	9.946	7.770	6.131	5.586
	Alle redskaber	104.336	111.617	100.204	105.497	98.425
≥12m - <15m	Garn/krog	42.932	37.610	36.606	39.402	37.322
	Trawl	70.960	82.707	80.699	82.912	73.681
	Alle redskaber	113.892	120.317	117.304	122.314	111.003
≥15m - <18m	Garn/krog	42.577	38.932	24.593	32.094	31.934
	Snurrevod	17.754	19.232	14.247	15.843	14.558
	Trawl	93.676	107.760	106.286	112.182	101.655
	Alle redskaber	154.007	165.924	145.127	160.120	148.147
≥18m - <24m	Garn/krog	32.021	34.537	21.625	26.809	26.536
	Snurrevod	37.195	41.713	42.410	45.070	41.440
	Trawl	152.556	161.447	168.381	180.657	162.743
	Alle redskaber	221.772	237.698	232.417	252.536	230.720
≥24m - <40m	Bomtrawl	13.801	2.847	23.519	26.396	24.923
	Trawl industri	62.618	87.667	31.692	43.661	29.260
	Trawl konsum	141.524	146.278	168.892	173.974	156.471
	Trawl blandet	28.707	41.394	20.237	17.495	14.377
	Alle redskaber	246.650	278.186	244.341	261.527	225.030
≥40m	Not	214.120	207.581	198.798	152.553	145.721
	Trawl industri	61.612	98.422	42.879	59.412	39.859
	Trawl blandet	181.541	260.908	188.971	143.995	130.839
	Alle redskaber	457.273	566.911	430.648	355.961	316.419
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	47.974	51.414	66.138	67.179	67.177
	Muslingefiskeri	76.299	67.966	92.517	96.479	81.444
	Alle specialfiskerier	124.273	119.380	158.655	163.658	148.621
I alt		1.422.202	1.600.032	1.428.696	1.421.612	1.278.366

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.11. Total aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007	------ Forventet i 2008 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	89.900	95.068	77.666	81.089	77.426
	Jolle/ruse	24.719	24.784	24.748	26.603	25.427
	Trawl	8.315	6.145	8.889	6.919	6.523
	Alle redskaber	122.934	125.996	111.302	114.611	109.375
≥12m - <15m	Garn/krog	43.064	46.943	31.529	33.309	32.090
	Trawl	77.669	71.792	76.011	77.882	72.416
	Alle redskaber	120.733	118.735	107.539	111.192	104.506
≥15m - <18m	Garn/krog	37.108	36.422	19.547	24.279	24.184
	Snurrevod	15.486	13.408	12.015	12.567	11.800
	Trawl	81.929	83.009	83.249	85.464	79.953
	Alle redskaber	134.524	132.838	114.811	122.310	115.937
≥18m - <24m	Garn/krog	25.625	25.731	16.312	19.613	19.458
	Snurrevod	27.715	30.336	32.781	35.323	33.187
	Trawl	118.502	111.412	116.395	124.993	116.623
	Alle redskaber	171.843	167.479	165.488	179.929	169.268
≥24m - <40m	Bomtrawl	23.064	26.706	14.038	16.013	15.537
	Trawl industri	50.520	51.312	27.883	33.236	28.289
	Trawl konsum	113.184	128.022	104.026	109.975	103.198
	Trawl blandet	23.053	15.028	13.997	13.345	12.199
	Alle redskaber	209.821	221.067	159.944	172.570	159.224
≥40m	Not	88.221	86.903	76.589	65.551	63.677
	Trawl industri	35.637	49.845	36.875	43.910	37.407
	Trawl blandet	65.020	58.418	69.096	56.587	53.556
	Alle redskaber	188.878	195.165	182.560	166.049	154.640
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	32.618	33.078	42.808	43.315	43.314
	Muslingefiskeri	39.923	30.691	46.559	46.696	40.910
	Alle specialfiskerier	72.540	63.769	89.366	90.011	84.224
I alt		1.021.275	1.025.049	931.012	956.672	897.175

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.12. Totalt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2004-2006	2006	Forventet i 2007	------ Forventet i 2008 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	-20.463	-21.082	-9.769	-10.042	-11.311
	Jolle/ruse	1.645	2.901	-210	1.716	1.298
	Trawl	220	3.802	-1.119	-788	-938
	Alle redskaber	-18.598	-14.379	-11.097	-9.114	-10.950
≥12m - <15m	Garn/krog	-132	-9.333	5.077	6.093	5.232
	Trawl	-6.709	10.915	4.688	5.029	1.265
	Alle redskaber	-6.841	1.582	9.765	11.122	6.497
≥15m - <18m	Garn/krog	5.469	2.511	5.046	7.815	7.749
	Snurrevod	2.268	5.824	2.232	3.277	2.758
	Trawl	11.746	24.751	23.037	26.718	21.702
	Alle redskaber	19.483	33.086	30.315	37.810	32.210
≥18m - <24m	Garn/krog	6.396	8.807	5.313	7.195	7.078
	Snurrevod	9.480	11.377	9.629	9.747	8.253
	Trawl	34.053	50.035	51.986	55.664	46.120
	Alle redskaber	49.929	70.218	66.928	72.607	61.451
≥24m - <40m	Bomtrawl	-9.263	-23.858	9.481	10.383	9.386
	Trawl industri	12.098	36.355	3.809	10.425	970
	Trawl konsum	28.339	18.256	64.866	63.999	53.273
	Trawl blandet	5.654	26.367	6.240	4.150	2.178
	Alle redskaber	36.829	57.119	84.396	88.956	65.807
≥40m	Not	125.899	120.678	122.209	87.002	82.044
	Trawl industri	25.975	48.577	6.004	15.502	2.452
	Trawl blandet	116.520	202.490	119.875	87.408	77.283
	Alle redskaber	268.394	371.746	248.088	189.912	161.779
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	15.356	18.336	23.330	23.864	23.863
	Muslingefiskeri	36.376	37.275	45.959	49.783	40.534
	Alle specialfiskerier	51.733	55.611	69.289	73.647	64.397
I alt		400.928	574.983	497.684	464.940	381.191

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i østersfiskeri og grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 4.1 Udviklingen i priser og udbud på fiskeprodukter

	Faktisk pris /kr. pr kg.						Skøn /ændring		
	2003	2004	2005	2006	2007	Jan 2008*		2007	2008
Torsk	15,45	15,07	16,92	17,43	19,48	20,03	Udbud	-4%	-3%
	.	-2%	12%	3%	12%	-4%	Pris	10%	-10%
Andre torskefisk	6,28	5,00	6,56	7,62	8,79	9,73	Udbud	-4%	.
	.	-20%	31%	16%	15%	18%	Pris	0%	-5%
Dyre fladfisk	71,66	70,46	76,34	92,21	92,86	93,04	Udbud	-7%	-10%
	.	-2%	8%	21%	1%	-18%	Pris	10%	10%
Almindelige fladfisk	14,94	13,51	14,67	14,60	14,53	13,47	Udbud	-5%	-1%
	.	-10%	9%	0%	0%	-9%	Pris	5%	-5%
Sild	1,88	1,67	2,11	2,75	2,55	2,38	Udbud	8%	6%
	.	-11%	26%	30%	-7%	-13%	Pris	0%	-5%
Makrel	5,07	7,77	12,06	8,57	7,47	.	Udbud	14%	-3%
	.	53%	55%	-29%	-13%	.	Pris	-5%	5%
Laksefisk	19,70	20,03	25,14	30,75	25.62	39.28	Udbud	10%	3%
	.	2%	26%	22%	-17%	4%	Pris	-10%	-5%
Rejer	16,07	14,87	13,80	15,26	15,49	17,98	Udbud	-2%	-2%
	.	-7%	-7%	11%	2%	16%	Pris	5%	Uændret
Jomfruhummer	58,08	51,49	63,48	79,72	76.95	83.75	Udbud	1%	2%
	.	-11%	23%	26%	-3%	3%	Pris	-5%	-5%
Muslinger	1,10	1,01	0,98	1,27	1,63	2,35	Udbud	6%	.
	.	-8%	-3%	29%	28%	54%	Pris	0%	-15%
Industrifisk	0,88	0,73	0,80	1,20	1,21	1,09	Udbud	-1%	Uændret
	.	-17%	10%	50%	1%	-13%	Pris	-5%	-15%

Anm.: Udvikling i januar 2008 i forhold til januar 2007.

English summary 2008

The basis of the fishery

Historical reform process

The Danish fishing regulation is currently undergoing a historical reform process. This process started already in 2003, where individual transferable quotas were introduced in the main part of the Danish herring fishery. Since then, mackerel has also been included in the regulation, and from 2008 several industrial species will also be integrated into the system. The regulatory framework covering the pelagic fishery is thus based on individual transferable quotas, whereas the regulation of the demersal fishery is based on quota shares distributed on vessels. Additionally, licenses are needed for vessels landing mussels, common shrimp, oyster etc. However, 2007 marked a significant turning point for Danish fisheries in the use of individual quotas. The main part of the Danish quotas in the demersal consumption fishery will thus be transferred to the fishermen through vessel quota shares.

Vessel quota shares

Despite the form of the Danish fishing regulation, the basic conditions for the Danish fishery are determined by the EU common fisheries policy. Central in this overall framework is the determination of "Total Allowable Catches" (TACs), and the subsequent allocation among member states in line with the principle of relative stability.

Days at sea regulation continues

In addition to the TAC/quota system, effort regulation is used to directly regulate the activity of individual fishing vessels. This is primarily to support the cod recovery plan in the North Sea, Skagerrak and Kattegat. The regulation determines the number of days at sea each vessel is allowed to operate, based on fishing gear and mesh size used by the vessel.

Decline in industrial quotas, con-

In 2008 the total quota volume for industrial species is approximately 531 thousand tonnes. This is an increase of more than

tinued insecurity regarding sand eel

6% compared to 2007. There is still uncertainty about the quota for sand eel which will be determined during May. It is therefore assumed in the calculations that the quota will be at the same level as that realised in 2007.

Large reduction in the total volume of consumption quotas

The total quota volume for consumption species is reduced with 42 thousand tonnes or 17% to 212 thousand tonnes. The reason for this reduction is primarily found in reduced quotas for herring which decrease by approximately 33 thousand tonnes or 26%. The important cod quotas in Kattegat and Oresund, the Belts and Western part of the Baltic Sea are reduced by 30% in 2008 while quotas increase in the Eastern parts of the Baltic Sea, the North Sea and Norwegian Sea and Skagerrak. Overall, the fishing opportunities for cod are 24 thousand tonnes in 2008, and thus 10% lower than in 2007.

Reduced fishing fleet will not influence quota utilisation

The new demersal regulation has already resulted in reductions of the Danish fishing fleets, and will most likely continue to do so in the future. However, the reduction is only to a minor extent expected to influence the level of quota utilisation rates when the physical size of the fleet capacity is related to the size of the quotas.

High utilisation rates continues in the industrial fishery

Due to the special situation in the sand eel fishery, the "sand eel quota" is expected to be utilised 100% where the quota is set at the 2007 catch level. The utilisation of the remaining industrial species has generally been at a high level. Therefore, the total quota utilisation in the industrial fishery is considered to remain at approximately the same level in 2008 as in 2007, i.e. around 74 % in 2007 and 76 % in 2008.

Also high utilisation rates of the consumption quotas

Historically, the utilisation of the consumption quotas has been very high, and this trend is expected to continue in 2008. A range of the most important quota are expected to have a 100% utilisation rate, although at the end of the year this can be affected by the precision of the continuous ration allocations. An overall utilisation rate of 86% for the consumption quotas is considered possible when the effects of the new demersal regu-

lation are taken into account.

The fishing fleet

Fleet size continues to decrease

The Danish fishing fleet was reduced in size by 169 vessels between 2006 and 2007, totalling 2,968 vessels at the end of 2007. Thus, the trend of the previous years continues, and the number of vessels has decreased with 43% or approximately 2,200 vessels since 1995.

Physically existing capacity and potential capacity

The Danish Directorate of Fisheries deducts from capacity attached to physically existing vessels and capacity which potentially could be activated following renovation or building of a new vessel. In 2007, approximately 90% of the capacity measured in tonnage and engine power placed on physically existing vessels while the remaining 10% was potential active capacity. In this way potential capacity was 9,889 GT and 28,465 kW in 2007 compared to 4,941 GT and 15,338 kW in 2006.

Physical existing capacity also reduced

The total physical existing tonnage was 76,566 GT in 2007, being reduced by 23% since 1995. Total engine power has correspondingly been reduced by 35% since 1995 to a level of 279,376 kilowatts in 2007.

Commercial vessels comprise 35% of the fleet

The fleet is, as in previous years, divided into economic size categories based on catch revenue levels which are applied in the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. In 2007 vessels in the Danish fishing fleet can therefore be classified in one of the following groups: 1) vessels with a catch value of more than 252,720 DKK, 2) vessels with a catch value between 252,720 DKK and the VAT limit of 50,000 DKK 3) vessels with a catch value of less than the VAT limit of 50,000 DKK, and 4) vessels without any catches.

Employment continues to fall…

The employment onboard the commercial fleet was reduced from 2,340 persons in 2006 to 1,751 persons in 2007. Since 1995 the total employment in the commercial fleet has been reduced by 61%.

…but the capital per employment rises

By comparing the average crew size with the insurance value of the commercial vessels, an expression of capital intensity is obtained. This rises with vessel size. In 2007 the capital intensity was 562 thousand DKK and 6,165 thousand DKK per employed person for vessels of less than 12 metres and more than 40 metres respectively. For an average commercial vessel of the whole fleet the capital intensity was 1,989 thousand DKK per employed person, which is an all-time high and considerable increase compared to 1995 when it was 1,016 thousand DKK.

Catches and earnings in 2008

All vessels included in the catch forecast

Forecasts for the fisheries economics include the entire active part of the Danish fishing fleet. Despite the non-commercial vessels having a certain impact on the fishery in regard to some key consumption quota, the commercial vessels' catches still make up more than 99% of the total quantity and 98% of the value in 2007.

Small increase in catch volume in 2008

The estimated total catch volume in 2008 is 680 thousand tonnes, corresponding to a increase of approximately 4% compared to 2007, but still almost 130 thousand tonnes below the average level for 2005-2007. The commercial vessels are expected to catch 677 thousand tonnes in 2008, representing an increase of 6% compared to the 2007 level. As in 2007 there is uncertainty about the sand eel and to a certain extent the Norway pout fishery which could potentially influence the catch volume significantly.

Uncertainty about the sand eel fishery

Price developments expected to influence the overall catch value…

If the price level in 2008 is assumed to correspond to the observed in 2007, the catch value for all vessels will rise by 1.3% to 2,755 thousand DKK in 2007. If the expected price development in 2008 is accounted for this will have a negative effect on the overall catch value which will thus decrease to 2,584 thousand DKK.

…which also influences the

The catch value of the commercial vessels is expected to increase by 112million DKK or 4 to a level of 2,695 thousand

commercial vessels

DKK if unchanged 2007 prices are assumed. Taking account of the expected price developments, catch value is expected to decrease by 57 million DKK or 2 % compared to 2007.

Account statistics for fisheries

The cost forecast is based on the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. There is currently cost information available for 2006 and the preceding years, and it is thus necessary to extrapolate for 2007 and 2008. This is accomplished by accounting for the development of the fishery, inflation and fuel prices.

Classification of costs

Costs are classified into three main groups: 1) operating costs before crew and capital payments, 2) crew payments, and 3) capital payments, including depreciation. The first group is dominated by costs associated with fuel, maintenance and sales.

Fuel prices are expected to increase in 2008…

Only small changes in fuel prices were observed from 2007 to 2006. However, fuel prices are expected to increase considerably in 2008 from index 152 in 2006 and 2007 to 191 in 2008. In 2006 fuel costs accounted for an average 39% of a vessel's overall operating costs compared to 28% in 2003. Following the expectations of increasing fuel prices, the average fuel costs per vessel are expected to increase to 545 thousand DKK in 2008 compared to 432 thousand DKK in 2007.

…leading to increasing fuel costs

Operating costs also expected to increase

The unfavourable development in fuel costs has a negative influence on the average operating costs per vessel which are expected to increase in 2008. The average operating costs are therefore expected to increase to around 1,384 thousand DKK in 2008 when price developments are taken into account and to 1,403 thousand DKK if prices remain at 2007-level. This is increases of 10% and 12 % respectively compared to 2007, and increases of 22 % and 23 % respectively compared to the 2004-2006 average.

Earning capability falls in 2007

The earning capability portrays the surplus available for payment of crew and capital. This is expected to be 1,788 thousand DKK per vessel on average when price changes are accounted for. This represents a rise of 11% compared to 2007 and 26%

compared to the 2004-2006 average. Greater earnings are expected for all fleet groups with the exception of vessels above 40 metres. The negative development for vessels above 40 metres is primarily due to a decline in the industrial fishery – especially in the catch of blue whiting and horse mackerel in 2008 but also a decrease in the volume of herring of 27 % compared to 2007 affects earnings negatively.

Decrease in crew payments

Crew (wage) payments are often most defined as a percentage of the catch value, sometimes with certain costs deducted. Since the average catch value per vessel is expected to decrease in 2008, as far as the commercial vessels are concerned, this will also result in a decrease in crew payments, when the price development is taken into account. The decrease in crew payments will be 4% to 1,255 thousand DKK in 2007. Using 2007 prices they are projected to rise by an average of 3 % per vessel to 1,338 thousand DKK. In spite of the difference, crew payments are expected to rise above the level observed in 2004-2006 where they averaged 1,021 thousand DKK per vessel.

Earning capability or gross profit?

The earning capability is regarded as the best indicator of the economic development of small vessels of less than 12 metres. This is because the proportion of crew payments can be overestimated, given the rather special crew structure of an owner and partial support of an assistant.

Decline in gross profits

For vessels of more than 12 metres gross profit is the preferred economic indicator. Gross profit is defined as the earning capability minus crew costs. Based on this the surplus to pay off the invested capital is secured.

Decrease in rentability…

If the gross profit of vessels is compared to their insurance value, an expression of rentability is attained which thus indicates the rents relating to the invested capital. Rentability in 2006 and 2007 was respectively 15 % and 16 %, and is expected to decrease to 12 % in 2008 when price changes are taken into account. If a rentability of 7% is regarded as being the minimum required rent for the invested capital in the fishery, and 10-11%

as one where investors will find it interesting to invest in the fleet there is reason to an overall optimism in the fisheries.

…but rentability fluctuates

Despite the fact that new regulation of the demersal fishery led to adjustments of fleet capacity no improvements of rentability are expected in 2008. Potential benefits of individual catch quotas are expected to be cancelled out by decreasing prices of fish and increasing operating costs. Consequently, the economic basis for a number of vessel categories must be viewed as economically unsustainable judging from very low levels of rentability. At the same time, vessels encompassed by the Individual Transferable Quota (ITQ) regulation or vessel quota shares, are overestimated in respect to rentability. This is due to the use of insurance value as an expression of capital value underestimating the overall investments that should include the value of ITQs.

Price development of fish products

Prices on most fish species falls

The price development of fish is of pivotal importance for revenues in the fishery. Estimates of price developments are based on the expected supply on the EU market for groups of fish species. Based on this price increases are evaluated only for expensive flatfish and mackerel (respectively 10 % and 5 %). The price on shrimp is expected to remain unchanged. Price falls are predicted for other species, including fish for reduction and mussels (15 %), cod (10 %), other codfish, ordinary flatfish, herring, salmon, trout and Norway lobster (-5 %).

The strengthened euro most important reason

Several conditions can explain the price development in fish products, but in particular changing supply and exchange rates are important. Supply is assessed on the basis of quotas fixed for 2008 and quota utilisation on the same level as in former years. Since prices of most species are determined on international markets, exchange rates are important. The exchange rate of the euro in relation to US dollar is decisive for the price developments. The price falls on most species are predicted assuming that the large strengthening of the euro in relation to dollar,

which appears in the beginning of 2008, continues over the whole year. Provided that the euro is weakened later in 2008, the predicted price falls are overestimated.

Structure of the fish processing sector

126 firms in fishing manufacturing sector

There were 126 firms in the Danish fish manufacturing sector in 2005, 120 of which processed fish for human consumption (the consumption industry) and 6 dealt with industrial fish (fishmeal factories). The Danish fish processing sector employed 4,254 full-time employees. In 75 % of the firms less than 50 full-time employees were employed while only 8% of the firms employed more than 100 employees.

Declining number of workplaces and employment

The structural development in the fish processing sector is characterised by a decline in the number of work places from 254 in 1995 to 140 in 2005. The number of full-time employees fell in the same period from 6,822 to 4,630. The average size of the workplace measured by the number of full-time employees rose, however, from 27 to 33 employees per place of employment.

6 sub branches

In the analysis of the fish processing sector the firms are distributed into 6 sub branches according to the use of species in the production and the processing grade of the products.

Historical production and economic performance

The sub branch "Cod- and flatfish" are the most important in terms of turnover

The sub branch "Codfish and flatfish" was economically the most important in 2005 with a turnover off 3.3 billion DKK and 953 full-time employees. Measured by employment the sub branch "Mixed production" was the largest with 1,263 full-time employees and a turnover of 2.1 billion DKK. The sub branch "Shrimp and mussel" was the smallest with a turnover of 1.2 billion DKK and 343 full-time employees. In between was the sub branch "Salmonoids" with a turnover of 1.3 billion DKK and 1.043 full-time employees, "Fishmeal factories" with a turnover of 1.9 billion DKK and 376 full-time employees and "Herring and mackerel" with 1.4 billion in turnover and 652 full-time

employees.

High profitability for "Shrimp and mussel", "Cod- and flatfish"

The sub branches with the highest profitability was "Shrimp and mussel" and "Codfish and flatfish" with a profitability of 22% and 24% of the physical capital. The profitability was lowest in the sub branch "Mixed production" and "Herring and mackerel" with a negative profitability of -2% and -1%. The sub branches "Salmonoids" and "Fishmeal factories" had a profitability of 13%. The profitability of the sub branches "Shrimp and mussel" and "Codfish and flatfish" are very high, whereas the profitability in the sub branch "Mixed production" and "Herring and mackerel" is very low.

Development from 2006 to 2007

The number of Kind of Activity Units has been falling from 73 in 2006 to 67 in 2007. The production of fish for human consumption follows the same trend with a decrease of 16% in 2007 in relation to 2006. Production of fishmeal and oil are also decreasing from 2006 to 2007 with 23%. In 2007, the production based on salmonoids and flatfish rose in relation to 2006, whereas production based on other species fell. Furthermore the production of fresh and frozen filet, smoked, prepared and preserved products fell. Both sales prices and raw material prices for most species were rising, raw material prices more than sales prices.

Production and earnings of the fish processing sector

Different expectation of profit

In 2008, the profit in the fish processing sector is expected to develop differently, dependent on which species the production is based on. In the sub-branches branches "Codfish and flatfish" and "Mixed processing" a weakly falling profit is expected, where the profit in herring and mussel productions are expected to increase. A pronounced change in profit is not expected in the sub-branches "Salmon and trout", "Fishmeal factories", in mackerel production in the "Herring and mackerel" sub-branch and in shrimp production in the "Shrimp and mussel" sub-branch.

Expectations based on price development and supply of raw material

These developments appear on the basis of expected price falls on most species, excluding mackerel and shrimp. Furthermore, the developments are based on presumed weakly increasing supply of herring and salmon in 2008.

Structure of the wholesale sector of fish and fish products

317 firms in the wholesale sector of fish and fish products

There were 317 firms in the Danish wholesale sector of fish and fish products in 2005. 282 was placed in the sub branch "Wholesale of fish and fish products", which manly sell fish for human consumption. 16 firms was placed in "Wholesale of fish for animal feed", 14 was placed in "Fish auctions" and 5 was placed in "Fish collection companies". The Danish wholesale sector of fish and fish products employed 3,169 people, which is at almost the same level as the primary fisheries sectors employment. 74 % of the firms have less than 10 full-time employees were employed while only 2% of the firms have more than 50 full-time employees.

Declining number of workplaces and employment

The structural development in the wholesale sector of fish and fish products is characterised by a decline in the number of work places from 325 in 2000 to 253 in 2005. The number of employees was relatively constant in the same period. The average size of the workplace measured by the number of employees rose, however, from 6.9 to 7.7 employees per place of employment.

10 sub branches

In the analysis the wholesale sector of fish and fish products are distributed into 10 sub branches according to the use of species and their export and import.

Historical production and economic performance

The sub branch "Home marked firms" are the most important

The sub branch "Home marked firms" was the most important in 2005 with a turnover on 9.1 billion DKK and 933 employees. The sub branch "Wholesale of fish for animal feed" is the second largest with 651 employees and a turnover of 3.8 billion DKK. The sub branch "Shrimp" has a turnover of 3.4 billion

DKK and 395 employees. The two smallest sub branches were "Fish collection companies" with a turnover of 0.2 billion DKK and 29 employees and "Herring and mackerel" with a turnover of 0.2 billion DKK and 38 employees.

Profitability on 14% in fish wholesale in 2005

The profitability in the entire wholesale sector was 14% in 2005, corresponding to a decrease on 3%-point compared to 2004. The profitability in the sub branches "Herring and mackerel" and "Wholesale of fish for animal feed" are the only sub branches where the profitability is below the 7 % assessed reasonable compared to other sectors of the economy. The profitability of other sub branches are relatively high, since the assets in wholesale is small compared to fish processing. Therefore, the profitability in the single sub branches needs to be interpreted cautiously.